

Türkiye – Ermenistan Rehberi

Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında çalışan kişi ve kurumlar hakkında bilgi ve iletişim detayları

**Eurasia Partnership Foundation ve
United States Agency for International Development (USAID)**

desteğiyle

Ağustos 2010

İÇİNDEKİLER

Bu Rehber Hakkında	6
2008-2010 arası Ermenistan-Türkiye ilişkilerinde kilit tarihler.....	7
I. Bölüm: Ermenistan	11
Medya.....	12
Gazeteler: Gazeteciler/Köşe Yazarları/Editörler.....	12
Aravot.....	12
AZG (Nation)	13
Haykakan Zhamanak (Armenian Times)	14
Golos Armenii (Ermenistan'ın Sesi)	15
Hayots Ashkharh (Ermeni Dünyası)	16
Televizyon: Yorumcu/Editörler	17
H1 Kamu TV	17
Shant TV	18
Yerkir Media TV	19
Ermenistan TV	20
Kentron TV	21
Siyaset: Kurumlar ve Kişiler	22
Ermenistan Dışişleri Bakanlığı.....	22
Cumhurbaşkanlığı İdari Personeli.....	24
Meclis: Siyasi Partilerin Temsilcileri.....	24
Meclis Dışı Muhalefet: Ermeni Ulusal Kongresi (Armenian National Congress).....	27
Sivil Toplum Kuruluşları	28
Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation - EPF).....	28
Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club - YPC).....	31
Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHHD).....	32
Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi (Center for Proposing Non- Traditional Conflict Resolution Methods - CCPNTRCM)	34
Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG)	36
Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making Initiatives)	37
Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI)	38
Kafkasya Enstitüsü (Caucasus Institute - CI).....	40
Sivilitas Fonu (Civilitas Foundation)	42
Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation - ACGRC)	44
Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies - ACNIS)	46
Modus Vivendi: Ara Papyan	48
Ararat Merkezi (Ararat Center for Strategic Research)	49
Asparez Gazeteciler Kulübü (Asparez Journalists' Club), Gümrü	50
Akademik Kurum ve Akademisyenler	51
Erivan Devlet Üniversitesi, Doğu Araştırmaları Fakültesi	51
Erivan Devlet Üniversitesi, Uygarlık ve Kültürel Araştırmalar Merkezi (The Center for Civilization and Cultural Studies - CCCS)	52
Ulusal Bilimler Akademisi Doğu Araştırmaları Enstitüsü (National Sciences Academy Institute of Oriental Studies)	53
Soykırım Müzesi Enstitüsü	54
Noravank Vakfı (Noravank Foundation)	56

İşadamları	57
Gagik Makaryan	57
Arsen Ghazaryan	58
II. Bölüm: Türkiye.....	59
Türk Medyasının Görünümü	60
Gazete dağıtımı	61
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu.....	62
Türkiye'nin Önde Gelen Medya Kuruluşları	62
Albayrak Medya Grubu.....	62
Ciner Medya Grubu.....	62
Çukurova Holding	62
Doğan Medya Grubu	63
Doğuş Yayın Grubu	63
Feza Gazetecilik Grubu	63
Samanyolu Yayın Grubu	63
Turkuvaz Medya Grubu	63
Haber ajansları.....	64
Anadolu Ajansı.....	64
Doğan Haber Ajansı	64
Cihan Haber Ajansı	64
İhlas Haber Ajansı	64
Dicle Haber Ajansı (DIHA)	64
Türkçe dışındaki dillerde yayın yapan gazeteler ve azınlık basını.....	65
Azadiya Welat (Kürtçe)	65
Apoyevmatini (Yunanca)	65
Iho (Yunanca).....	65
Şalom (Türkçe – Judeo-İspanyol)	65
Hürriyet Daily News – Today's Zaman	66
Ermeni gazeteleri.....	67
Jamanak	67
Marmara	68
Lraper	68
AGOS.....	69
Aras Yayıncılık	70
Türkiye – Ermenistan ilişkileri üzerine düzenli olarak yazan gazeteciler	71
Amberin Zaman (Economist ve Habertürk).....	71
Yavuz Baydar (Sabah ve Today's Zaman)	71
Etyen Mahçupyan (Taraf, Agos, Today's Zaman).....	71
Markar Esayan (Taraf)	72
Aris Nalcı (Agos)	72
Cengiz Çandar (Radikal).....	72
Leyla Tavşanoğlu (Cumhuriyet)	73
Mehmet Ali Birand (Posta, Kanal D).....	73
Erdal Güven (Radikal)	74
Ömer Taşpınar (Sabah; Today's Zaman)	74
Abdülhamit Bilici (Cihan News Agency, Zaman, Today's Zaman).....	74
Semin Gümüsel (Newsweek)	75
İpek Yezdani (TRT Türk)	75
Düşünce Kuruluşları.....	76
Avrupa İstikrar Girişim Derneği (European Stability Initiative - ESI).....	76
Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)	79

Küresel Siyasal Eğilimler Merkezi (GpoT)	81
Uluslararası Stratejik Araştırma Kuruluşu (USAK).....	83
Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi (TÜRKSAM)	84
Ortadoğu Stratejik Araştırmalar - ORSAM (Centre for Middle Eastern Strategic Studies)	85
Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM).....	85
Türkiye Ekonomik Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)	86
Toplum ve Demokrasi Derneği	88
Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Merkezi (SETA)	89
Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM)	90
ABD Alman Marshall Fonu (The German Marshall Fund of the United States - GMF) - Ankara	91
Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM)	92
Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE)	93
Stratejik Araştırmalar Merkezi - SAM (Dışişleri Bakanlığı dahilinde)	94
Türkiye-Ermenistan ilişkileri konusunda çalışan akademisyenler.....	95
Cengiz Aktar (Bahçeşehir Üniversitesi).....	95
Ahmet İnel (Galatasaray Üniversitesi)	95
Mustafa Aydın (Kadir Has Üniversitesi direktörü).....	96
Aline Ozinian	97
Sivil Toplum Kuruluşları, Vakıflar	98
Uluslararası Hrant Dink Vakfı	98
Heinrich Böll Stiftung Derneği	99
Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği	101
Anadolu Kültür.....	102
Nor Zartonk	104
İrkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe	104
ARI Hareketi	105
Politikacılar, diplomatlar, Dışişleri Bakanlığı.....	106
Abdullah Gül (Cumhurbaşkanı)	106
Ahmet Davutoğlu, dışişleri bakanı	106
İbrahim Kalın (dış politika danışmanı)	107
Ermenistan üzerine çalışan diplomatlar	107
Feridun Sinirlioğlu, diplomat	107
Ünal Çeviköz, diplomat.....	107
Ali Babacan, devlet bakanı, eski dışişleri bakanı	108
Suat Kınıklıoğlu, AKP milletvekili.....	108
Ufuk Uras, BDP milletvekili	109
Mevlüt Çavuşoğlu (AKP milletvekili, PACE başkanı).....	110
Emekli büyükelçiler	111
Temel İskit (Emekli Büyükelçi).....	111
Volkan Vural, emekli büyükelçi	111
İş Dernekleri / İşadamları	112
Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi	112
ESI Hakkında	113

Bu Rehber Hakkında

Aralarında diplomatik ilişki ve açık bir kara sınırı olmasa bile, Türkiye ve Ermenistan arasında etkileşim ve diyalog son yıllarda ivme kazandı. Ermenistan-Türkiye ilişkileri üzerine her iki ülkede hangi bireyler ve hangi kurumlar faal olarak çalışmakta? Bu rehber, bu soruya yanıt arayanlara kullanışlı bir kılavuz niteliğinde.

İki ülke arasında birbirini tanıma ve uzlaşma çabaları özellikle 2000lerin başından beri her düzeyde gitgide ivme kazanmış durumda. Ama aynı zamanda iki tarafın birbiri hakkında yanlış veya eksik bilgisi de sorun teşkil etmekte.

Gerçekleştirilen ortak çalışmalarını takip etmek, planlanan bir projeye katılımcı veya ortak bulmak, temas kurmak istediğiniz birinin irtibat bilgilerini tespit etmek, güncel yayınların linklerini bir yerde bulmak gibi birçok işleve hizmet etmesini dilediğimiz bu rehber, Eurasia Partnership Foundation'ın desteği ile Ermenistan ve Türkiye'de yerleşik ESI analistlerinin ekip çalışmasının bir ürünü.

Bu rehberde her iki ülke ile ilgili temel bilgiler, iki ülke arasında son birkaç yılda yaşanan önemli gelişmelerin kronolojisi ve özellikle Türkiye-Ermenistan konularında faal olan medya, sivil toplum, iş dünyası, politika ve diplomasi alanlarındaki aktörler hakkında bilgi bulabilirsiniz.

İstanbul - Erivan, Ağustos 2010

2008-2010 arası Ermenistan-Türkiye ilişkilerinde kilit tarihler

21 Şubat 2008

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki zaferinden dolayı Serj Sarkisyan'ı tebrik ederek mesajında 'Yeni görevinizin Türk ve Ermeni halkları arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi için gerekli ortamın yaratılmasına imkan tanıyacağımı umuyorum,' dedi.

5 Temmuz 2008

Sarkisyan Türkiye Cumhurbaşkanı'nı 6 Eylül'de Türkiye ile Ermenistan arasında oynanacak Dünya Kupası seçmelerini izlemek üzere Ermenistan'a davet etti.

18 Temmuz 2008

Ali Babacan Türkiye ile Ermenistan'ın Mayıs ve Temmuz aylarında Bern'de bir dizi gizli görüşme yaptığını teyit etti. (Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Ertuğrul Apakan ve Yardımcısı Ünal Çeviköz liderlik ederken Ermeni heyetine Dışişleri Bakan Yardımcısı Arman Kirakossian liderlik etti). Babacan ve Sarkisyan görüşmelerin önemini azımsarken Ermenistan Başbakanı 'Şaşılacak bir sır ya da sebep yok. Ermenistan ve Türkiye diplomatları arasında bu tür temaslara hiç ara verilmedi. Bunlar her zaman yapıldı,' diye konuştu.

30 Ağustos 2008

Cumhurbaşkanı Gül, Sarkisyan'ın davetine yanıt olarak iki ülke arasındaki Dünya Kupası elemesini Erivan'da izlemeyi kabul etti.

7 Eylül 2008

İki devletin dışişleri bakanları liderliğindeki Türkiye ve Ermenistan delegasyonları Türkiye'nin Kafkasya'da yeni bir bölgesel forum (*Kafkasya İstikrar ve İşbirliği Platformu*) oluşturulması fikri, Dağlık Karabağ sorunu ve diğer bölgesel meseleler etrafında resmi temaslarda bulundu. Babacan Edward Nalbandian'a Türkiye'nin Dağlık Karabağ sorununun çözümü için Minsk çözümünü desteklediğini söyledi ve ülkesinin bölgedeki bütün ülkelerin sınır bütünlüğünü ve bağımsızlığını desteklediğini ekledi.

12 Aralık 2008

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üçüncü ülkelerin parlamentolarından Türkiye ile Ermenistan arasındaki uzlaşma sürecine 1915'teki olayları soykırım olarak tanıma çabalarıyla müdahale etmemelerini istedi. TBMM Başkanı Köksal Toptan 'Tarihi politikacılar ve parlamentolar yargılayamaz,' diye konuştu.

15 Aralık 2008

Bir grup Türk entellektüel ve akademisyen Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermenilerin maruz olduğu trajik olaylardan dolayı kamuya açık bir özür yayınladı. 30,000 civarında kişinin imzaladığı metinde şunlar yazıyor:

"1915'te Osmanlı Ermenileri'nin maruz kaldığı Büyük Felâket'e duyarsız kalınmasını, bunun inkâr edilmesini vicdanım kabul etmiyor. Bu adaletsizliği reddediyor, kendi payıma Ermeni kardeşlerimin duygu ve acılarını paylaşıyor, onlardan özür diliyorum."

Entellektüellerin bu kampanyasının duyurulmasının hemen ardından, 146 emekli Türk büyükelçisinden oluşan bir grup bir karşı bildiri yayınladılar. 'Bugün, Ermeni terörü görevini

tamamlamıştır,' serzenişinde bulunan metinde, 'Planın ikinci evresinin özür, bir sonraki adımın ise toprak ve tazminat talebi olacağının farkındayız,' dendi.

16 Ocak 2009

Babacan, "Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki Türkiye ile Ermenistan arasında nihai bir normalleşmeyle ilgili bir plana herhalde hiç bir zaman bu kadar yaklaşmamıştık' diye konuştu.

22 Ocak 2009

Nalbandian "Ermenistan-Türkiye ilişkilerinin normalleşmesine çok yakınız,' dedi. 'Eğer Türkiye de Ermenistan gibi konuya ön koşullar olmadan yaklaşp sınırı açarsa bir sonraki adımı atıp meseleyi çözebiliriz. [...] Sınır açıldıktan sonra iki ülkeyi ilgilendiren konuları tartışabileceğimiz bir komisyon kurmaya hazırız.'

22 Nisan 2009

Ankara ile Erivan (ABD'nin de aracı olarak etkin olduğu) yoğun diplomatik manevralar üzerine ortak bir bildirge yayınlayarak – geceyarısı – 'ikili ilişkilerin normalleşmesi için bir yol haritası ve kapsamlı bir çerçeve' üzerinde anlaşıldığını belirttiler.

13 Mayıs 2009

Başbakan Erdoğan Bakü'ye yaptığı bir ziyaret sırasında Ermenistan'ın işgal ettiği Azerbaycan topraklarından çekilinceye dek Ermenistan sınırının kapalı kalacağını belirtti.

"Neden sonuç ilişkisi söz konusu. Yukarı Karabağ'ın işgali neden, kapıların kapanması sonucudur. İşgal sona ermeden kapılar açılmaz."

31 Ağustos 2009

Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik ilişkilerin Kurulmasına Dair Protokol, Ermenistan ve Türkiye Dışişleri Bakanlıklarınca açıklandı. Protokoller diplomatik ilişkilerin ve bir tarih alt komisyonu da dahil iki ülke arasındaki bütün meselelere eğilmek üzere hükümetler arası bir komisyon kurulması temennisinde bulundu. Protokoller Ermeni diasporası, Ermenistan'daki muhalefet, Azerbaycan ve Türkiye'deki milliyetçi çevrelerden sert tepki aldı.

10 Ekim 2009

Protokoller Zürih Üniversitesi'nin büyük salonunda Dışişleri Bakanları Edward Nalbandian ve Ahmet Davutoğlu tarafından imzalandı. İmza törenine İsviçre Dışişleri Bakanı Micheline Calmy-Rey, ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Fransa Dışişleri Bakanı Bernard Kouchner, AB Yüksek Temsilcisi Javier Solana ve Slovenya Dışişleri Bakanı Samuel Žbogar de katıldı.

14 Ekim 2009

Serj Sarkisyan, Abdullah Gül'le birlikte Ermenistan ve Türkiye milli takımları arasında Bursa'da oynanan Dünya Kupası eleme maçını izlemek üzere iade-i ziyarette bulundu. İki Cumhurbaşkanı maçtan önce toplantı yaptılar.

21 Ekim 2009

Protokoller Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komitesine sunuldu.

24 Kasım 2009

Ermenistan ve Türkiye meclis başkanları Karadeniz Ekonomik İşbirliği (BSEC) Örgütü'nün Parlamenter Asamblesi'ne izleyici olarak katıldıkları Moskova'da buluştular.

12 Ocak 2010

Ermenistan Anayasa Mahkemesi Protokollerin Ermenistan Anayasası ile uyumlu olduğuna karar verdi. Kararın giriş kısmında Mahkeme, protokollerin Ermenistan'ın 'Osmanlı Türkiyesi ile Batı Ermenistan'da gerçekleşen 1915 Soykırımı'nın uluslararası düzeyde tanınmasını sağlama misyonunu desteklediğini' bildiren 11. Maddesiyle çelişecek bir şekilde yorumlanamayacağını bildirdi.

18 Ocak 2010

Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın Ermenistan Anayasa Mahkemesi kararına dair yorumu şu oldu:

“Söz konusu kararda, Protokollerin lafzına ve ruhuna aykırı önkoşullar ve kısıtlayıcı hükümlerin zikredildiği tespit edilmiştir. Bu karar, söz konusu Protokollerin müzakere gerekçesini ve Protokollerle hedeflenen temel amacı sakatlamaktadır. Bu yaklaşım tarafımızdan kabul edilemez.”

9 Şubat 2010

Ermenistan Cumhurbaşkanı Türkiye Cumhurbaşkanı'na bir mesaj göndererek protokollere sadık kalması ve normalleşme sürecinin ilerlemesi konusunda kendisini cesaretlendirdi. Bir gün sonra Türkiye Cumhurbaşkanı olumlu yanıt verdi.

7 Nisan 2010

Başbakan Erdoğan'ın özel temsilcisi sıfatıyla Erivan'da bulunan Dışişleri Müsteşarı Feridun Sinirlioğlu liderliğindeki Türk heyeti Edward Nalbandian ile görüştü. Erdoğan, Gül ve Davutoğlu'ndan yazılı mesajlar getiren Sinirlioğlu, aynı günün ilerleyen saatlerinde Serj Sarkisyan'la görüştü.

12 Nisan 2010

Erdoğan ve Sarkisyan Washington'da Başkan Obama liderliğinde gerçekleşen bir nükleer güvenlik zirvesi kapsamında buluştular. Medya açıklamalarına göre, 'iki lider uzlaşma sürecini dışişleri bakanları arasında düzenli görüşmelerle sürdürme kararı aldılar.' Ertesi gün Nalbandian ve Davutoğlu Hillary Clinton evsahipliğinde bir çalışma öğle yemeği için buluştular. Konuşmalarının odağı bir önceki günün Sarkisyan ve Erdoğan görüşmesi oldu.

22 Nisan 2010

Ermenistan, Türkiye ile imzaladığı protokollerin onaylanma sürecini askıya aldı. Ermenistan Cumhurbaşkanı şu açıklamayı yaptı:

“Bir yıldır, Türkiye'nin üst düzey yetkilileri ön koşullara işaret eden açıklamalar yapmaktan çekinmemiştir. Bir yıldır, Türkiye süreyi uzatmak ve süreci başarısızlığa uğratmak için elinden geleni yapmıştır. Dolayısıyla, çıkarım ve duruşumuz açıktır:

- 1. Türkiye başlatılmış olan süreci devam ettirmeye ve Protokollerin lafzına uygun bir şekilde ön koşulsuz olarak ilerlemeye hazır değildir.*
- 2. Bizim görüşümüze göre, makul süre aşılmıştır. Türkiye'nin her ne pahasına olursa olsun 24 Nisan'ı geçirme çabası kesinlikle kabul edilemez.*

3. Ermenistan ile Türkiye arasında bir yere varmayan diyalog yaratma çabalarının kendi içinde bir hedef olması tarafımızca kabul edilemez; bu noktadan itibaren, mevcut normalleşme süreci tükenmiş varsayıyoruz.

[...] Bu süre boyunca, Türkiye ile başlatılmış olan sürecin geleceğini Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, ABD Başkanı Barack Obama, Rusya Cumhurbaşkanı Dimitri Medvedev'le, ayrıca birçok Avrupa kuruluşundaki meslektaşlarımızla tartıştım ve tartışmaya devam ediyorum. İnisiyatifimizi destekledikleri, süreci teşvik ettikleri ve gelişme kaydedilmesi yönünde çaba gösterdikleri için kendilerine minnettarız. İşin gerçeği şudur ki ortaklarımız bizi süreci durdurmaktansa sürdürmeye teşvik etmişlerdir. Kendilerine, çabalarına ve samimi emellerine olan saygımızdan dolayı, hükümetteki koalisyon ortaklarına ve Ulusal Güvenlik Konseyimize de danışarak, şimdilik süreci sonlandırmamayı, ancak Protokolleri onama sürecini askıya alma kararı aldık. Bu kararın, ulusumuzun çıkarlarını en iyi bu şekilde koruyacağına inanıyoruz.”¹

Yabancı liderler (ABD, Fransa, İsviçre, AB, vs.) süreçten tam olarak çıkmama kararını olumlu karşıladılar. Türkiye, süreci desteklemeye devam edeceğini belirtti.

24 Nisan 2010

Ermeni Anma Günü dolayısıyla Barack Obama'nın açıklaması:

“Bu kutsal anma gününde, 20. yüzyılın en acı zulümlerinden birinin yaşandığı doksan beş yıl öncesi için saygı duruşunda bulunuyoruz. Tarihin o karanlık anında, Osmanlı İmparatorluğu'nun son günlerinde 1.5 milyon Ermeni ya katledildi ya da ölüme yürümeye mahkum edildi.

Bugün bu korkunç olayları düşünme ve onlardan ders çıkarma günüdür. 1915'te olanlarla ilgili şahsi görüşümü tutarlı olarak belirttim ve o geçmişle ilgili görüşüm değişmedi. Gerçekleri tam, dürüst ve adil bir şekilde kabul etmenin bir başarı olacağını görmek hepimizin yararınadır. Meds Yeghern Ermeni halkının tarihinde sarsıcı bir dönemdir ve katledilenlerin anısına ve geçmişin korkunç hatalarını tekrarlamamak adına anısını canlı tutmalıyız. 1915'te Ermenileri kurtaran Türkleri selamlıyorum; Türkler ve Ermeniler arasındaki diyalogun ve Türkiye'nin kendi içindeki bu acı geçmişe dair diyalog ise bana umut veriyor. Birlikte, Türk ve Ermeni halkları ortak geçmişleriyle yüzleştikçe ve ortak insanlıklarını tanıdıkça daha da güçlenecek.”²

ABD Başkanı soykırım terimini kullanmadı.

24 Nisan 2010

İstanbul'da birkaç yüz kişi Ermeni soykırımının kurbanları için ilk defa olarak bir anma töreni düzenlediler.

¹ Cumhurbaşkanı Serj Sarkisyan'ın Ermenistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin Normalleşmesi Süreci hakkındaki televizyonda yayınlanan konuşması 22 Nisan 2010, <http://www.president.am/events/statements/eng/?id=60>.

² <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/statement-president-barack-obama-armenian-remembrance-day>.

I. Bölüm: Ermenistan

Resmi Adı: Հայաստանի Հանրապետություն-Hayastan³

Nüfus: 3.238.000

Yüzölçümü: 29.743 km²

Büyük şehirler / nüfus:

Erivan, 1.111.300
Gümrü, 146.438
Vanadzor, 104.800

Kişi başı milli gelir: 1.127.400 Ermeni Dramı (1 USD=400 AMD = 2818 USD)

Cumhurbaşkanı: Serj Sarkisyan

Başbakan: Tigran Sarkisyan

Siyasi Partiler (Mecliste):

Milletvekili Seçimleri, 12 Mayıs 2007

	Parti Listesi	Seçim Bölgesi	Oy yüzdesi	Toplam(Koltuk Sayısı)
Republican Party (Cumhuriyetçi Parti)	41	24	33.8	65
Prosperous Armenia (Müreffeh Ermenistan)	18	6	15.1	24
Armenian Revolutionary Foundation - ARF (Ermeni Devrimci Federasyonu veya Taşnak partisi)	16	4	13.1	20
“Orinats Yerkir” - Rule of Law Party (Hukukun Üstünlüğü Partisi)	8	1	7.1	9
Heritage Party (Miras Partisi)	7	0	6.0	7
Diğer/bağımsızlar	0	6	24.9	6
Diğer dahil toplam	90	41	100.0	131

Anayasa: Ermenistan Cumhuriyeti Anayasası (1995’te referandumla kabul edildi ve 2005’te referandumla anayasa değişiklikleri yapıldı.)

Bir sonraki seçimler: 2012 (Meclis) ve 2013 (Cumhurbaşkanlığı)

Kayıtlı derneklerin sayısı: USAID STK Sürdürülebilirlik Endeksi’ne göre (Haziran 2009),⁴ STK’lar dahil Ermenistan’da kayıtlı üye bazlı STKlar, vakıf, ve derneklerin tahmini sayısı 4.000’i aşkın.

³ Bu kısımda Ermenistan Ulusal İstatistik Bürosu’ndan alınan en güncel bilgilere başvurulmuştur, www.armstat.am.

Medya

Gazeteler: Gazeteciler/Köşe Yazarları/Editörler

Aravot

1994'te kurulmuş olan *Aravot* (Sabah) bağımsız bir gazetedir. Tirajı 3000 civarındadır ve Ermenistan'daki en saygın gazeteleri arasındadır. Basın organları arasında *Aravot* Ermeni-Türk ilişkilerini işleyen gazetelerin önde gelenlerindedir. Avrasya Ortaklık Fonu'nun (Eurasia Partnership Foundation – EPF) yakın zamanda finanse ettiği

ve Sürdürülebilir bir Gelecek için Gazeteciler Elele adlı bir STK'nın yürüttüğü bir çalışmaya göre, 2006-2009 döneminde *Aravot* Ermenistan-Türkiye hakkında 350 makale yayınladı.

Günlük *Aravot* gazetesi Aram Abrahamyan tarafından 1994'te kuruldu ve Abrahamyan hala gazetenin editörlüğünü yapıyor. Müzik eğitimi alan Abrahamyan doktorasını Erivan Devlet Konservatuvarı'nda Sanat Teorisi üzerine tamamladı. Mezun olduktan sonra müzik öğretmenini olarak çalıştı. Fen Bilimleri Akademisi'nin Sanatlar Enstitüsü'nde Ermenistan'ın bağımsızlık yılı olan 1991'e kadar araştırmacı olarak görev yaptı. Bu dönemde siyasi gazeteciliğe soyundu. 1992'den 1994'e dek Cumhurbaşkanı President Levon Ter Petrosyan'ın sözcülüğü görevini yaptı.

Aravot gibi Abrahamyan da liberal görüşlere sahip. Başyazılarında Ermenistan-Türkiye normalleşmesine verdiği desteği ifade ederek milliyetçi söylemleri eleştiriyor. Ermenistan televizyon kanallarında düzenli olarak panellere katılıyor.

Abrahamyan Erivan Basın Kulübü'nde (Yerevan Press Club - YPC) gazeteciler için bir Ermenistan-Türkiye projesi düzenledi. Türkiye'yi ziyaret etti. aram@aravot.am

Margarit Yesayan (solda) 1996'dan bu yana *Aravot*'ta köşe yazarlığı yapıyor. esmargo@rambler.ru

Yine tanınmış bir köşe yazarı olan Anna Israyelyan (sağda) 1997'den beri *Aravot*'ta. annais-1@yandex.ru

Aravot Günlük Gazete

Arshakunyats Ave., Building 2a, 15th Floor
0023, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 528752 (editör: +374 10 568868)

Faks: +374 10 528752, +374 10 529752

E-mail: news@aravot.am,

<http://www.aravot.am>

⁴ USAID, http://www.usaid.gov/locations/europe_eurasia/dem_gov/ngoindex/2008/armenia.pdf.

AZG (Nation)

Azg (Ulus) 1991’de kuruldu. 1992’de günlük çıkmaya başladı. Gazetenin kurucu editörü Hagop Avedikian Ramkavar Liberal Partisi’ne mensup. 1999’dan bu yana Azg’yi Türkçe dahil dört dilde internet üzerinden okumak mümkün. Ermeni diasporası, Ermeni kültürü, Ermenistan-Türkiye ilişkileri, Orta Doğu ve Türkiye politikaları konularını ayrıntılarıyla işliyor. Tirajı 3000 civarında.

Azg Türkiye-Ermenistan ilişkilerini tutarlı ve kapsamlı olarak işlerken Türk iç politikası, İstanbul’daki Ermeni cemaati gibi konuları da gözönünde bulundurdu. Azg sıklıkla Türk gazetelerinden makalelerin çevirilerini ve Ermeni diasporası gazetelerinden alıntı makaleler de yayınlıyor.

Lübnan doğumlu Hakob Avetikyan Erivan Devlet Üniversitesi’nde fotoğrafçılık eğitimi aldı. Daha sonra Lübnan’a dönerek 1980 ile 1990 arasında [Ermeni Demokratik Liberal Partisi](#) (Ramkavar)’nin resmi gazetesi *Zartonk*’ta yazı işleri müdürü olarak görev yaptı. 1990 yılında Azg’yi kurarak yazı işleri müdürü oldu. Türk siyasetini ve İstanbul’daki Ermeni cemaatini yakından takip ediyor – ve yazılarına konu ediyor -. Türkçe biliyor.

Türkiye Ermenilerinden olan Hakob Chakryan, Türkiye ve Ermeni-Türk ilişkileri konusunda Azg’da yazan bir analist/köşe yazarı. İyi derecede Türkçe biliyor. Ailesi Yozgat’tan göç etmiş olan Chakryan 1968’e dek İstanbul’da yaşamış, babasının kararıyla Sovyet Ermenistan’a taşınmışlar. Chakryan, Azg’de çalıştığı süre boyunca aynı zamanda Fen Bilimleri Akademisi’nin Doğu Araştırmaları Enstitüsü’nde

ve daha sonra da Tarih Enstitüsü’nde öğretim üyeliği yapmış. Tanınmış bir Türkolog olan Chakryan Ermeni-Türk ilişkileri ve Türkiye politikaları hakkında sıklıkla seminerler veriyor ve basın konferansları düzenliyor.

Azg Günlük Gazete

47 Hanrapetutian str
0010, Erivan - Ermenistan

Tel: 374 10 529353, +374 10 581841, +374 10 582483

Faks: +374 10 562863

E-mail: azg2@arminco.com, azg@azg.am

<http://www.azg.am>

Haykakan Zhamanak (Armenian Times)

Haykakan Zhamanak 1997'de kuruldu, ancak hemen sonrasında kapandı. 1999'da Nikol Pashinyan tarafından yeniden kuruldu. Gazete Kocharyan ve Sarkisyan hükümetlerine karşı her zaman eleştirel bir tavır takındı. 2007 milletvekili seçimleri öncesinde gazete açıkça muhalefet hareketini destekledi: Pashinyan Ermenistan'ın belli başlı muhalefet güçlerinin çoğunu kapsayan 'Alternative' adlı siyasi hareket'in önde gelen aktivistlerinden biri oldu. Pashinyan daha sonra 2008 başkanlık seçimlerinde Levon Ter Petrosyan'ı destekleyen Popular Movement' in aktif bir mensubu oldu. Aynı zamanda seçim sonrası muhalefet protestolarının çoğunu düzenledi ve liderliğini yaptı. Muhalefet aktivistleri ve polis arasında 1 Mart 2008'de yaşanan kanlı çatışmalarda 'hükümeti şiddet aracılığıyla düşürmek için insanları şiddete teşvik etmek' ile suçlandığı için Pashinyan saklandı.. Sonra, 1 Temmuz 2009'da yetkililere teslim oldu. Yakalandıktan hemen sonra Milli Meclis'teki (Erivan merkez bölgesinden) boş bir koltuğa adaylığını duyurdu. Seçim kampanyasını hapishanedeki hücrelerinden yöneten Pashinyan ara seçimi kaybetti. (Muhalefet hükümeti seçimlerde hile yapmakla suçladı). Pashinyan hala tutuklu olsa da makale ve köşe yazıları düzenli olarak *Haykakan Zhamanak*'ta yayınlanıyor.

Gazete muhalif Ter Petrosyan'ın konuşmalarını ve bütün muhalefet faaliyetlerinin ayrıntılarını yayınlıyor. Gazetenin ortalama tirajı 3000 civarında, ancak siyasi faaliyetin yoğunlaştığı dönemlerde 10,000'i bulabiliyor.

Ermenistan'ın en büyük ve etkin günlük gazetelerinden biri olan *Haykakan Zhamanak* Türkiye-Ermenistan ilişkileriyle yakından ilgileniyor. Gazetenin Ter Petrosyan'ın görüşleriyle paralel olan duruşu normalizasyon sürecini desteklerken hükümetin bu konuya yaklaşımını eleştirmek. Avrasya Ortaklık Fonu'nun (Eurasian Partnership Foundation – EPF) Ermenistan ve Türkiye medyasıyla ilgili araştırmasına göre (aşağıda), gazete 2006 ile 2009 arasında konu ile ilgili 230 makale yayınladı. Haber türü ağırlıklı yorum veya analizden oluşuyor.

Nikol Pashinyan (1975 Icevan doğumlu) Erivan Devlet Üniversitesi'nde filoloji eğitimi aldı. 1993'ten beri profesyonel gazetecilikle uğraşiyor. 1994-1997 döneminde hükümet ve politikalarını açıkça eleştiren bağımsız bir internet gazetesi olan *Lragir*'de çalıştı. 1999'da *Haykakan Zhamanak*'ın yazı işleri müdürü oldu. Aynı zamanda gazetenin kurucularından olan Pashinyan'ın eşi Anna Hakobyan, Türkiye ile olan ilişkiler dahil Ermenistan dış politika meselelerini işliyor. Hakobyan aynı zamanda *Haykakan Zhamanak*'ın yayıncısının da direktörü.

Haykakan Zhamanak

37 Israyelyan Street
Erivan - Ermenistan;

Tel: +37410 581175, +37410 544339

E-mail: info@armtimes.com, editor@armtimes.com
www.armtimes.com

Golos Armenii (Ermenistan'ın Sesi)

Golos Armenii (Ermenistan'ın Sesi) okuyucu kitlesi arasında Ermenistan dışından, Rusya, ABD'deki Ermeni cemaatlerinden okuyucular olan Rusça dilinde bir gazete. Yine Tiflis doğumlu bir Ermeni olan Marina Grigoryan gazetenin baş köşe yazarı olarak Ermeni-Türk ilişkileri ile ilgili bir dizi başlık altında yazıyor. Filoloji tedrisatlı olan ve 1971'den beri gazetecilik yapan Nakhshkaryan kuruluşundan bir yıl sonra, 1992'de *Golos*'un editörü oldu. Kendisi de bir filolojist olan köşe yazarı Marina Grigoryan, daha önce *Communist*, *Respublika Armenii*, *Novoye Vremya* gibi gazetelerde yazdı (her ikisi de Rusça Ermeni gazeteleri). 1993'den beri *Golos*'ta. 2004'te *Golos*'tan geçici olarak ayrılarak Ermenistan'ın İnsan Hakları Ombudsman'ı için Bilişim ve Halka İlişkiler Departmanı'nın başına geçti ve 2006'ya kadar bu görevde kaldı. Altı yıl boyunca Uluslararası Fransa Radyosu'nda da çalıştı. 2008'den beri Armenia Now (Bugünün Ermenistan'ı) dergisinde editörlük yapıyor (www.armenianow.com).

Ermenistan-Türkiye normalleşme sürecinin başlamasıyla *Golos* süreçle ilgili sürdürüğü şüpheli yaklaşımına Sarkisyan hükümetine verdiği desteği bağdaştırmanın yollarını aramak durumunda kaldı. Bununla birlikte protokoller kapsamındaki uzlaşma sürecinin Ermenistan Meclisinde askıya alınması ve Ermenistan hükümetinin Türkiye'ye karşı eleştirel bir duruş alması, *Golos*'un rahatlıkla Ermenistan-Türkiye ile ilgili meselelerde eleştirel duruşunu sürdürebilmesine olanak sağladı.

Golos Armenii

Arshakunyats Ave, Building 2a, 7th Floor
0023, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 529245

Yazı işleri müdürü: +374 10 527723

Faks: +374 10 528908,

E-mail: info@golosarmenii.am

<http://www.golos.am>

Marina Grigoryan iletişim bilgileri:

Tel. +374 10 52 88 39 (ofis)

E-mail: magrin18@yahoo.com

Hayots Ashkharh (Ermeni Dünyası)

Hayots Ashkharh
1997'de kuruldu.
Tirajı 3500 civarında
olan gazere, simdiki
iktidarın yanlısı olarak

bilinmekte. Koçaryan döneminde de iktidar pozisyonlarına göre kendini konumlandıran gazete Ermenistan-Türkiye uzlaşmasına eleştirel yaklaştı. Cumhurbaşkanı Sarkisyan göreve gelip uzlaşma girişimleri başlattığında, gazete de Türkiye'ye yönelik şahin yaklaşımını hafifletti. Gazete Ermeni-Türk ilişkilerine geniş yer vererek konu hakkında 2006-2009 döneminde 344 makale yayınladı. *Hayots Ashkharh*'ın kurucu editörü Gagik Mkrtchyan'dır. 1997 öncesinde Mkrtchyan *Golos Armenii* ve *Yerkir'de* (1995'de yasaklanan bu gazete Ermeni Devrimci Federasyonu'na bağlı idi) çalıştı. Vardan Grigoryan gazetenin Ermenistan-Türkiye konusunu işleyen başlıca köşe yazarı.

Hayots Ashkharh

38, Tumanyan Street
Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 53 88 65 (iş)

Faks: +374 10 533221

E-mail: hayashkh@arminco.com

<http://www.armworld.am>

Televizyon: Yorumcu/Editörler H1 Kamu TV

H1 1956'da kurulmuş olan kamuya (devlete) ait bir televizyon kanalı. Uydu aracılığıyla bütün dünyada yayın yapıyor. Politikadan kültür ve spora her türlü konuyu işliyor. Bütün yayınları Ermenice.

H1 kanalının haber servisi "Haylur," pazar günleri gündemdeki meselelerin derinleme tartışmaları ile haftanın olaylarını inceliyor. Armen Amiryan Ermeni Radyosunun direktörüydü. Bu yıllarda H1'in sahibi olan Kamu Radyo ve Televizyonu Direktörlüğüne atandı.

Ermenistan Cumhurbaşkanı'nın eski Basın Sekreteri Samvel Farmanyan H1'in Siyasi ve Analitik Programlar Müdürü oldu.

Artur Grigoryan, bölgesel meseleleri, özellikle Dağlık Karabağ ve Ermenistan-Türkiye ilişkileri konusunu işleyen en deneyimli televizyon analistlerinden. O zamanlar prestijli olan Erivan Politeknik Enstitüsü'nden 1986'da mezun olduktan sonra Ermenistan Devlet Televizyon Şirketi'nin Birinci Kanalında mühendis olarak işe başladı. Bir yıl içerisinde film yönetmeni asistanı, yönetmen, operatör ve haber muhabiri oldu. Hemen ardından araştırmacı gazeteci, muhabir, direktör ve kameraman olarak çalışmaya başladı. Türkiye ve Karabağ konusundaki haberleriyle tanınan

Grigoryan Ermenistan'ın en tanınmış gazetecilerinden. tv1news@yahoo.com

Artak Aleksanyan yurtdışı deneyimi de olan genç bir yorumcu. Genellikle çeşitli politik ve sosyal meselelerle ilgili tartışma programlarını yönetiyor ve H1'in Haylur programında haber yorumu yapıyor.

Haykaram Nahapetyan deneyimli bir gazeteci ve 2003'ten beri Haylur'un muhabiri. Bölgesel meseleler, Ermenistan-Türkiye, Karabağ, ABD-Ermenistan ilişkileri ile ilgili muhabirlik yapmanın yanı sıra Türk-Ermeni gazete *Agos*'un da aralarında olduğu akademik dergiler, gazeteler ve internet sitelerinde makaleler yayınlıyor.

H1 Kamu TV

26, Gevorg Hovsepyan
375047, Erivan - Ermenistan

Tel. +374 10 552751, 551953; (Ana masa) 650015

E-mail: support@armtv.com; hailur@armtv.com

www.armtv.com

Shant TV

Gümrü'de 1994'de kurulan Shant TV Ermenistan'ın en fazla izlenen televizyon kanallarından biri. Ermeni Süperstar, Folklör Yıldızları, Ermenistan'ın Yetenekleri gibi güçlü bir eğlence programlarına sahip olan kanalın birçok Ermeni televizyon dizisi de mevcut. Shant'ın haber bölümü de iyi reyting alarak – nispeten kısıtlı imkanlarına rağmen- çok daha büyük televizyon kanallarıyla rekabete girdi.

Shant TV dünyanın her yerinden uydu aracılığıyla izlenebiliyor.

Shant'ın ana haber programı Horizon (Ufuk)'ın ardından sunucu Nver Mnatsakanyan'ın günün ana haberlerini tartışmak üzere önemli konukları ağırladığı analitik program Herankar (Gözlem) geliyor.

Shant'ın diğer tanınmış yorumcusu Artem Yerkanyan.

Yerkanyan 80'lerin sonunda ve 90'ların başında Bryusov Devlet Yabancı Diller Pedagoji Enstitüsü'nde Rus edebiyatı okudu. Okulu bitirdikten sonra birkaç Rusça gazetede çalıştı. 1998-1999'da ORT (Rus Kamu Televizyonu)'de serbest muhabir olarak çalıştı. 2000-2003 yıllarında Ermenistan Ulusal Televizyonu'nun Rusça bölümünde çalıştı. 2003'te Shant'ın haber servisinin editörü oldu. Yerkanyan 2002'den beri aynı zamanda ünlü Rus gazetesi *Kommersant*'in da Ermenistan muhabiri olarak görev yapıyor.

Ermenistan'ın dış politikası üzerine Shant TV'de yorumlar yapmanın yanısıra (özellikle de Azerbaycan ve Türkiye) Yerkanyan Ermeni-Türk meseleleri hakkında belgesel filmler çekiyor. (Kars, Stalin'in Türkiye'ye saldırı planı ve Türkiye'de gerçekleşen özür kampanyası hakkında filmler yaptı).

Artem Yerkanyan'ın iletişim bilgileri:

Tel. +374 10 568769

E-mail: yerkanyan@rambler.ru

Shant TV

Kiyevyan 16, 10th Flor

Gümrü – Ermenistan

Tel: +374 10 277668

Email: info@shanttv.am

www.shanttv.com

Yerkir Media TV

Yerkir Media, Ermeni Devrimci Federasyonu'nun (ARF veya Türkiye'deki yaygın adı olan Taşnak partisi) sponsorluğunda kurulan bir televizyon kanalıdır. 2003'te kurulan kanal, Mayıs 2004'te yayına girerek Erivan ve civar bölgelerinden 2 milyona varan bir izleyici kitlesine yayın yapmaya başladı. 28 Mayıs 2010'dan bu yana Yerkir Media TV Hotbird üzerinden uydu yayını yapıyor.

Gegham Manoukyan Yerkir Media'nın politik ve analitik programlar direktörüdür. Gegham uzun süredir Taşnak partisinin (1990'dan beri) mensubu ve Merkez Komitesi'nin bir üyesidir. 1997-2004 döneminde ARF'nin yönetim organı olan Yüksek Şura'nın üyeliğini yaptı. 1970'te Armavir, Ermenistan'da doğdu. 1987-1993 döneminde Erivan Devlet Üniversitesi'nde Türk filolojisi okudu, sonrasında da ARF'nin resmi gazetesi *Yerkir*'de çalıştı. ARF gücünü kötüye kullanma teşebbüsü suçlamalarına maruz kalarak yasaklandığında Gegham da yakalananların arasındaydı. 1995'ten 1997'te kadar hapiste kaldı.⁵ Serbest bırakıldıktan sonra parti politikaları ve gazetecilikle aktif olarak ilgilenmeye başlayan Gegham, 1994-2004 arasında ARF'nin Yüksek Şurasında üyelik, 2002-2004 arasında günlük *Yerkir* gazetesinde editörlük yaptı. 2004'te Yerkir Media'ya katılarak çeşitli görevlerde bulundu.

Gegham her Cuma yayınlanan "Kizaket" (Bakış açısı), adında bir tartışma programını yönetiyor. Sık sık analist, politikacı, gazeteci ve akademisyenleri davet ederek Ermeni-Türk ilişkileri üzerine tartışmalar düzenliyor. Programında birkaç Türk gazeteciyi de ağırladı ve Ermeni-Türk gazetecilerini bir araya getiren projelere katıldı.

Yerkir Media TV Şirketi

Charentsi St., Building 94
0025, Erivan - Ermenistan

Tel. +374 10 576512

Email: news@yerkirmedia.am veya gegham@yerkirmedia.am

<http://www.yerkirmedia.am/>

⁵ ARF üyelerinin çoğu 1997-1998'de haptisten çıkmış olsa da birkaçı hala tutuklu.

Ermenistan TV

1999'da kurulan Ermenistan TV, uydu aracılığıyla Avrupa, Kuzey Amerika, Rusya, Ortadoğu ve Asya'da geniş izleyici kitlesi bulan kanallardan biri. 2001 yılında diaspora Ermenilerinden milyoner Gerard Cafesjian, sahip olduğu Cafesjian Aile Vakfı aracılığıyla Ermenistan TV'de hisse sahibi oldu. Kanal, Ermenistan'daki en büyük özel televizyon kanalı haline geldi. Ermenistan TV (modern teknolojilerle donatılmış yaklaşık 4000 metrekare alana yayılan) kendi stüdyolarında kendi teknik ve organizasyon imkânlarını kullanarak program yapıyor. Günlük olarak düzenlerce program, şov ve haber serisi yayınlanıyor. Ermenistan TV aynı zamanda Warner Bros ve Universal Pictures gibi tanınmış uluslararası şirketlerle de işbirliği yapıyor.

Ermenistan TV'nin eğlence kısmı politik analiz kısmından çok daha güçlü. Ermenistan TV'nin TV5 ve Armnews/Euronews olmak üzere iki televizyon kanalı daha var.

“Tesankyun” adlı analiz programının sunucusu Gevorg Altunyan tanınmış bir TV5 yorumcusu. Geçtiğimiz yıllarda Altunyan analitik programlar, haber muhabirliği, tartışma programları yaptı. Tarih tedrisatlı Altunyan 1990'ların ortalarından beri profesyonel gazeteciliğin içinde. Altunyan Ermenistan TV'nin Ermeni-Türk ilişkileri de dahil uluslararası politika konularını işleyen başlıca uzmanı.

Ermenistan TV Bürosu

Yeghvard Highway 1
0054, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 366925
Faks: +374 10 366852
e-mail: info@armeniatv.am
www.armeniatv.am

Gevorg Altunyan'ın iletişim bilgileri:

TV 5
Yeghvard Highway,
Erivan - Ermenistan

Tel. (374 10) 36 69 45 (ofis);
E-mail: express@armeniatv.am

Kentron TV

Kentron (Merkez) TV 2002’de kuruldu. Sahibi, Ermenistan’ın en zengin oligarşik yöneticilerinden Gagik Tsarukyan. Tsarukyan halen iktidardaki koalisyon partilerinden biri olan Prosperous Armenia (Müreffeh Ermenistan)’ın başkanı ve dolayısıyla, mecliste milletvekili. Tsarukyan aynı zamanda Ermenistan Olimpik Komitesi’nin de başkanı.

Erivan ve civar bölgelerinde yayın yapan Kentron TV, 2 milyon kadar izleyiciye ulaşıyor. En popüler programı, Petros Ghazaryan’ın sunuculuğunu yaptığı “Urvagits” (Özet) programını 30.000-50.000 arası kişi izleyerek Ermenistan’ın en çok izlenen programı yapıyor. Ghazaryan muhalefet mensupları da dahil her kademeden tanınmış konuklar ağırlıyor. Ghazaryan’ın ağırladığı konuklar arasında Türk Demokratik Parti lideri Cem Toker, ESI Kıdemli Analisti Nigar Göksel ve ESI eski Analisti Tigran Mkrtychyan da var.

Petros Ghazaryan 2003’ten beri “Urvagits” tartışma programını hazırlıyor ve sunuculuğunu yapıyor. Erivan Devlet Üniversitesi Türkoloji bölümünden mezun olan Ghazaryan *Haykakan Zhamanak* (Armenian Times), *Aravot Daly* (Sabah) ve *Iravunk* (Sağ) gibi tanınmış gazetelerde çalıştı. 2003’te Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club – YPC) Fikir Çeşitliliği Yıllık Ödülü’nü aldı. Ermenistan-Türkiye normalleşme sürecinin bir destekçisi olan Ghazaryan, Ermenistan-Türkiye projelerinin ve gazeteci toplantılarının çoğuna katıldı.

Kentron TV

Alikhanyan Yeghbayrneri St., Building 2
0036 Erivan – Ermenistan

Tel: +374 10 391039, +374 10 393232, +374 10 349053, +374 10 396464

Faks: +374 10 349968

“Urvagits” email: urvagic@rambler.ru

Siyaset: Kurumlar ve Kişiler **Ermenistan Dışışleri Bakanlığı**

Edward Nalbandian

Edward Nalbandian Nisan 2008'den beri Ermenistan'ın Dışışleri Bakanı. Nalbandian prestijli bir okul olan Moskova Devlet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde eğitim aldı ve siyaset bilimi doktorasını SSCB Ulusal Fen Bilimleri Akademisi Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nde tamamladı. Kariyer itibariyle diplomat olan Nalbandian 1970'lerin sonuna doğru Sovyet Dışışleri Bakanlığı'nda çalışmaya başladıktan sonra Mısır ve Lübnan'da görevler aldı. Ermenistan'ın bağımsızlığından sonra Ermeni diplomatik servisinde çalışmak üzere

davet aldı. Mısır, Fas ve Umman'da (Kahire'de ikamet ederek) Ermenistan büyükelçilik ve tam yetkili elçilik yaptı. 1999-2008 arasında Fransa büyükelçi ve tam yetkili elçisiydi. Aldığı uluslararası ödüller arasında USSR Friendship of Nations (SSCB Ulusların Kardeşliği) ödülü (1982), Fransız Cumhuriyeti Lejyoneri (2001) ve Papalık Saint Gregory Grand Cross Nişanı (2003) bulunuyor.

Eylül 2008'de Nalbandiyan ve Türk mevkidaşı Ermenistan ile Türkiye arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasına yönelik iki Protokol olarak meyve veren bir dizi müzakereye başladılar. Protokoller 10 Eylül 2009'da imzalandı.

Dışışleri Bakanlığı

Dışışleri Bakanlığı Hükümet Evi #2
Republic Square,
0010, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 544041,
Faks: +374 10 543925,
E-mail: info@ArmeniaForeignMinistry.com
<http://www.armeniaforeignministry.com/>

Arman Kirakossian

Arman Kirakossian Ermenistan Dışışleri Bakan Yardımcısı olarak görev yapmakta. Başkanlığını yaptığı Türk diplomatlarıyla yapılan gizli müzakereler, 'futbol diplomasisi' olarak adlandırılan sürecin temelini oluşturdu. (6 Eylül 2008'den sonra müzakereler Ermenistan ve Türkiye'nin Dışışleri Bakanlarınca yürütüldü).

Kirakossian 1956'da doğdu. 1975-1985 yılları arasında Sovyet Ermenistanı'nın Dışışleri Bakanı olan tanınmış akademisyen ve diplomat John Kirakossian'ın oğlu olan

Kirakossian, eğitimi itibariyle tarihçi. Ermeni tarihi, özellikle de Ermeni soykırımı ve soykırımın İngiliz ve Amerikalı kaynaklarda işlenmesi üzerine 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başı Ermeni tarihi üzerine birkaç düzine makale ve inceleme yayınladı.

Eylül 1991'de, Ermenistan'ın bağımsızlığını kazanmasından hemen sonra, Arman Kirakossian Dışışleri Bakanlığı'na katılmak üzere davet edildi ve Dışışleri Bakanı Birinci Vekili oldu. Kirakossian Ekim 1992'den Mart 1993'e kadar Dışışleri Fiili Bakanı olarak görev yaptı. Daha sonra Yunanistan ve ABD'ye atandı. 2005'te görevine Dışışleri Bakanı Birinci Vekili olarak döndü.

Tel: +374 10 544041 (dahili 309)

Email: A.Kirakossian@mfa.am,

Arsen Avagyan

Arsen Avagyan Dışışleri Bakanlığı'nda Türkiye masasının başında. Kendisi Ermenistan'daki Türkiye uzmanlarının önde gelenlerinden. Bakanlıkta 1994'ten beri çalışan Avagyan, İstanbul'daki Karadeniz Ekonomik İşbirliği sekreterliğinde 2001-2005 arasında Ermenistan temsilcisi olarak görev yaptı. Bu sırada Erivan Devlet Üniversitesi'nde dersler verdi. Ermenistan, Türkiye ve Rusya konusunda 5 inceleme ve 30'u aşkın makale yayınladı.

Tel: +374 10 544041 dahili 261

E-mail: A.Avagyan@mfa.am

Tigran Mkrtchyan

Tigran Mkrtchyan Bakanlığın Medya, Basın ve Halka İlişkiler Bölümü'nün Fiili Müdürü ve aynı zamanda Bakan Danışmanı. Bunun öncesinde European Stability Initiative (Avrupa İstikrar Girişimi – ESI) analistlerinden (2007-2010) ve Ermenistan-Türkiye ilişkileri üzerine çalışarak çeşitli akademik makaleler ve fikir makaleleri yayınladığı Ermeni Uluslararası Politika Araştırmaları Grubu'nun (Armenian International Policy Research Group) Yönetici Direktörüydü (2006-2008). Yüksek lisansını Cambridge Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler (Chevening Scholar), Erivan Devlet Üniversitesi'nde Klasikler, ve lisansını Tarih üzerine yaptı.

Cambridge'deki tezi NATO ve Güney Kafkaslar üzerineydi. 2006 yılında Ermenistan'dan John Smith Fellow olarak seçilen Mkrtchyan, 1998 yılında Ermenistan'dan Dünya Vizyonu Gençlik Büyükelçisi'ydi (World Vision Youth Ambassador).

Tel: +374 10 544041 dahili 356

E-mail: T.Mkrtchyan@mfa.am -

Tigran Balayan

Tigran Balayan, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü. Bakanlıkta 2002'den beri çalışıyor. Erivan Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümü mezunu olan Balayan doktorasını da aynı okulda yaptı. Türkiye-Ermenistan normalleşmesi ve Dağlık Karabağ hakkında birçok makale yazdı. Rusya ve Belçika'da Ermenistan diplomatik misyonlarında çalıştı. Balayan Erivan Devlet Üniversitesi'nde uluslararası ilişkiler dersleri de veriyor.

Tel: +374 10 544041 dahili 214

E-mail: T.Balayan@mfa.am

Cumhurbaşkanlığı İdari Personeli

Vigen Sarkisyan

Vigen Sarkisyan Ermenistan Cumhurbaşkanı İdare Personel Müdür Yardımcısı. Kendisi aynı zamanda dış politika konularında Cumhurbaşkanı'nın baş danışmanlarından biri ve dış ülke gezilerinin çoğunda ona eşlik ediyor.

Sarkisyan Erivan Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesi, St. Petersburg Kuzeybatı Kamu Hizmeti Akademisi ve ABD'de Fletcher Hukuk ve Diplomasi Fakültesi'nde okudu. Şu anki görevine atanmadan önce Ulusal Kurultay Sözcüsü'nün danışmanı, Savunma Bakanı'nın Asistanı, ve Cumhurbaşkanı'nın Asistanıydı. Fletcher'daki tezinin başlığı "Dağlık Karabağ'ın Dünü, Bugünü ve Yarını: Hukuki Çerçeve" idi. Sarkisyan Ermenistan Amerikan Üniversitesi'nde de dersler veriyor ve çeşitli uluslararası forumlarda sık sık bulunuyor.

Tel: +374 10 588712

Email: vSarkisyan@president.am

Meclis: Siyasi Partilerin Temsilcileri

Edward Sharmazanov

Edward Sharmazanov Meclis üyesi, iktidardaki Cumhuriyetçi Parti'nin sözcüsü ve Ulusal Kurultay'ın Parti Sekreteri. Kendisi aynı zamanda Parti'nin dış politikadan sorumlu kamu temsilcisi. Sharmazanov Ermenistan Devlet Pedagoji Enstitüsü'nde ve Moskova Siyasi Araştırmalar Fakültesi'nde tarih okudu. 2005-2007'de Başbakan'ın yardımcılarındandı. 2007'de halen Daimi Toplumsal İlişkiler Kurulu'nda bulunduğu Meclise girdi.

E-mail: eduard.sharmazanov@parliament.am

Aram Safaryan

Aram Safaryan Cumhuriyetçi Parti (Republican) ve Hukukun Üstünlüğü (Rule of Law) partileri ile birlikte koalisyon hükümetini kuran, en büyük ikinci Parleментар parti Müreffeh Ermenistan Partisi'nin (Prosperous Armenia) sekreteri. Safaryan, partinin dış politika hakkındaki görüşlerini halka açıklayan kişi. Erivan Devlet Üniversitesi'nin Tarih Fakültesi'nden mezun olan

Safaryan doktorasını gazetecilik üzerine yaptı. 1980'lerin sonunda akademik alanda çalıştı ve gazetecilikle 90'ların başında haşır neşir oldu. 1993-1998 döneminde Dışişleri Bakanlığı'nda önce Basın Sekreteri, daha sonra da İran'da büyükelçilik görevlisi olarak çalıştı. 1998'de gazeteciliğe ve Üniversite'deki akademik görevine döndü. 2001-2006 döneminde şu anda Ermenistan İkinci TV kanalı olarak bilinen Prometheus kanalında haberler ve kamu-politik programlar Direktör Yardımcısı'ydı. Safaryan 2007'de Müreffeh Ermenistan (Prosperous Armenia) partisinden milletvekili seçildi. Halen İnsan Haklarını Koruma ve Kamu İlişkileri Daimi Komitesi'nin başkanı.

Email: aram.safaryan@parliament.am

Dışişleri Komitesi Armen Rustamyan

Armen Rustamyan Ermenistan Ulusal Kurultayı'nda (Armenian National Assembly) Dışişleri Daimi Komitesi'nin Başkanı olarak 2007'de Müreffeh Ermenistan (Prosperous Armenia) ve Cumhuriyetçi Parti'nin koalisyon hükümetine katılan Ermeni Devrimci Federasyonu'nu (Armenian Revolutionary Federation - ARF) temsil ediyor. Şubat 2008 seçimlerinden sonra koalisyon gözden geçirilerek kapılarını başka bir partiye, Rule of Law partisine açtı. Ermenistan ile Türkiye arasındaki 'futbol diplomasisi'nin başlatılmasından sonra endişelerini

belirtmiş olan ARF, 22 Nisan 2009'da her iki taraf da birer normalleşme haritası yayınladıktan sonra koalisyondan çıktı. ARF, Dışişleri Meclis Komitesi başkanlığı (Armen Rustamyan'ın görevi) ve Savunma, Ulusal Güvenlik ve İç İşleri Komitesi başkanlığı (Hrayr Karapetyan'ın görevi) dışındaki bütün koalisyon makamlarını terk etti.

Eğitim itibariyle fizikçi olan Rustamyan P. Loumoumba Moscow Friendship of Nations Üniversitesi mezunu. 1990'ların başına kadar bilimadamı olarak çalıştı, daha sonra Ermeni Devrimci Federasyonu'na katıldı. 1995'te tutuklanmış olan bir grup ARF üyelerinden biri olarak, 1998'e kadar hapiste kaldı. Partidaşlarının çoğu ile birlikte serbest bırakıldıktan sonra 1999'da Ulusal Kurultay'a seçilerek Dışişleri Daimi Komitesi'nin Başkan Vekili oldu. 2003'te (ve tekrar 2007 seçimlerinde) komitenin başkanı seçildi. Rustamyan'ın komite başkanlığında Aralık 2007 ve Ekim 2009'da Ermenistan meclisinde Ermeni-Türk ilişkileri ile ilgili oturumlar düzenlendi. Her iki oturumda da ağırlıklı şahin görüşler dile getirildi.

Email: artakin@parliament.am

Kiro Manoyan

Giro (ya da Kiro) Manoyan Lübnan doğumlu bir Ermeni. Anneanne ve dedesi aslen Güneydoğu Anadolu'daki Harput kökenli. 1915 soykırımı sırasında Türk arkadaşları tarafından kurtarılmışlar. Giro Manoyan 1976'da Kanada'ya taşınarak Montreal'deki Concordia Üniversitesi'nde siyaset bilimi okudu. 1982 ile 1989 yılları arasında Kanada Ermeni Ulusal Komitesi'nin (Armenian National Committee of Canada) Yönetici Direktörü olarak görev yaptı. 1989-1991 döneminde Kanada-Ermeni *Horizon Weekly* gazetesinde editör asistanı olarak, 1991'den 1999'a ise editör olarak çalıştı.

Manoyan halen Erivan'da yaşıyor ve – milletvekili olmamasına rağmen Taşnak partisinin, yani Ermeni Devrimci Federasyonu'nun (ARF) dışişleriyle ilgili meselelerde ve 'Ermeni davası' konusunda partinin başlıca sözcüsü. Manoyan medyada düzenli olarak yer alarak sıklıkla Ermeni-Türk ilişkilerini yorumluyor.

Email: intsec@arf.am

Styopa Safaryan

Safaryan, Ermenistan Meclisindeki iki muhalefet partisinden biri olan Heritage (Miras) Partisi'nin kurucu üyesi. Eğitimi itibariyle bir bilimadamı olan Safaryan Erivan Devlet Üniversitesi'nde jeoloji ve jeofizik bölümlerinde okurken, aynı zamanda İşletme Fakültesi'nde politik ve yerel yönetim eğitimi aldı. 1990'ların ikinci yarısında Ulusal Depremden Korunma Servisi'nde çalıştı. 1998'de Yönetim Akademisi'nde çalışmaya başladı.

Safaryan 2002'de (dışişleri eski bakanı Raffi Hovhannissian tarafından kurulan) Ermeni Stratejik ve Ulusal Araştırmalar Merkezi'ne (Armenian Center for Strategic and National Studies) katılarak anlaşmazlık araştırmaları konusunda birkaç düzine makale yayınladı. Meclise 2007 yılında Miras Partisi'nin kurucu üyesi olarak seçilen Safaryan kısa süre içinde partinin sekreteri ve – Eylül 2009 itibariyle – meclis grubunun başkanı oldu. Kendisi mecliste aynı zamanda Dış ilişkiler ve Avrupa ile Entegrasyon komitelerinin de üyesi. Safaryan'ın partisi Ermenistan-Türkiye uzlaşma sürecini ve normalleşme protokollerini en fazla eleştirenlerden biri oldu.

Email: ssafaryan@parliament.am

Meclis Dışı Muhalefet: Ermeni Ulusal Kongresi (Armenian National Congress)

Ermeni Ulusal Kongresi (Armenian National Congress - ANC) eski Cumhurbaşkanı (1991-1998) Levon Ter Petrosyan'ın liderlik etmiş olduğu bir politik hareket. Ermeni Ulusal Kongresi (Armenian National Congress - ANC), Şubat 2008 cumhurbaşkanlığı seçimlerinden ve ardından 10 kişinin ölümü ve muhalefet mensuplarının yüzlercesinin tutuklanmasıyla sonuçlanan şiddet olaylarından sonra 2008 Mayıs'ında kuruldu (Ter Petrosyan oyların %21'iyle ikinci gelmişti). Ermeni Ulusal Kongresi (Armenian National Congress - ANC) 20 civarında politik parti ve hareketten oluşuyor. Başlıca amacı hükümeti istifa ettirerek seçime gitmek olan ANC, Meclis dışındaki en güçlü muhalefeti oluşturuyor.

Ter Petrosyan'ın eski basın sekreteri **Levon Zurabyan** ANC'nin Koordinatörü. Ter Petrosyan'ın yenilgisinin ardından Zurabyan, Columbia Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler master derecesi almak üzere Muskie bursuna hak kazandı. Ermenistan'a dönüşünün ardından Uluslararası Kriz Grubu'nda (International Crisis Group - ICG) aralarında Dağlık Karabağ'ın da olduğu çeşitli konularda araştırma yapan bir analist olarak çalışmaya başladı. Ter Petrosyan'ın 2007 Eylül'ünde politikaya dönmesinin sonrasında, Zurabyan ICG'deki pozisyonunu bırakarak ANC'ye katıldı. Zurabyan Ermeni-Türk ilişkileri konusunda ANC'nin duruşunu sıklıkla temsil ediyor.

Email: levonar@gmail.com

Sivil Toplum Kuruluşları

Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation - EPF)

Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) 1992’de Washington’da kar amacı gütmeyen bir kuruluş olarak kuruldu (ABD’nin Dışişleri Bakanlığı sponsorluğunda). Ermenistan’daki ofisi 1995’te açıldı.

EPF, Ermenistan-Türkiye Diyalog ve İşbirliği Programı’nı 2006’da başlattı. Program, STK, medya ve iş sektörlerinin kapasitesini güçlendirerek ve sınırlar ötesi ortaklıklar geliştirerek ve sürdürerek Ermenistan-Türkiye normalleşmesini desteklemeyi hedefliyor. (Avrasya ilk önce bu alanda bağış yapma görevleri de üstlendi ancak daha sonra proje gerçekleştirmeye yöneldi.)

ICHD, AIPRG, Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club – YPC), Pather Photo LLC, Analytical Center for Globalization and Regional Cooperation (Globalleşme ve Bölgesel İşbirliği Analiz Merkezi), Urban Sustainable Development Foundation (Kentsel Sürdürülebilir Gelişim Vakfı) ve Gençlik Akademisi gibi kuruluşlara kaynak sağlayan Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) başlıca üç alana odaklandı: (a) kültürel projelere destek; (b) araştırma; (c) önemli gazeteciler ve fikir adamlarının Ermenistan ve Türkiye’ye karşılıklı ziyaretlerde bulunması (emekli yetkililer, akademisyenler, vs.).

Kültürel Projeler

2007 ve 2008’de – “Ermenistan-Türkiye Sınırı üzerinde Müzik Köprüsü” adlı proje kapsamında –Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) Ermeni Komitas Devlet Dörtlüsü’nün Türkiye’yi ziyaretini ve orada verdiği konseri ve Boğaziçi Dörtlüsü’nün Ermenistan’a iade-i ziyaretini destekledi. 2008’de Komitas Devlet Dörtlüsü’nden Eduard Tadevosyan’ın ve tanınmış Türk kemancısı Cihat Aşkın’ın konserlerini (ve İstanbul’da düzenlenen bir Master dersini) destekledi.

Temmuz ve Aralık 2008’de Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) ve Türk Anadolu Kültür, Türk-Ermeni film yapımcıları için atölyeler düzenlediler. Bu kapsamda profesyonel Türk filmci ve gazeteciler Erivan’ı ziyaret ettiler.

İlk ziyaretin katılımcıları arasında İstanbul Uluslararası Film Festivali yöneticisi Azize Tan, Anadolu Kültür Kültürel Merkezi Koordinatörü Çiğdem Mater; sinema eleştirmeni ve FIPRESCI jüri üyesi Alin Tasciyan; sinema muhabiri Janet Barış; film muhabiri Evrim Kaya; ve sinema yönetmenleri Mehmet Binay, Arin İnan Arslan, Seyfettin Tokmak, ve Melek Ulagay Taylan vardı.

İkinci ziyaretin katılımcıları arasında (Aralık’ta) Çiğdem Mater, gazeteci Lusin Dink, sinema eleştirmeni Alin Taşçıyan ve film yönetmenleri Ezel Akay, Müjde Arslan, İnan Arslan, Senem Tüzen, Zeynep Güzel, Eylem Kaftan, Fırat Mançuhans, Sibil Çekmen ve Cem Öztüfekçi vardı.

Aralık 2008’de Avrasya, Ermenistan Amerikan Üniversitesi ve Anadolu Kültür Osman Köker’in ‘100 Yıl Önce Anadolu’da Ermeniler’ başlıklı fotoğraf sergisini desteklediler.

Araştırma

Göç Araştırması

2009 yılında, Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) Alin Ozinoğlu’nu Türkiye’deki kaçak Ermeni göçmenlerin durumu hakkında araştırma yapmak üzere görevlendirdi. ‘Türkiye’deki Kaçak Ermeni Göçmenlerin Durumu’ başlıklı araştırma Norveç hükümetinin desteğiyle Nisan-Ağustos 2009 arasında yürütüldü. Ozinoğlu’nun raporuna http://epfound.am/files/epf_migration_report_feb_2010_final_march_5_1.pdf adresinden ulaşılabilir.

Medya Çalışması

Norveç hükümeti ve USAID desteğiyle ve İstanbul merkezli GPoT ortaklığıyla gerçekleştirilen ‘Ermenistan ve Türkiye’de Medya Önyargısını İndirgeme’ projesi Türkiye ve Ermenistan medyalarında Ermeni-Türk ilişkilerinin işlenişi üzerine bir çift araştırma makalesi yayınladı. Her iki makale de internet üzerinden Ekim 2009’da yayınlandı. Ermenistan’da medya kapsamını işleyen ‘2006-2009 yılları arasında Ermeni Basınında Ermeni-Türk ilişkilerinin işlenişi’ başlıklı rapora şu adresten ulaşılabilir: http://epfound.am/files/cjteam_research_report_final_english.pdf

Türkiye’deki medya kapsamı hakkındaki rapora şu adresten ulaşılabilir: http://epfound.am/files/gpot_analysis.pdf

Ziyaretler

Ekim 2009’da Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) ve Hrant Dink Vakfı, Ermeni gazetecilerinin Ermenistan ile Türkiye arasında oynanan Dünya Kupası eleme maçının rövanşında Bursa’yı ziyaretini organize etti (14 Ekim). Programa katılan Ermeni gazetecileri arasında Boris Navasardyan (Erivan Basın Kulübü - Yerevan Press Club – YPC), Petros Ghazaryan, (Kentron TV), Yuri Manvelyan (tert.am haber sitesinin editörü), Ruben Markaryan (*Yerkir* haftalık gazetesinin editörü), Hakob Chakryan (*Azg*), Anna Israyelyan (*Aravot* günlük), Tatul Hakobyan (*Armenian Reporter*), Levon Barseghyan (Asparez Gazeteciler Kulübü, Gümrü) vardı.

İki ay sonra, 17-20 Aralık 2009’da, Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) Türk gazetecilerin Ermenistan ziyaretini organize etti. Grup Türkiye’ye daha önce gelmiş olan Ermeni gazetecileriyle buluştu, Ermeni resmi yetkilileriyle görüştü (Dışişleri Bakanı dahil), basın toplantıları yaptı ve çeşitli röportajlar verdi. Türk katılımcılar arasında Ferhat Boratav (CNN Türk), Kadri Gürsel (Milliyet), Özgür Ulusoy (Cumhuriyet), Şenay Yıldız (*Akşam*), İpek Yezdani (*Milliyet*), David Judson (*Hurriyet Daily News*), Bilge Eser (*Sabah*), İrem Köker (*Hürriyet*), Gökçe Aytulu (*Referans*) and Markar Yesayan (*Taraf*) ile birlikte Mensur Akgün, Sylvia Tiryaki ve Can Yirik (GPoT) vardı.

25-27 Mart 2010’da Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) ve GPoT, emekli Türk resmi yetkilileri ve kıdemli gazetecilerinin Ermenistan’a yüksek düzeyde bir ziyarette bulunmasını organize etti. Grupta Yalım Eralp (Türk Dışişleri Bakanlığı eski sözcüsü ve Başbakanlar Mesut Yılmaz ve Tansu Çiller’in eski Başdanışmanı); Sadi Ergüvenç (Türk Hava Kuvvetleri emekli Korgenerali, Milli Güvenlik Konseyi Sekreterliği İstihbarat Teşkilatı ve Genelkurmay’da Strateji ve Kuvvet Plan Daire Başkanlığı eski başkanı); Mehmet Ali Birand (CNN Türk yönetici editörü ve Kanal D haber sunucusu); Erdal Güven (*Radikal* köşe yazarı); Sami Kohen (*Milliyet* köşe yazarı); Anna Turay (Grup 7 Halkla İlişkiler); ve Dilhan Deniz Kilislioğlu (CNN Türk muhabiri) vardı.

Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) Personeli

Gevorg Ter-Gabrielyan - Ülke Direktörü

Gevorg Ter-Gabrielyan Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF)'na özel, kamu ve STK sektörlerinde on sekiz yılı aşkın deneyimle katıldı. Bunun öncesinde Londra'daki International Alert'ün Kıdemli Politika Danışmanı ve Avrasya Program Yöneticisi ve Erivan'daki Bölgesel Araştırma Merkezi'nin Direktör Yardımcısı'ydı.

Hem Erivan Devlet Üniversitesi hem de Ohio'daki Bowling Green State Üniversitesi'nde Kafkaslar ve Amerika Birleşik Devletleri ağırlıklı politika ve ekonomi dersleri verdi. Moskova'da şirket danışmanı olarak da çalıştı. Ter-Gabrielyan doktorasını Moskova Devlet Üniversitesi'nde Türk Dili üzerine yaptı, Lancaster Üniversitesi'nde Toplum ve Politika ve Bowling Green State Üniversitesi'nde Kamu Yönetimi lisansüstü dereceleri aldı.

Email: tergabrielyan@epfound.am

Vazgen Karapetyan - Ülke Direktör Yardımcısı

Vazgen Karapetyan, Vakfa 1998'da yeni kurulan Güney Kafkas İşbirliği Programı'nın Program Koordinatörü olarak katıldı. 2003-2004'te Hubert Humphrey Burs Programı çerçevesinde North Carolina at Chapel Hill Üniversitesi'nin Kamu Yönetimi Bölümüne devam etti. 2006'da Vakfa yeniden katılımının öncesinde Ermenistan'da Katolik Hayırsever Hizmetleri (Catholic Relief Services) Program Yöneticisi olarak çalıştı. Erivan Devlet Tıp Enstitüsü mezunu. Aynı zamanda Ermenistan Amerikan Üniversitesi'nden Siyaset Bilimi ve Uluslararası ilişkileri lisansüstü derecesi var. Transparency International'ın (Uluslararası Şeffaflık) Anti-Yolsuzluk Merkezi'nin de mensubu (2006'dan beri Yönetim Kurulu Üyesi).

Email: vkarpetyan@epfound.am

Artak Shakaryan - Ermenistan-Türkiye Proje Müdürü

Artak Şakaryan Vakfa 2009'da yeni başlamış olan 'Ermenistan ve Türkiye Medyalarında Karşılıklı Önyargı ve Objektiflik' ve 'Türkiye'ye Ermeni İşgücü Göçü' projelerinin Program Yöneticisi olarak katıldı. EPF'ye katılımının öncesinde, Ermeni Ulusal Bilim Akademisi ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda liderlik pozisyonlarında bulundu. Erivan Devlet Üniversitesi'nde lisans ve lisansüstü çalışmalarını Türk Araştırmaları konusunda tamamladıktan sonra Ermeni Ulusal Bilimler Akademisi'nde doktorasını Osmanlı Araştırmaları üzerine yaptı. Şakaryan iyi derecede Türkçe biliyor. Bir Türkolog olarak Ermeni-Türk ilişkilerindeki gelişmeleri yorumlamak üzere sık sık basın veya akademi konferanslarda yer alıyor. Aynı zamanda konu hakkında blogunda yorumlar yayınlıyor <http://www.blog.co.uk/user/sugartak/> (İngilizce) ve <http://www.turkaget.wordpress.com/> (Ermenice ve Rusça). Email: ashakaryan@epfound.am

Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF)

56 Zarobyan Str.

0009, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 586095,

Faks: +374 10 586096

E-mail: info@epfound.am

<http://epfound.am/>

Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club - YPC)

Temmuz 1995'te kurulmuş olan Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club - YPC) komünizm sonrası Ermenistanında kurulan ilk profesyonel gazeteci derneği (Ermeni gazetecilerin çoğu kulübe üye). YPC, Ermenistan'daki basın özgürlükleri için çaba sarf eden ve savaştan önce gelen kuruluşlardan biri. 2000 yılının başlarından beri Ermenistan-Türkiye uzlaşma çabalarının içerisinde.

2001 ve 2002-2003'te YPC (Erivan Basın Kulübü - Yerevan Press Club), Türk Gazeteciler Sendikası, Türk Halkı Vakfı ve Diplomatik Muhabirler Birliği'yle işbirliği yaparak gazeteciler için bir değişim programı gerçekleştirdi. Bu kapsamda Erivan, Ankara, Stepanakert (Dağlık Karabağ) ve İstanbul'a karşılıklı ziyaretler gerçekleşti, tartışmalar düzenlendi ve konu basında yer buldu.

2007-2009 döneminde YPC yeni bir proje olan "Ermeni-Türk Haber Takımı"nın kapsamında medya izleme, medyada yer alma, atölye, ziyaret (Ermenistan ve Türkiye'ye) ve yayın aktiviteleri yürüttü. Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) projeye destek sağladı. Katılımcılar arasında Janna Andreasyan (*168 Saat* gazetesi), Marina Andreasyan (PanArmenian.net), Ashot Soghomonyan (*Aravot* günlük), Levon Barseghyan (*Shrjapat*), Vercihan Ziflioglu (*Turkish Daily News*), Berivan Tapan (*Cumhuriyet*), Nagehan Alçı (*Akşam*) ve Mustafa Akyol (*Turkish Daily News* ve *Star*) vardı.

Boris Navasardiyani Erivan Basın Kulübü'nün (Yerevan Press Club – YPC) başkanı. Memleketi olan Rostov on Don'da (Rusya) gazetecilik okumuş olan Navasardiyani, 1979-1995 döneminde çeşitli Rusça Ermeni gazetelerinde çalıştı (*Komsomolets*, *Respublika Armenii* ve *Zerkalo*). 1995'te YPC'yi kurdu. Normalleşme süreci'nin optimist bir destekçisi olan Navasardiyani bu yakınlarda şöyle söyledi: "İlk tur sona ermiş olabilir ama bu daha başarılı başka turlar olmayacak anlamına gelmez. Bugün istenen sonuca ulaşma yolunda her iki ülkenin de ayağını dolaştırmış olan zorlukların analiz edildiği safhadayız. Amaçlarımızdan biri de geçtiğimiz bir buçuk yılı analiz ederek önümüzdeki turların daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacak bazı inisiyatifler bulmak olacak."

Email: boris@ypc.am

Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club - YPC)

9B, Ghazar Parpetsi str.
0002 Erivan, Ermenistan

Tel.: +374 10 53 00 67; 53 35 41; 53 76 62

Faks: +374 10 53 56 61

E-mail: pressclub@ypc.am

www.ypc.am

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD)

**INTERNATIONAL
CENTER FOR
HUMAN
DEVELOPMENT**
T H I N K T A N K

2000 Mart'ında kurulan Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development - ICHD veya Merkez) Kafkasya'daki en tanınmış düşünce kuruluşlarından. 2007 yılında Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD) Orta ve Doğu Avrupa ve Orta Asya'daki politika merkezlerinin ağı olan [Policy Association for an Open Society \(PASOS\)](#) (Açık bir Toplum için Politika Birliği)'ne katıldı. Merkezin yıllık cirosu (2009-2010 itibariyle) 1.5 milyon Amerikan dolarını aşılıyor. Global Düşünce Kuruluş Endeksi 2008 yılında [Doğu Avrupa](#)'daki ilk 25, 2009'da [Orta](#) ve Doğu Avrupa'daki ilk 30 düşünce kuruluşu arasında Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD)'ne yer verdi.

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD) yolsuzluğun önlenmesi, göç, ekonomik planlama ve Ermeni-diyaspora ilişkileri gibi konularda araştırmalar yapıyor. 2000 yılının başlarında girişilen ve Amerikan Üniversitesi'ndeki Küresel Barış Merkezi tarafından yönetilen (ABD Dışişleri Bakanlığı'nın finansal desteğiyle) Ermeni-Türk kamu diplomasisinde yer alan başlıca düşünce kuruluşuydu.

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD) Ermenistan-Türkiye ile ilgili şu projeleri gerçekleştirdi:

- 2001-2003: Kafkaslarda Liderlik Gelişimi ve Kapasite yaratımı; 100 kişi için Erivan, Viyana, Paris, New York, Prag, Saint Petersburg ve Atina'da eğitim
- 2001-2002: Sanal Tarım Toptan Pazarı (Virtual Agricultural Wholesale Market - VAWM), sergi (Gümrü) ve internet sitesinin oluşturulması
- 2002-2003: Bölgesel Ekonomik Çalışma Grubu; İstanbul'da iki konferans
- 2003-2004: Şirket Liderleri; Şirak, Lori ve İstanbul'da konferans ve atölyeler
- 2003-2004: Kafkaslar Pazarlama Ağı, (Marketing Network of the Caucasus) MANEC; şirket danışmanlığı internet sitesinin oluşturulması

2009 yılında Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD) Ermenistan genelinde Ermeni-Türk ilişkilerinin geleceği üzerine on dört belediye sarayı toplantısı düzenledi (ayrıntılı bilgi Ermeni olarak internette mevcuttur). Proje Avrasya Ortaklık Fonu'nca (Eurasia Partnership Foundation – EPF) desteklendi.

Nisan 2010'da ICHD üç ortakla birlikte Ermeni-Türk ilişkilerinin normalleşmesi konusunda bir İşbirliği Memorandum'u imzaladı: Ermenistan Üretici ve İş Adamları (İşverenler) Sendikası (The Union of Manufacturers and Businessmen (Employers) of Armenia - UMB(E)A), Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club – YPC) ve Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF).

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD)'nin Ermeni-Türk ilişkileri hakkında iki yayını bulunuyor:

Ermeni-Türk Kamu Diplomasisi Projeleri: En iyi uygulamaların değerlendirilmesi

Bu yayında Ermenistan ve Türkiye arasında 2001'den beri süregelen Kamu Diplomasisi projelerinin başardıkları ve başaramadıkları tartışılarak ilgili paydaşlara bir öneriler listesi sunuluyor.

İnternet erişim adresi:

<http://www.ichd.org/download.php?f=374&fc=Download the publication>

Geçmiş Konuşturmak

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD)'nin Ermenice olarak yayınladığı, David Philips'in yazdığı *Unsilencing the Past* (Geçmiş Konuşturmak) 2000 yılı başlarında ABD Dışişleri Bakanlığı'nın başlatmış olduğu kamu diplomasisi projelerinin kişisel bir anlatımı. Metinde en fazla yer o dönemin en büyük ve hakkında en çok konuşulan projesi olan Türk-Ermeni Uzlaşma Komisyonu'na (Turkish Armenian Reconciliation Commission - TARC) veriliyor.

2001 Temmuz'unda Cenova'da kurulan Türk-Ermeni Uzlaşma Komisyonu'nun (Turkish Armenian Reconciliation Commission – TARC) faaliyetlerinin yönetimi Türkiye ve Kıbrıs'ta kamu diplomasisi konularında deneyimli olan Dışişleri Bakanlığı yetkilisi David Philips'e verildi. Komisyonun faaliyetlerinin özünü sınırın açılması ve ekonomik ve kültürel ilişkileri konusunda toplantı ve ateşli tartışmalar oluşturuyordu. Ancak, Ermeni soykırımını hemen her dönemde en bölücü ve baltalayan mesele olarak karşılına çıktı.

Türk-Ermeni Uzlaşma Komisyonu (Turkish Armenian Reconciliation Commission – TARC) üyeleri:

Gündüz Aktan (Ankara), Üstün Ergüder (İstanbul), Sadi Ergüvenç (İstanbul), Özdem Sanberk (İstanbul), İlder Türkmen (İstanbul), Alexander Arzoumanian (Erivan), David Hovhannissian (Erivan), Van Z. Krikorian (New York) ve Andranik Migranian (Moskova).

Kitabın Ermenice versiyonuna şu adresten ulaşılabilir:

<http://www.ichd.org/download.php?f=387&fc=Download the publication>

Kitapla ilgili bir değerlendirme için:

http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=322&debate_ID=2&slide_ID=22

Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi (International Center for Human Development – ICHD) Mütevelli Heyeti'nin Başkanı, eski başbakan Armen Darbinyan.

Tevan Poghosyan 2000 yılındaki kuruluşundan beri Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi'nin (International Center for Human Development – ICHD) Yönetici Direktörü.

2001 yılında Poghosyan Ermeni Atlantik Derneği'nin (Armenian Atlantic Association) de yönetici direktörü oldu. 2002'de Rus-Ermeni Üniversitesi'nde (Slavonik) Çatışma Yönetimi ve Liderlik dersleri vermeye başladı.

1997'den 1999'a ABD'deki Dağlık Karabağ Kamu İşleri Bürosu'nun direktörü olarak görev yaptı. 1996'dan 1997'ye kadar Ermenistan Merkez Bankası'nda çalıştı. Poghosyan Ermenistan Amerikan Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünden 1996'da, Erivan Devlet Mühendislik Üniversitesi'nin Bilgisayar Bilimi bölümünden 1994'da mezun oldu.

Poghosyan'ın bu yakınlarda Ermeni-Türk sınırının 'Türkiye-Ermenistan'ın ötesinde, bölgenin kapılarını açmanın da yolu' olduğuna dikkat çekti.⁶

E-mail: tpoghosyan@ichd.org

International Center for Human Development (Uluslararası İnsani Gelişim Merkezi)

19 Sayat Nova Ave.,

Erivan 0001, Ermenistan

Tel: +374 10 582638, +374 10 528321

Faks: +374 10 527082

E-mail: mail@ichd.org

<http://www.ichd.org/>

Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi (Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods - CCPNTRM)

Aralık 1999'da kurulan Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods (Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi - CCPNTRM) 2001'de sivil toplum kuruluşu olarak kayıt yaptırdı. Faaliyetleri Kafkasya ve etrafındaki bölgedeki altı ülke üzerinde yoğunlaşıyor: Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan, Rusya, Türkiye ve İran. Merkez, Kafkasya'daki fikir

ayrılıklarının ana sebeplerini inceleyerek onları engellemenin yollarını arıyor. Misyonunu (a) bölgesel entegrasyon ve barışçıl girişimler ve (b) bölgesel ekonomik işbirliği (iş ve fikir ayrılığı) girişimleri aracılığıyla ilerletti.

Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods (Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi - CCPNTRM) Türkiye (Kars, Erzurum, Iğdır ve Artvin), Ermenistan (Gümrü, Vanadzor, Icevan ve Artik), Azerbaycan (Gyanja, Aghstava ve Ghazakh) ve Gürcistan (Ninotsminda, Akhakalaki, Akhaltsekha ve Marneuli)'dan belediye başkanlarının Kars ve Gümrü'de toplantılara, tartışmalara ve eğitim seminerlerine katıldığı 2002 Bölge Belediye Başkanları projesini organize edenler arasındaydı.

2007'de Merkez'in temsilcileri Kars Forumu'na katılarak Ermenistan'dan (Gümrü) peynir ve balık sergilediler. Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods (Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi - CCPNTRM) daha sonra 'Kafkas Peyniri' adı altında bir proje düzenleyerek 2008 Mayıs'ında Gümrü'de bir peynir sergisi düzenledi. Fuarı Türkiye, Azerbaycan, Abkazy, Güney Osetya, Dağlık Karabağ, Ermenistan ve Gürcistan'dan peynir üreticileri katıldı. Kars ve

Gümrü'de üretilen Kafkas peyniri Türkiye'de (Kars), Gürcistan (Tiflis, Javaketi) ve Ermenistan (Gümrü, Erivan) sınırlı miktarlarda satılıyor.

⁶ ESI'nın Tevan Poghosyan'la röportajı.

Ermenistan başbakanının eski danışmanlarından ve 1999'dan bu yana CCPNTRM'nin Yönetici Direktörü olan Artyush Mkrtçyan, Türkiye ile uzlaşma ve normalleşmeyi bir süredir aktif olarak teşvik ediyor. Mkrtçyan Erivan Politeknik Enstitüsünde, Erivan Ekonomi Enstitüsü'nün Gümrü kolunda okudu ve Tiflis Sanat Akademisi'ne devam etti. 1980'lerde ve 90'ların başında endüstri sektöründe çalıştı. 1994'te Ermenistan'ın ilk özel güzel sanatlar müzesi olan Style Arts Museum'un kurucularından oldu. 1999'da Gümrü Gelişim Vakfı (Gyumri Development Foundation)'ın Yönetici Direktörü oldu.

Mkrtçyan çatışma çözümü ve çatışmanın önlenmesi konularında makaleler yazdı. Kendisi aynı zamanda Türkiye ile işadamları forumları, gazeteci değişimleri, öğrenci ziyaretleri ve ortak peynir üretimi girişimi gibi birçok ikili projeye katıldı. Email: gdf@web.am, caucasuscenter@web.am

Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi (Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods - CCPNTRM) Ermenistan-Türkiye ile ilgili şu girişimlerde düzenleyen veya katılımcı olarak bulundu:

- Eylül 2003 – Aralık 2003: ICCO-Interchurch Organisation for Development Cooperation (Kiliseler arası gelişim işbirliği kuruluşu) sponsorluğunda Ermeni, Türk, Azeri gazeteciler için “Dostane Kafkasya 1” eğitimi
- Mayıs – Aralık 2004: Avrupa Konseyi'nin Güven Yaratma Önlemleri (Confidence Building Measures) programı sponsorluğunda Ermeni, Türk, Azeri, ve Gürcü gazeteciler ve STK liderleri için “Dostane Kafkasya 2” eğitimi
- 2004: Amerikan Üniversitesi Küresel Barış Merkezi sponsorluğunda “Kafkasya Şirket Rehberi”
- 2007: Ticaret Forumu, Kars
- 2007: “Aynı Gemideyiz”, Avrupa Gençlik Vakfı, yetimhanelerden özürlü Ermeni, Azeri, Gürcü ve Türk gençleri için gençler için çalışma kampı
- 2008: Avrupa Gençlik Vakfı, Ermeni ve Türk Gençlik Liderleri ve Genç Çalışanları için Tanışma ve Bilgilendirme seminerleri
- 2008-2009: Kafkasya Peyniri, Ermenistan ABD Büyükelçiliği, International Alert
- 2008: Erivan, Tiflis, Gümrü, Kars, Londra King's College (Kafkasya İş ve Geliştirme Ağı), Avrupa Güvenlik Enstitüsü (European Security Institute - CBDN), Ankara'daki çeşitli Avrupa büyükelçiliklerinde Kafkasya Peyniri sunumları
- 2009-2010: Kafkasya Şarap Buketi, Erivan ABD Büyükelçiliği, International Alert
- 2010: “Peynir Diplomasisi,” barış sürecinde yeni oyuncularla Kafkasya bölgesinde kamu diyalogunu ve işbirliği alanını genişletme, Black Sea Fund

The Economist'te yayınlanan 22 Mayıs 2008 tarihli Kafkasya Peyniri makalesi için (“Peynir ve Politika”)

http://www.economist.com/displayStory.cfm?Story_ID=E1_TTQTNJNV

Sıradışı Çatışma Çözümü Yöntem Önerileri Merkezi (Center for Proposing Non-Traditional Conflict Resolution Methods - CCPNTRM)

12 Gai Street, 3104 Gümrü - Ermenistan

Tel: + 374 312 46044;

Faks: + 374 312 46044;

E-mail: caucasuscenter@web.am

Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG)

Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG) Ermenistan'ın kamu politikalarıyla ilgili meselelerini araştırmaları ve tartışmaları teşvik eden bir STK'dır. Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG), Ermenistan'ın gelişimi için önemli ekonomi ve kamu politikası araştırmalarını hedefler.

Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG) hedef kitesine birçok program ve faaliyet aracılığıyla ulaşır. Grup konferans ve atölyeler düzenler, burs programları ile araştırma faaliyetlerine katılır, kamu sektörü-özel sektör tartışmasını destekler, akademik bir dergi yayımlar ve ilgili araştırmaların dağıtımını üstlenir.

2006-07 döneminde Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu (Armenian International Policy Research Group - AIPRG) araştırma projelerini desteklemek ve tartışma oturumları düzenlemek suretiyle Ermeni-Türk sınırının açılmasının ekonomik sonuçları meselesini ele aldı. Ocak 2007'de araştırma sonuçları ve diğer makaleler Ermeni Uluslararası Politika Araştırma Grubu'nun (Armenian International Policy Research Group - AIPRG) düzenlediği 'Ermenistan-Türkiye Sınırının Açılmasının Sosyo-Ekonomik Sonuçları' adlı uluslararası bir konferansta sunuldu. Bütün makalelere internet üzerinden şu adresten ulaşılabilir: <http://www.aiprg.net/en/content/29/#Turkey-Armenia>

Aralık 2006'da AIPRG Erivan'daki Kafkasya Araştırma Kaynakları Merkezi'nde (Caucasus Research Resources Center - CRRC) Ermenistan-Türkiye normalleşmesinin önündeki engelleri tartışmak üzere TESEV'le toplantılar yaptı.

AIPRG 2007'de Ermenistan (sınır bölgelerinde) ve Türkiye'de (İstanbul ve Ankara'da, ARI hareketi ve TABDC işbirliğiyle) yaptığı araştırmasının sonuçlarını sundu. Türk basını AIPRG ziyaretine geniş yer verdi (bkz. http://www.aiprg.net/UserFiles/File/Media_reactions.pdf). Arman Gabrielyan AIPRG'nin Yönetici Direktörü, Konstantin Atanesyan kurucu üyelerinden biri ve Yönetim Kurulu üyesidir.

Armenian International Policy Research Group

Washington:

P.O. Box 28179, Washington, DC 20038-9998, USA;

Tel: +1 202 458-2589, +1 202 623-4327;

Faks: +1 202 522-3124

E-mail: info@aiprg.net;

Erivan:

Ermeni Devlet Ekonomi Üniversitesi, Oda 202,
128 Nalbandyan Str, Erivan 25, Ermenistan.

Email: arman.gabrielyan@yahoo.com

Konstantin Atanesyan, Kıdemli Değerleme Yetkilisi, IEGCR

Tel: +1 202 458-2589 - Faks: +1 202 522-3124

E-mail: katanesyan@worldbank.org

www.worldbank.org/IEG

Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making Initiatives)

Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making Initiatives) Ermenistan ve Türkiye’de daha çok Ermeni-Türk ve Ermeni-Azeri film festivalleriyle tanınıyor. Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making

Initiatives) 1997’de Erivan’da kuruldu ve 2002’de resmi kaydını yaptırdı. Güney Kafkasya’da halkın barış talepleri ve iyi komşuluk ilişkilerini birleştirmeyi ve insan hakları ve özgürlüklere dayanarak ‘dondurulan’ fikir ayrılıklarının çözülmesini teşvik etmeyi hedefliyor. CCPMI kamusal bilinç faaliyetleri, tartışmalar, konferanslar ve performanslar düzenliyor.

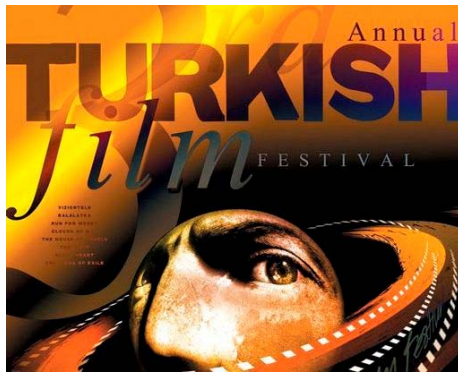
Ermenistan-Türkiye Film Festivalleri

Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri 2009 ve 2010’da Ermenistan’da Türk Filmleri Festivalleri düzenledi. “23.5” festivali Mart 2009’da Erivan’ın göbeğindeki ‘Moskova’ sinemasında düzenlendi. Festivalde animasyon, tiyatro ve belgesel türlerinde 7 kısa film 90 dakikayı aşan bir seansta üst üste gösterildi. Festivalin sponsorluğunu Erivan’daki İngiliz Büyükelçiliği yaptı.

25-27 Mart 2010’da düzenlenen ikinci festival Erivan’daki İngiliz Büyükelçiliği, Türk-

Ermeni haftalık *Agos* gazetesi ve katledilen Türk-Ermeni gazeteci Hrant Dink’in anısını yaşatan 1,500,000+1 Uluslararası Vakfı’ndan destek gördü. Ankara’dan İzmir’e çeşitli Türk şehirlerinden yetmiş yedi kısa film girdi – on tanesi seçilerek Ermenice altyazı veya İngilizce seslendirmeye gösterildi. Festival Ermenistan’daki Amerikan Üniversitesi’nin Ticaret Merkezi’nde düzenlendi.

Bunun öncesinde Şubat 2008’de Georgi Vanyan (aşağıda) Ermenistan’daki ilk film festivalini düzenleme girişiminde bulunmuştu. Organizatör Arabuluculuk Girişimleri Merkezi, organizasyonla ilgili ve politik sorunlarla karşılaşınca festivali gerçekleştiremedi.

Master sınıfı

Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri 2007 yılının Aralık ayında Ermeni gazetecilik öğrencileri için *Yeni Anadolu*’dan Nursun Erel’le bir master sınıfı düzenledi (Erel eski başbakan Tansu Çiller’in danışmanıydı). Sınıflardan her birinde – yedi gün boyunca günde dört saatlik bir ders – 40 öğrenci vardı. Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri Erel için Taşnak Partisi, Dışişleri Bakanı ve birçok Ermeni aktivisti ile röportajlar ayarladı. Erel Shant TV’de röportaj verdi.

Georgi Vanyan

Georgi Vanyan Kafkas Arabuluculuk Girişimleri Merkezi'nin başkanı. Azerbaycan doğumlu olan Vanyan Erivan'da tiyatro oyunculuğu ve drama okudu. 1984'ten 1994'e Erivan Devlet Pantomim Tiyatrosu'nda, 'Erivan' tiyatro stüdyosunda ve Armen Film prodüksiyonda çalıştı. 1997'de eğitim sektörüne geçerek 2005'e kadar Erivan'da bir okulda müdürlük yaptı. Şubat 1998'de Vanyan Nor Ughi (Yeni Bir Yol) siyasi partisine katıldı. Bir yıl sonra partinin kurul üyesi ve başkan yardımcısı oldu. 1998 başkanlık ön seçimlerinde başkan adayı (ve eski Eğitim Bakanı) Ashot Bleyan'ın seçim kampanyasını yürüttü. Vanyan 2002'de siyaseti bırakarak Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making Initiatives) kurucular kurulunun üyesi oldu. Halen Merkezin başkanlığını yürütüyor. Email: vanyan@southcaucasus.com

Kafkasya Arabuluculuk Girişimleri (Caucasus Center of Peace-Making Initiatives)

Apt. 53, 14 Shinararneri Street,
Erivan, 0038 - Ermenistan

Tel: +374 91 401459 (Ermenistan), +995 99 753754 (Gürcistan)

Email: ccpmiam@yahoo.com, info@southcaucasus.com;
www.southcaucasus.com

Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI)

Ermeni-Türk ilişkileri üzerine yaptığı araştırmalar veya bu alanda gerçekleştirdiği herhangi bir geniş çaplı proje ile tanınmasa da, Sivil Toplum Enstitüsü Ermeni ve Türk sivil toplumları arasındaki diyaloga katkıda bulundu. 1998'de Sivil Toplum Geliştirme Birliği olarak kurulan Sivil Toplum Enstitüsü (Civil

Society Institute - CSI) Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu'nun (International Federation of Human Rights - FIDH) Ermeni üye kuruluşu.

14-15 Mart 2009'da Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI) ve Ankara merkezli Sivil Toplum Geliştirme Merkezi, Türk ve Ermeni STK'larından 50 temsilci için iki günlük bir toplantı olan Ermenistan-Türkiye STK Forumu'nu düzenlediler. Toplantılar Türkiye'de İngiliz Büyükelçiliği'nin desteğiyle düzenlendi.

Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI) genellikle Ermeni-Türk ilişkileri üzerine ders ve sunumların yanısıra profesörler, medya veya sivil toplum aktivistleriyle toplantılar düzenliyor. Örnekler arasında şunlar var:

- 10 Mayıs 2010: Türkolog Artak Şakaryan'la
- '2009 yılında Türkiye'nin dış politikası' üzerine bir seminer. Sunum Türk dış politikasının ana prensiplerine, Ermeni soykırımına, Türkiye'nin iç siyasetine ve Türkiye-Ermenistan sınırına değindi.
- Aralık 2009: Aregnazan Okulu'nun son sınıf öğrencileri ile İstanbul merkezli Uluslararası Hrant Dink Vakfı'nın temsilcisi Burcu Becermen'in toplantısı.
- 2 Aralık 2009: 20'yi aşkın Ermeni STK'sının temsilcileri ve Dink Vakfı'nın üyeleri arasında toplantı.

- 11 Aralık 2008: Siyasi Gelişim Araştırma Merkezi'nden bir uzman Sergey Harutyunyan ile toplantı. Harutyunyan Kemal Atatürk'ün doktrininden, Türk dış politikasının evriminden, Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerinden ve Türkiye-AB ilişkilerinden bahsetti.
- 4 Aralık 2008: Ermenistan Ulusal Bilimler Akademisi Arkeoloji ve Etnografi Enstitüsü'nün önde gelen araştırmacılarından Harutyun Marutyan ile soykırımın anısının Türk ve Ermeni siyasetinde oynadığı rol üzerine tartışma.
- 19 Mayıs 2008: "Ermenistan ve Türkiye: Avrupa Entegrasyon Süreçlerinin Işığında Bölgesel Çıkarlar", Ermenistan-Türkiye ilişkileri üzerine bir tartışma. Seminer Türkiye ve Ermenistan'dan uzman, akademisyen ve öğrencileri biraraya getirdi. Yorum ve sunumlarıyla katkıda bulunanlar arasında Stepan Grigoryan (Globalleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi başkanı), Naira Gevorgyan (Friedrich Ebert Vakfı yerel temsilcisi), Diba Nigar Göksel (Avrupa İstikrar Girişimi'nde analist ve *Turkish Policy Quarterly*'de editör), Cem Tokar (Liberal-Demokratik Parti lideri), Arda Batu (ARI Hareketi kurul üyesi ve Yeditepe Üniversitesi öğretim üyesi) ve Karen Nahapetyan (Erivan Devlet Üniversitesi'nde profesör) vardı.
- 26 Ekim - 2 Ekim 2008: Ermenistan ve Türkiye'den uluslararası ilişkiler ve siyaset bilimi öğrencileri ve mezunları için çatışma dönüşümü üzerine bir seminer. Toplantıda aynı zamanda Ermeni-Türk ilişkileri hakkında Arman Kirakosian (Dışişleri Bakan Yardımcısı), Kiro Manoyan (Ermeni Devrimci Federasyonu Uluslararası Müsteşarlığı başkanı), Charles Lonsdale (İngiltere'nin Ermenistan Büyükelçisi) ve Armen Martirosyan (Miras Partisi başkanı) ile tartışmalar düzenlendi. Katılımcı öğrenciler aynı zamanda Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi'nde 'Ermeni-Türk sınırının açılması ile ilgili bakış açıları' konulu bir yuvarlak masa tartışmasına katıldılar.
- Aralık 2007: Türkiye-Ermenistan sınırının açılmasının etkisi üzerine konferans. Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI), sınırın açılmasının sosyal ve ekonomik sonuçları üzerine yaptıkları araştırmayı sunan Ermeni Uluslararası politika Araştırma Grubu'nun temsilcilerini ağırladı. Öğrencilerin, gazetecilerin ve akademisyenlerin (ve Hürriyet'ten Sefa Kaplan) katıldığı toplantıda Ermeni-Türk ilişkileri de tartışıldı.
- Nisan 2007: Dilijan Gençlik Kulübü ile işbirliği içinde düzenlenen Ermeni soykırımı meselesi ve Türkiye'yle ilişkiler konulu tartışma. Misafir konuşmacı Soykırım Enstitüsü'nden (Genocide Institute) Tigran Zakaryan'dı.

Sivil Toplum Enstitüsü (Civil Society Institute - CSI)

Aygestan 11th str., 43 building
Erivan, Ermenistan

Tel: (+37410) 574317

Faks: (+37410) 559634

E-mail: csi@csi.am

www.csi.am

Kafkasya Enstitüsü (Caucasus Institute - CI)

Kafkasya Enstitüsü (Caucasus Institute - CI) hem bir lisansüstü enstitü (üniversite) hem de düşünce kuruluşudur. Eğitim alanında, Enstitü gazetecilik ve siyaset bilimi alanlarında bir yıllık lisansüstü dersleri sunuyor. Bir düşünce kuruluşu olarak, Kafkaslar ve gelişimi üzerine bir tartışma forumu teşkil ediyor ve araştırma ve danışmanlık yapıyor. Kafkasya ve eski SSCB’de dağıtım olan yayınları bölgenin sorunlarına ışık tutuyor.

Kafkasya Enstitüsü bağışa dayalı bir kurum. BM Gelişim Programı (United Nations Development Programme – UNDP), Avrasya Vakfı (Eurasia Foundation), Açık Toplum Enstitüsü (Open Society Institute – OSI), Avrupa Konseyi, Heinrich Böll Stiftung Derneği gibi kuruluşlardan ve AB ülkelerinin bölge büyükelçiliklerinden kaynak sağlıyor.

Alexander Iskandaryan

Kafkasya Enstitüsü birkaç yıldır Ermenistan-Türkiye projelerinin içinde. Heinrich Böll Stiftung Derneği ile birlikte, Polonya (2 haftalığına 10 öğrenci) ve Türk (1 haftalığına 3 öğrenci) okullarıyla değişim programları düzenledi. Kafkasya Enstitüsü Direktörü Alexander Iskandaryan Türkiye’ye – Bilgi ve Boğaziçi Üniversitelerine- sık sık misafir konuşmacı olarak davet ediliyor. Kafkasya siyasi ortamının en tanınmış uzmanlarından biri olan Iskanderyan bölgesel, uluslararası ve yerel siyasetteki son eğilimleri yorumlamak için sık sık medya organlarında boy gösteriyor. Sovyet döneminde Moskova’da eğitim gördü ve yaşadı. Bilimler Akademisi’nde Kafkasya Araştırmaları Merkezi’nin müdür yardımcısıydı.

Email: iskand@caucasusinstitute.org

Sergey Minasyan

Sergey Minasyan Mart 2006’dan bu yana Kafkasya Enstitüsü’nün (Caucasus Institute - CI) Siyasi Araştırmalar Bölümü’nün başında. Minasyan Erivan Devlet Üniversitesi’nin Uluslararası ilişkiler bölümünden mezun oldu. Siyaset Bilimcisi olan Minasyan tarih doktorası yaptı ve tezini Ermenistan’ın askeri tarihi üzerine yazdı. Bölgesel güvenlik ve Güney Kafkasya’daki çatışmalar üzerinde yayınlar yapıyor. 2002’den beri Ermenistan’daki çeşitli enstitü ve üniversitelerde uluslararası ilişkiler ve bölgesel güvenlik üzerine seminerler veriyor. Medyada sık sık yer alarak Ermeni-Türk ilişkileri ve Dağlık Karabağ meselesi konusunda sunumlar yapıyor.

Email: sergey@caucasusinstitute.org

Kafkasya Enstitüsü (Caucasus Institute - CI) 2006’dan bu yana Ermenistan ve Türkiye’den önemli akademisyen, gazeteci ve sivil toplum temsilcilerinin katıldığı birçok Ermenistan-Türkiye ilişkileri konulu yuvarlak masa toplantıları düzenledi.

Kafkasya Enstitüsü'nün düzenlediği Ermenistan-Türkiye konulu yuvarlak masa toplantıları

27 Nisan 2010: Kafkasya Enstitüsü'nün 'Ermenistan basınında Ermenistan ve Ermeniler, Türkiye ve Türkler' konulu politika özeti. Yuvarlak masa araştırma başkanı Hrانت Mikaelyan'ın bir sunumuyla başladı ve Ermeni-Türk ilişkilerinin bir tartışmasıyla devam etti.

5 Mart 2010: "Türkiye-Ermenistan Diyaloğu Dizisi; Uzlaşma Sürecini Değerlendirme, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) işbirliğiyle düzenlenen yuvarlak masa.

3 Ekim 2008: "Ermeni-Türk Diplomasisi: Türkiye'den Görünüm Manzara ve Türk-Azerbaycan ilişkileri için anlamı", Jane's Bilgi Grubu'ndan bir analist olan Richard Giragosian ve Kafkasya Enstitüsü Direktörü Alexander Iskandaryan.

10 Haziran 2008: "Türkiye'nin Avrupa Entegrasyonu ve Ermenistan" yuvarlak masası, Heinrich Böll Stiftung Derneği'nin Güney Kafkasya Bürosu tarafından desteklendi. Heinrich Böll Stiftung Derneği ortak başkanı Ralf Fucks ve Doğu Araştırmaları Enstitüsü'nün direktörü Ruben Safrastyan'ın katıldığı tartışma Türkiye'nin AB ülkeleriyle olan ilişkisinin gelişimine ve bunun Ankara'nın Güney Kafkasya ile olan ilişkilerine etkisi üzerine yoğunlaştı.

16-18 Mart 2008: Ermeni-Türk Öğrenci Değişimi. Kafkasya Enstitüsü öğrencileri Angelina Haroutyunyan ve Nikolay Torosyan Kafkasya Enstitüsü ve Heinrich Böll Stiftung Derneği tarafından düzenlenen bir proje kapsamında Türkiye'ye gittiler. Öğrenciler Türkiye'de Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi ve Agos'un merkezini ziyaret ederek Helsinki Vakfı'nın temsilcileriyle görüştüler.

29 Kasım 2007: Ruben Safrastyan'ın "Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinden sonra Türkiye: Kurumsal Değişim ve İç Dönüşüm." Tartışma Türkiye'nin politik sisteminin dönüşümü, sivil toplumun doğuşu, ordunun Türkiye'nin siyasi hayatındaki azalan rolü, Türkiye'deki iç siyasi değişimin bölge siyaset ve ekonomisine etkisi ve Türkiye'nin Ermeni kamu ve siyasal elitince nasıl algılandığı konularına yoğunlaştı.

11 Aralık 2006: "Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin geleceği." Tartışma Ermeni ve Türkiye arasındaki politik ilişkiler kurulmasının geleceğe yönelik potansiyeli ve tarihi tartışmanın Türkiye-Ermenistan ilişkilerine etkisine yoğunlaştı. Türkiye'den katılımcılar arasında şu kişiler vardı:

- Mensur Akgün, Sabiha Gündoğar, Sanem Güner, Utku Kundakçı, TESEV Dış politika Programı
- Sylvia Tiryaki, TESEV'de Kıbrıs Projelerinin koordinatörü ve *Hürriyet Daily News* köşe yazarı
- Etyen Mahçupyan, TESEV Demokratikleşme Programı başkanı ve *Zaman* köşe yazarı
- Beril Dedeoğlu, Profesör, Galatasaray Üniversitesi Uluslararası İlişkiler bölümü
- Burcu Gültekin, araştırma görevlisi, ODTÜ
- Mustafa Karaalioğlu, *Yeni Şafak* gazetesi yazı işleri müdürü.

Kafkasya Enstitüsü Ermenistan-Türkiye konulu atölyeler

21 Kasım 2008: "Türkiye-Ermenistan Diyalog Serisi: Kısırdöngüyü kırmak", Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde mevcut durum ve engeller üzerine bir atölye.

1-4 Ağustos 2008: "Kafkasya Komşuluğu; Türkiye ve Güney Kafkasya", İstanbul'da uluslararası konferans. Konferans Türkiye'den politika uzmanları ve STK temsilcilerini ve

Eylül 2009’da Sivilitas Fonu– Avrasya Ortaklık Fonu (Eurasia Partnership Foundation – EPF) desteğiyle ve Türkiye’deki Hrant Dink Vakfı işbirliğiyle – ‘Komşular Birbirleri Hakkında’ başlıklı bir proje başlattılar. Program Türk ve Ermeni toplumlarının düşünüş şekilleri, algıları, korkuları ve beklentileri hakkında bilinç ve anlayışı artırmayı hedefliyor. Sivilitas Fonu Türk basınında Ermenistan ve Ermenilerle ilgili makaleleri seçerek tercüme ediyor, ve Ermenistan’da yeniden yayınlanmak için erişilir kılıyor. Dink Vakfı Türkiye’de aynısını yapıyor. Her iki taraftaki makaleler İngilizceye de tercüme ediliyor.

Pilot proje 2009’da başladı. Aralık sonuna kadar Türk kaynaklardan 90 makale Ermeniceye çevrildi. Bunlar arasında *Hürriyet*, *Milliyet*, *Yeni Şafak*, *Sesonline.net*, *Sabah*, *Taraf*, *Action*, *Zaman*, *Agos*, *Dünya*, *Radikal*, *Türkiye*, *Referans*, *Star*, *Yeni Çağ*, *Bugün*, *Güneş*, *CNN Türk*, ve *Posta* var.

Ermeni kaynaklar arasında *168 Zham* (168 Saat), *Azg* (Ulus), *Haykakan Zhamanak* (Armenian Times), *Zhamanak*, *Lragir.am*, *Azatutyun.am* (Radio Liberty Ermeni Servisi), *Armenian World*, *Chorrord Inqishkhanutyun* (Dördüncü Bağımsızlık), *Hraparak* (Kare), *7or.am*, and *Aravot* (Sabah) var.

Ermeni, Türk ve İngilizce makaleler internette Sivilitas Fonu (Civilitas Foundation) tarafından <http://www.caucasusneighbors.com>’a konuyor. Türkçe makaleler *Agos* tarafından www.agos.com.tr’ye konuyor.

Tatul Hakobyan Erivan Devlet Üniversitesi’nin Gazetecilik bölümünden mezun olduktan sonra Gürcistan’daki Gazetecilik ve Medya Yönetimi Fakültesi’nde bir Master kursunu bitirdi. O zamandan beri *Ankakhutyun* haftalık, *Yerkir günlük* (1998-2000), *Azg Günlük* (2000-2005), Ermeni Kamu Radyosu (2004-2008) ve ABD merkezli *Armenian Reporter* (2008-2009) gibi basın organlarında çalıştı. Sivilitas Fonu’na (Civilitas Foundation) analist olarak Kasım 2009’da katıldı.

Hakobyan Dağlık Karabağ meselesini ve Ermeni-Türk ilişkilerini geniş kapsamlı olarak işledi. Karabağ sorunuyla ilgili röportaj nitelikli kitabı *Yeşil ve Siyah: Artsakh Günlüğü* Eylül 2008’de yayınlandı ve Karabağ sorununun en ayrıntılı ve özenli analizlerinden biri olarak görülüyor. 2010 yılında kitap Rusça, Doğu Ermenice ve İngilizceye çevrilerek yayınlandı. 2007’den bu yana Tatul Hakobyan 2011’de yayınlanacak olan ikinci kitabı *Ararat’tan Bakış: Ermeniler ve Türkler* üzerinde çalışıyor.

Hakobyan’ın *Armenian Reporter*’daki makalelerinin linkleri:

<http://www.reporter.am/index.cfm?objectid=0071BA40-9920-11DE-AD800003FF3452C2>

<http://www.reporter.am/index.cfm?objectid=6C5C88D6-512F-11DE-92C40003FF3452C2>

E-mail: tatul.hakobyan@gmail.com

Nork-Marash,

Armenakyan str, 202 v,

Erivan, Ermenistan

Tel: + 374 10 500 119 (ofis)

Sivilitas Fonu (Civilitas Foundation)

One Northern Avenue, Suite 30,
Erivan, Ermenistan

Tel./Faks: (+374 10) 500 119

Email: info@civilitasfoundation.org

www.civilitasfoundation.org

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation - ACGRC)

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation - ACGRC) Ermeni kamu politikaları kuruluşudur. Ermenistan basınında geniş yer bulan uluslararası konferanslar düzenlemesiyle tanınmaktadır. (Konferans makalelerini genellikle kitap olarak basar.) Son yıllarda Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation - ACGRC) Ermenistan-Türkiye sivil toplum temaslarını desteklemeye girişti. ACGRC'nin Türkiye'nin yanı sıra Almanya, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Litvanya, Estonya, Romanya, Bulgaristan, Gürcistan, Azerbaycan, Ukrayna, Moldova, Rusya, ABD, Belarus ve diğer ülkelerde ortaklıkları bulunuyor.

Ermenistan – Türkiye projeleri

Ermenistan-Türkiye Sivil Diplomasi Diyalogu (2009-2010)

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (üç atölye düzenledi (Erivan'da iki ve İstanbul'da bir) ve Ermenistan ve Türkiye'den üst düzey uzman-analistler için her ülkeden 12 kişinin katıldığı bir platform kurdu.

Ermenistan-Türkiye Protokolleri (2009-2010)

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi, Erivan, Vanadzor, Yegegnadzor ve Gümrü'de Ermenistan-Türkiye protokolleri ile ilgili birer günlük beş seminer düzenledi.

Türkiye-Ermenistan Diyalogu (2009-2010)

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi (Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation - ACGRC):

- Erivan'da "Avrupa Birliği ve Türkiye: Türkiye'nin Avrupa Entegrasyonu ile ilgili Sorun ve Bakış Açıları" konulu tek günlük seminer
- *Aravot*'un yazı işleri ofisinde Türk uzmanlarla yuvarlak masa
- Vanadzor'da "Ermeni-Türk sınırötesi işbirliği: Ermeni ve Türk taraflarında uygulanabilir girişimler"
- Gümrü'de sınırötesi işbirliği konusunda seminer. Seminere yerel sivil toplum enstitülerinden, üniversitelerdeki akademisyen ve öğrenci ve gençlik birliklerinden temsilciler 80 kişi katıldı.

Sivil toplum üyelerinin işbirliği aracılığıyla Ermeni-Türk ilişkilerinde güven yaratımı (2008)

Bu proje çerçevesinde iki seçkin Türk uzman– Diba Nigar Göksel (*Turkish Policy Quarterly*'nin yazı işleri müdürü, Avrupa İstikrar Girişimi'de Kıdemli Analist) ve Özgül Erdemli-Mutlu (ARI Hareketi üyesi, Kadın Girişimcilik ve Liderlik Merkezi müdürü)

Ermenistan'ı ziyaret etti. Göksel ve Erdemli-Mutlu Ermeni medyasına röportajlar verdi ve çeşitli düşünce kuruluşları ve STK'ları ziyaret ettiler.

Ermenistan ve Türkiye'nin Analist ve Sivil Aktivistlerinin Ermeni-Türk İlişkilerinde Birleştirici bir Etken olarak Rolü (2007-2008)

Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi iki uluslararası konferans düzenledi: 'Ermenistan ve Türkiye: Avrupa Entegrasyon Süreçlerinin Işığında Bölgesel Çıkarlar' ve 'Ermenistan ve Türkiye: Avrupa Entegrasyon Süreçlerinin Işığında Bölgesel Çıkarlar' adı altında iki uluslararası konferans düzenledi. Merkez aynı zamanda Ermenistan ve Türkiye'deki siyasi partiler ve sivil toplum örgütleriyle de anket ve röportajlar yaptı. Röportaj/anketlerden bazıları *Turkish Policy Quarterly*'de yayınlandı.

Yayınlar

- “Güney Kafkasya ülkelerinin tarihi üzerine yazılar” (2009)
- “Güney Kafkasya Halk ve Devletlerinin Tarihinden Pozitif Birlikte Yaşama Örnekleri. Ermenistan, Azerbaycan ve Gürcistan'dan tarihçi ve analistlerin makaleleri.” (2009)
- “2009-2010 Ermeni Dış politikası gündemi” (2009) http://domkaukaski.org/index.php?option=com_content&task=view&id=314&Itemid=37
- “Sivil Toplum Üyelerinin İşbirliği aracılığıyla Ermeni-Türk ilişkilerinde güven yaratımı” projesi kamuya açık raporu (2009)
- “Küresel Sınav ve Tehditler: Ermenistan ve Türkiye arasında Ortak Çabalar mümkün mü?” konulu uluslararası konferanstan yayınlar (2008)
- “Ermenistan ve Türkiye: Avrupa Entegrasyon Süreçlerinin Işığında Bölgesel Çıkarlar” konulu uluslararası konferanstan yayınlar (2008)

Stepan Grigoryan Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi direktörüdür. Grigoryan doktorasını Fizik ve Matematik üzerine yaptı. 1990'dan 1995'e Ermenistan Ulusal Kongresi'nin üyesiydi. 1995'ten 2000'e Dışişleri Bakanlığı'nda önce Rusya'da diplomat olarak Ermenistan'ı temsil etti, daha sonra da Dışişleri Bakanına danışmanlık yaptı. 2002'de Grigoryan Küreselleşme ve Bölgesel İşbirliği Analitik Merkezi'nin kurucu Yönetim Kurulu Başkanı oldu. Vilnius forumuna katıldı ve Gürcistan'da Güney Kafkasya Bölgesel Güvenlik Enstitüsü'nde uzman olarak çalıştı. Dergi ve gazetelerde 300'den fazla makalesi yayınlandı.

E-mail: grigoryanstepan@yahoo.com

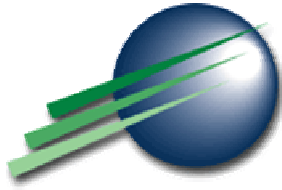
Analytical Center on Globalization and Regional Cooperation

22b Halabyan, 42apt
0036 Erivan - Ermenistan

Tel/Faks: + 374 10 35-70-26

www.acgrc.am

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies - ACNIS)

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies - ACNIS) Erivan merkezli bir stratejik araştırma Merkezi'dir. 1994'te kurulan merkez, halen başkanlığını yapan, Ermenistan'ın ilk Dışişleri Bakanı Raffi K. Hovannisian'ın kurumsal girişimidir.

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi müdürü, Türk medyasında ve uluslararası medyada Ermenistan ve bölgesel meseleler üzerine sık sık yorumlar yapan Richard Giragosian'dır. Giragosian eski Sovyetler Birliği, Orta Doğu ve Asya'da ekonomi, askeri güvenlik ve siyasi gelişmeler ağırlıklı uluslararası ilişkilere odaklanan bir analisttir. Kendisi aynı zamanda *Newsweek*'in Türkçe versiyonunda misafir köşe yazarı olarak yazmakta ve *Turkish Policy Quarterly*'e yazı işleri danışmanlığı yapmaktadır. Giragosian ABD Kongresinde dokuz yıl çalıştı. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Kuruluşu (OSCE), Dünya Bankası, Uluslararası Kriz Grubu (International Crisis Group) ve ABD ordusuna da danışmanlık yaptı.

E-mail: director@acnis.am, giragosi@msn.com

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi seminerler, dış politikadan iç mesele olan kritik öneme varan konularda yuvarlak masa toplantıları ve brifingler dahil olmak üzere çeşitli kamuya açık faaliyetler düzenliyor. Çoğu faaliyetin özetleri ve bütün raporlar Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi internet sitesinde mevcuttur (www.acnis.am).

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi'nin Ermenistan - Türkiye konusunu son çalışmaları

“Ermeni-Türk Diplomasisi: Güncel Bilgi”

Ermeni soykırımının 24 Nisan'daki anma töreni hazırlıklarıyla çakışmak üzere 22 Nisan 2009'da Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) Ermeni-Türk diplomasisindeki gelişmeler konulu bir seminer düzenledi. Misafitler arasında tanınmış Ermeni-Amerikan tarihçi ve akademisyen, University of California, Los Angeles (UCLA) Ermeni ve Yakın Doğu Tarihi Profesörü Richard G. Hovannisian, ve Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) Kurucusu Raffi K. Hovannisian vardı.

Seminer dört ana sunumdan oluşuyordu. Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) Direktörü Richard Giragosian yakın zamanlarda Türkiye'ye yaptığı bir ziyaretten izlenimlerini aktararak Ermeni-Türk müzakerelerinin son durumunu değerlendirdi. Erivan Devlet Üniversitesi Uygurlık ve Kültürel Çalışmalar Merkezi Direktörü David Hovannisian Ermeni-Türk ilişkilerine genel bir bakıl sundu. İstanbul'dan *Hürriyet Daily News* muhabiri Vercihan Ziflioğlu son gelişmelere Türkler açısından baktı. Erivan Devlet Üniversitesi'nden Ashot Soghomonyan 'Ermeni-Türk İlişkilerinin Zorlukları' üzerine bir sunumla kapanışı yaptı.

Son Gelişmelerle ilgili “Kapalı Brifing”

6 Ağustos 2009’da Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) bölgedeki en önemli güncel gelişmeleri ele almak için bir kapalı brifing düzenledi: İran’ın seçim sonrası krizinin yankıları ve Ermenistan’ı ilgilendiren noktalar ve dersler; Türkiye-Ermenistan diplomasisi güncel durum değerlendirmesi; ve Dağlık Karabağ çatışmasına ortak bir çözüm getirmek için aracılık çabalarının değerlendirilmesi.

Ermeni-Türk Diplomasisi ve Dağlık Karabağ: “Anlaşma var mı yok mu?”

5 Kasım 2009’da Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) Ermenistan-Türkiye ilişkileri ve Dağlık Karabağ sorunundaki son gelişmeler üzerine bir yuvarlak masa tartışması düzenledi. Toplantıya Avrupa Komisyonu’ndan birkaç büyükelçi ve kıdemli diplomatik görevli, AB Güney Kafkasya özel temsilcisi, Avrupa Konseyi ve OSCE’den temsilciler ve İngiliz ve ABD Büyükelçiliklerinden ve Ermeni Savunma Bakanlığı’ndan görevliler katıldı.

Ermeni Ulusal ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi (Armenian Center for National and International Studies – ACNIS) Kıdemli Analisti Manvel Sargsian 10 Ekim’de Zürih’te imzalanan Ermeni-Türk ‘protokolleri’nin bir analizini sundu ve Richard Giragosian protokoller imzalandığından bu yana olanların bir değerlendirmesini yaptı. İki sunumun ardından Ermeni parlamenterleri, önde gelen Ermeni analist, uzman ve gazetecileri arasında canlı bir tartışma oldu. Merkez sunumların her ikisini ve toplantıdan bir raporu yayınladı.

2009’da çıkarılan Türkiye ile ilgili yayınların bir özeti aşağıdadır:

ACNIS Personeli Analizi

“Ermeni-Türk diplomasisi alanında yetkililerin meşruiyet eksikliği ve toplumun psikolojik problemleri” ACNIS Analisti Armine Ghazarian, Mayıs 2009 (Ermenice)

ACNIS Personeli Analizi

“Erdoğan Azerbaycan’a ne söyleyebilir” ACNIS Kıdemli Analisti Manel Sargsian, Mayıs 2009 (Rusça)

ACNIS Özel Brifing Serisi No. 1, İran, Türkiye-Ermenistan, Dağlık Karabağ

ACNIS Özel Brifing No.1: “İran’da Kriz: Ermenistan’ın Hesaba Katakaları”

ACNIS Özel Brifing No.2: “Türkiye-Ermenistan Diplomasisi: Neredeyiz?”

ACNIS Özel Brifing No.3: “Dağlık Karabağ Sorunu: Ana Noktalar” Richard Giragosian, Ağustos 2009 (İngilizce)

ACNIS Personeli Analizi

“Ermeni-Türk İlişkiler: İsteksiz bir Diyalog,” Manvel Sargsian, Eylül 2009 (Rusça)

ACNIS Personeli Analizi

“Ermeni-Türk İlişkilerini ‘Normalleştirmenin’ Psikolojik Tuhaflikları,” Armine Ghazarian, Ekim 2009 (Ermenice)

ACNIS Personeli Analizi

“Ermeni-Türk İlişkilerinde Soykırım Faktörü,” Manvel Sargsian, Ekim 2009 (Rusça)

ACNIS Politika Özeti No. 4, Ermeni-Türk Diplomasisi ve Dağlık Karabağ

“Bütün Dünya Yine Dağlık Karabağ’a Odaklandı,” Manvel Sargsian (Rusça)

“Ermeni-Türk Diplomasisi ve Dağlık Karabağ: Anlaşma var mı yok mu?,” Richard Giragosian, Kasım 2009 (İngilizce)

Armenian Center for National and International Studies – ACNIS

75 Yezinkian Str., 0033, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 528780 veya 274818;

Faks: +374 10 524846

E-mail: root@acnis.am veya info@acnis.am

www.acnis.am

Modus Vivendi: Ara Papyan

Ara Papyan, Modus Vivendi'nin başkanıdır.

Papyan, başkanlığını yaptığı merkezden daha iyi tanınmaktadır. Erivan Devlet Üniversitesi'nde Doğu Araştırmaları Bölümü'nün İran Kürsüsünde eğitimini alan Papyan, lisansüstü sonrası çalışmalarını Erivan Devlet Üniversitesi'nin Tarih Bölümü'nde ve Moskova Diplomatik Akademisi'nde tamamladı. Afgan Savaşı sırasında Sovyet ordusunda askeri çevirmenlik yaptı (1981-1982 ve 1984-1986). 1991'de, Ermenistan bağımsızlığını kazandıktan sonra, Papyan dışişleri bakanlığına katıldı. Başarılı diplomatik kariyerinde Romanya ve İran'da görevlendirildi ve 1999'da bakanlığın sözcüsü oldu. 2000'den 2006'ya Kanada'da Ermenistan büyükelçisiydi. (Kanada Paramentosu onun büyükelçiliği sırasında Ermeni soykırımını tanıdı.)

Ermenistan'ın Türkiye'nin doğusundaki bölgeler üzerinde yasal hakkı olduğunun en ateşli savunucularından olan Papyan'a göre, iddiasının kökenini soykırımın tanınmasında değil ABD Başkanı Woodrow Wilson'un politikalarında ve Sevr Anlaşmasının yasal sonuçlarında aramak gerek. Hayatını Ermenistan'ın toprak haklarını araştırmaya adanmış olan Papyan bu araştırmaları sürdürmek için yurtdışı hizmetten ayrıldı. Konu üzerinde birçok makale yayınladı, TV programlarına ve Ermeni-Türk ilişkileri üzerine çeşitli panellere çıktı.

Papayan'ın Ermeni toprak haklarına dair analizine Modus Vivendi internet sitesinden ulaşılabilir (aşağıda). Ermeni-Türk protokollerine dair eleştirel analizine ise şu adresten ulaşılabilir: <http://www.wilsonforarmenia.org/Articles/SardEng.pdf>

Papayan'ın iletişim bilgileri:

Tel: +374 10 25-73-02; Mob +374 93-30-52-82

E-mail: ara.Papayan@gmail.com

Modus Vivendi internet sitesi: www.wilsonforarmenia.org/index.htm

Ararat Merkezi (Ararat Center for Strategic Research)

Ararat Merkezi'nin (Ararat Center for Strategic Research) direktörlüğünü yürüten **Armen Ayvazyan** aynı zamanda Ermeni Devlet İdaresi Akademisi'nde siyaset bilimi profesörü, Ermenistan Amerikan Üniversitesi'nde misafir profesör ve Matenadaran'da (Ortaçağ Elyazmaları Enstitüsü) kıdemli araştırmacı.

Dokorasını 2004'te tamamlayan Ayvazyan, tezini 'Ermenistan'ın Milli Güvenlik Doktrininin Vazgeçilmez Unsurları' üzerine yazdı. 1997-1998'de Fulbright bursuyla Stanford Üniversitesi'ni ziyaret etti. 1992'den 1994 arasında Cumhurbaşkanı Levon Ter Petrosyan'ın asistanı, Ermenistan Dışişleri Bakanı danışmanı ve OSCE Ermeni Delegasyonu'nun Fiili Başkanı olarak görev yaptı.

Ayvazyan'ın Türkiye ile ilişkilere yönelik duruşu – ki önde gelen Ermeni gazetelerinde, Ermeni ve Rusça internet sitelerinde ve Ermeni tartışma programlarında sık sık dile getiriyor-son derece katı. Ona göre, normalleşme Türkiye şu şartları yerine getirene kadar ve getirmezse gerçekleşmemeli: blokajın kalkması, soykırımın tanınması, tazminatın ödenmesi, ve doğudaki toprakların Ermenistan'a iadesi. Ayvazyan Türkiye'nin Azerbaycan'a verdiği kesin desteğin Ermenistan'a zarar vermeyi amaçladığına inanıyor. Ermenistan-Türkiye 'çatışması' ve çözüm yolları üzerine yazdığı onlarca makale kişisel internet sitesinde ve Ararat Merkezi'nin (Ararat Center for Strategic Research) internet sitesinde yer alıyor.

<http://www.hayq.org/index.php?p=8&l=eng>

<http://www.ararat-center.org/index.php?p=22&l=eng#haytur>

Ararat Merkezi (Ararat Center for Strategic Research)

Erivan, Ermenistan

Tel: + 374 10 274833

ayvazyan@ararat-center.org,

www.ararat-center.org, www.hayq.org

Asparez Gazeteciler Kulübü (Asparez Journalists' Club), Gümrü

Asparez, Gümrü merkezli bir gazetecilik kuruluşu. 2000'de kurulan organizasyon konuşma özgürlüğü, gazetecilerin ve vatandaşların korunması ve bilgiye özgürce erişimi savunuyor. Genellikle hükümet ve yerel otoriteleri eleştiren bir duruşu var. Geçtiğimiz on yılda Asparez 950 kadar basın konferansı ve demokrasi ve konuşma özgürlüğünden Ermeni-Türk ilişkilerine varan birçok konuda 250 tartışma düzenledi. 28'i bağış kaynaklı 45 proje de gerçekleştirdi.

Levon Barseghyan Asparez'in kurucu başkanı. Erivan Devlet Üniversitesi'nde jeofizik ve basın fotoğrafçılığı bölümlerini bitirmiş olan Barseghyan 1991-1992'de coğrafya öğretmenliği yaptı ancak sonrasında gazeteciliğe yoğunlaştı. 1992-1994'te, Gümrü merkezli bir televizyon şirketi olan Tsayg'da muhabir, kameraman, yazı işleri müdürü, fiili yönetmen ve sunucu olarak çalıştı. Daha sonra gazeteci, kameraman ve haber direktörü (1995-1996), fiili yönetmen (1996), prodüksiyon yönetmeni (1997-2000) ve sunucu (1996-2000) olarak görev yaptığı Shant TV'ye geçti. 2000 yılında halen başkanı olduğu Asparez'i kurdu.

Ermenistan-Türkiye ile ilgili projeler

Asparez'in sınırın açılması ile ilgili 2002, 2004 ve 2005'te en fazla 1000 kişiyle yaptığı küçük çaplı kamuoyu yoklamalarında katılımcıların %50 ila %60'ının sınırın açılması yanlısı, %25'i açılmasına karşı, geri kalanının ise emin olmadığı ortaya çıktı.

Nisan-Kasım 2007 döneminde Asparez üyeleri Türkiye'de Kars'ı ziyaret ederek gazetecilerle, STK liderleriyle ve akademiden temsilcilerle görüştüler. Toplantılar - ve yörenin gerçekleri - hakkında Asparez'in internet sitesinde birkaç yazıyla ve Gümrü'nün haftalık yayınlardan *Shrjapat*'ta iki kapsamlı makaleyle bildirimde bulundular. Eylül ve Ekimde Türk medyası ve STK temsilcileri Kars ve Gümrü'de iki dostluk maçı yaptılar. Mayıs'ta ve Haziran başında Levon Barseghyan liderliğindeki Asparez Kulübü üyeleri Kars'ı ziyaret ederek CNN Türk, İhlas ve Doğan haber ajanslarından gazetecilerle, STK üyeleriyle ve yerel medya temsilcileriyle görüştüler.

Barseghyan Cumhurbaşkanı Gül'ün Ermenistan'ı ziyaretinden sonra da Ermeni-Türk Ekip Haberciliği projesinin bir parçası olarak Kars'ı ziyaret etti. Film yönetmeni İsrail Parlak, *Kars Postası*, *Hüryurt* ve *Ölçek*, Kavkaz Radyo'dan muhabirler, Kürt DTP (Demokratik Toplum Partisi) partisinin yerel temsilcisi ve eski bir Kars belediye başkanının kardeşi Alican Alibeyoğlu ile buluştu. Bu ziyareti hakkında *Shrjapat*'ta yayınlanan bir makale yazdı ('Demir Perdenin son 200 kilometresi').⁷

Asparez Journalists' Club

96 Pushkin str, Gümrü, Ermenistan

Tel: + 374 312 30622

E-mail: info@asparez.am veya levon@asparez.am

⁷ Levon Barseghyan, "Demir Perdenin son 200 kilometresi", Asparez Kulübü, STK, Gümrü, <http://www.asparez.am/news/news2009jan/26.1.2009-kars.htm>.

Akademik Kurum ve Akademisyenler

Erivan Devlet Üniversitesi, Doğu Araştırmaları Fakültesi

Tanınmış filoloji profesörü Hrachya Acharyan Erivan Devlet Üniversitesi'nde bir Doğu Filolojisi Bölümünün kuruluşu girişimlerine 1940'ta başladı. Bunun ardından iki anadıyla Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü'nün başarıyla kurulması geldi: Farsça ve Arapça. 1968'de Doğu Araştırmaları Fakültesi ayrı bir bünye olarak kuruldu.

Fakültenin hala üç bölümü var: İran Araştırmaları, Arap Araştırmaları ve Türk Araştırmaları. Mevcut müfredatta Hintçe, Afganca, Sanskrit, Belujice, Kürtçe ve İbranice dersleri var.

Fakülte yurtdışındaki önde gelen Doğu Araştırmaları merkezleriyle ilişkiler kurarak İran, Mısır, Suriye, BAE, Lübnan ve diğer ülkelerdeki üniversitelerin kürsü başkanları ve bilimadamlarıyla bilimsel işbirliği geliştirdi.

Fakültede şu an 525 öğrenci kayıtlı. Fakülte yılda 100-110 öğrenci alıyor, bunlardan 35-40 öğrenci Türk Araştırma Kürsüsü'ne katılıyor.

Erivan Devlet Üniversitesi,

1 Alex Manoogian, 0025 Erivan – Ermenistan

Tel; +374 10 555240

Faks: + 374 10 554641

E-mail: info@ysu.am

http://www.ysu.am/site/index.php?lang=1&page=3&p_num=&id=17

Türkiye ile ilgilenen akademisyenler

Ruben Melkonyan

Asistan Profesör Ruben Mekonyan, 2009'dan beri fakültenin dekan yardımcılığını yürütüyor, modern Türk edebiyatı doktorasını ise 2005'te tamamladı. Üç monograf, iki düzineden fazla akademik makale, ve 50'den fazla fikir yazısı yazdı. Türkçe'den Ermenice'ye kitaplar da çevirdi. Modern Türk edebiyatına ek olarak, Melkonyan Ermenistan ve Türkiye arasındaki mevcut siyasi ilişkilerle ve Türkiye'deki dini ve etnik azınlıklarla da ilgileniyor (özellikle de Ermeni azınlığıyla). Kendisi aktif olarak çeşitli Ermenistan-Türkiye konferans ve forumlarında yer alıyor. İyi derecede Türkçe biliyor.

Tel: +374 10 556077 (dahili 292)

Email: rubmelk@yahoo.com

Alexander Safaryan

Türk Araştırmaları Kürsüsü Başkanı

Safaryan Türkoloji derecesini Erivan Devlet Üniversitesi'nde tamamladı ve Türk Araştırmaları Bölümü'nün 1986'dan beri kürsü başkanlığını yaptı. 50'yi aşkın akademik kitap, makale ve Ermeni öğrencilere yönelik Türk dili kitabının yazarı. Öğrencilerine Türkçe linguistik ve Türk edebiyatı konusunda yönlendiriyor. Ermenistan'da en iyi Türkçe konuşanlardan biri olarak kabul ediliyor.

Tel: +374 10 573324 (dahili 468)

Ashot Soghomonyan

Ashot Soghomonyan Türk Araştırmaları Bölümü'nde Türkçe dersleri veriyor. Birçok akademik makalesi yayımlandı. Bazen televizyona da çıkıyor. Ancak güncel Ermeni-Türk uzlaşma tartışmasında aktif rol almadı. İletişim e-maili: asoghomonyan@yahoo.com

Vahram Ter Matevosyan

Vahram Ter Matevosyan Savunma Bakanlığı Ulusal Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün Analitik Merkez Müdürü ve Erivan Devlet Üniversitesi Tarih Fakültesi'nde Türk Araştırmaları bölümünde ders veriyor. Bir tarihçi ve İslami ve Türk araştırmaları uzmanı olan Matevosyan, Kemalizm ve Modern Türk Tarihi dersleri veriyor. Erivan Devlet Üniversitesi, Lund Üniversitesi (İsveç) ve Bergen (Norveç)'te okudu. 2009-2010'da University of California,

Berkeley'de Fulbright bursuyla okudu. Akademik çalışmaları (bir konu incelemesi ve birkaç düzine makale) Türkiye'de İslamizm ve Kemalizm üzerine. Konu incelemesi *Türkiye'nin 1970-2001 dönemi sosyo-politik hayatında İslam'ın Yeri* İngilizceye çevrildi. Ter-Matevosyan iyi derecede Türkçe biliyor. Email: termatevos@yahoo.com

Erivan Devlet Üniversitesi, Uygarlık ve Kültürel Araştırmalar Merkezi (The Center for Civilization and Cultural Studies - CCCS)

Uygarlık ve Kültürel Araştırmalar Merkezi (The Center for Civilization and Cultural Studies - CCCS) Erivan Devlet Üniversitesi'nin kültür, politik ve jeopolitik alanında çalışmalar yürüten bir uzantısı. (The Center for Civilization and Cultural Studies - CCCS) aynı zamanda güncel olaylar ve küresel gelişmeler ekseninde uzman analizleri ve araştırmalar da yapıyor. CCCS her çeyrekte bir çıkan bir 'Analitik Bülten' ve yıllık 'Almanak'ın yanısıra CCCS ilgi ve faaliyetlerini yansıtan geniş kapsamı yansıtan birçok konuda daha spesifik araştırmalar da yayınlıyor. CCCS 2007'de açıldı. Başkanlığını David Hovhannisyan yapıyor.

Tel. (37410) 55-16-74

E-mail: cccs@ysu.am

David Hovhannisyan

David Hovhannisyan 1980'den bu yana Erivan Devlet Üniversitesi'nde Arap ve İslami Araştırmalar profesörü (Doktorasını Arap Filolojisi üzerine Moskova Devlet Üniversitesi'nde 1979'da aldı). Erivan Devlet Üniversitesi'nde Uygarlık ve Kültürel Araştırmalar Merkezi'nin 2007'den beri başında olan Hovhannisyan V. Brusov Erivan Linguistik Üniversitesi ve Kafkasya Enstitüsü'nde de dersler veriyor. Hovhannisyan 1992-1998 döneminde Suriye'de büyükelçilik yaptı. 2001'den 2004'e Türk-Ermeni Uzlaşma Komisyonu'nun bir üyesiydi (Turkish Armenian Reconciliation Commission - TARC). Sıklıkla Karadeniz bölgesi, Ortadoğu, Ermenistan-Türkiye

ilişkileri üzerine yayınlar yapıyor ve raporlar veriyor. Arap araştırmaları üzerine biri Arapça olarak Mısır'da basılan üç konu incelemesi yazdı. Hovhannisyan iyi derecede Arapça, İngilizce ve Rusça biliyor.

Tamanyan 1a/1, Erivan,

Tel: +374 10 581925, +374 10 551674

E-mail: dhovhannisyan@ysu.am

Ulusal Bilimler Akademisi Doğu Araştırmaları Enstitüsü (National Sciences Academy Institute of Oriental Studies)

Ermeni Bilimler Akademisi (1993'ten beri Ermenistan Cumhuriyeti Ulusal Bilimler Akademisi) 25 Kasım 1943'te SSCB Bilimler Akademisi'nin Ermeni dalı olarak kuruldu.

Akademi ana kaynağını devlet bütçesinden alıyor. Ek destek çeşitli devlet kurumları ve özel vakıflardan ve Akademi ve Ermenistan ve dışındaki anlaşmalardan geliyor. Akademi beş bölüm (Matematik ve Teknik Bilimler; Fizik ve Astrofizik; Doğabilimleri; Ermeni Araştırmaları ve Sosyal

Bilimler; Kimya ve Yerküre Bilimleri) ev 50 bilimsel kuruluş ve diğer kurumlardan oluşuyor. 3700 kişilik personeli içinde 87 akademisyen, 18 uzaktan katılımcı üye, 323 bilimadamı doktor ve 1006 bilimadamı adayı var.

Akademi'nin Doğu Araştırmaları Enstitüsü 1971 yılında önceden varolan (1958) Doğu Araştırmaları Bölümü ekseninde kuruldu. Araştırmaları antik çağlardan bugüne Ortadoğu, Kafkasya ve Doğu Asya ülkeleri ve halklarının tarih, sosyo-politik, uluslararası ve bölgesel ilişkilerini, kültür, din, ulusal azınlık ve etnik gruplarının sorunlarını işliyor. Enstitü şu bölümlerden oluşuyor: Eski Doğu, Hristiyan Doğu, Arap Araştırmaları, Türk Araştırmaları, İran Araştırmaları, Doğu Asya Araştırmaları ve Kürt Araştırmaları. Türk Araştırmaları Bölümü Osmanlı Devleti ve Türkiye tarihi, ulusal azınlıkların hukuki durumu, Ermeni sorunu ve Ermeni soykırımı, büyük güçlerin politikaları, modern Türkiye'nin gelişiminin özellikleri, Osmanlıcılık, Pan-Türkizm, Pan-İslamcılık, Kemalizm, Neo-Osmanlıcılık ve Neo-Pan-Türkizmin sorunları.

Enstitü şunları yayınlıyor: “Yakın ve Ortadoğunun Ülkeleri ve İnsanları”, “Yakındoğu”, “Türk ve Osmanlı Araştırmaları,” ve diğerleri. Doktora sonrası bursları ve lisansüstü kurslarıyla yeni uzmanlar da yetiştiriyor. Enstitü’nün Akademik Konseyi Dünya Tarihi, Historiografi ve Kaynak Araştırmaları alanlarında bilim dereceleri (felsefe doktoru ve bilim doktoru) veriyor.

Ulusal Bilimler Akademisi Doğu Araştırmaları Enstitüsü

24g Marshal Baghramian Ave., 0019 Erivan –Ermenistan

Tel: +374 10 583382;

Faks: +374 10 505075;

E-mail: info@orient.sci.am

<http://orient.sci.am/about.php?langid=2>

Ruben Safrastyan

Ruben Safrastyan Bilimler Akademisi’nde Doğu Araştırmaları Enstitüsü’nün direktörü. Safrastyan daha önce Almanya’daki Ermeni Büyükelçiliğinde müşteşarlık ve Ermenistan Cumhurbaşkanlığı Dairesinde Politik Analiz Bölümü Müdür Yardımcılığı (1992-1996) yaptı.

Geçtiğimiz yıllarda Safrastyan Bochum, Berkeley, ve Budapeşte üniversitelerinden Humboldt (Almanya), Fulbright (USA) ve Uluslararası Politika (Macaristan) bursları aldı. Uzmanlık alanları arasında Türk araştırmaları, soykırım tarihi ve bölgesel politika var. Safrastyan *Türk ve Osmanlı Araştırmaları* yayınlığının editörü. Sık sık bölgesel Ermenistan-Türkiye ile ilgili konularda yorum ve analiz yapmak üzere televizyon programlarına ve panellere çıkıyor. Tanınmış bir Türkolog olan Safrastyan’ın uzmanlık alanı Ermeni-Türk ilişkileri odaklı 19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyıl Türk tarihi. Konu üzerinde 70’i aşkın akademik yayın yaptı. Safrastyan iyi derecede Türkçe biliyor. Email: rsafrastyan@sci.am

Soykırım Müzesi Enstitüsü

Ermeni Soykırım Müzesi 1995’te Ermeni soykırımının sekseninci yılını anmak üzere kuruldu. Ermenice, Rusça, İngilizce, Fransızca ve Almanca rehberli turları mevcut.

Ermenistan Cumhuriyeti Ermeni Soykırım Müzesine resmi Devlet protokolünün bir parçası olarak bir ziyarette bulundu. Müzeyi ziyaret eden yabancı resmi delegasyonlar arasında Papa John Paul II, Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putin, Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac, ve diğer tanınmış toplumsal ve politik figürler var. Müzenin etrafı ziyarette bulunan liderler tarafından dikilmiş olan ağaçlarla çevrili.

Müze mimarlar S. Kalashian ve A. Tarkhanyan ve heykeltıraş F. Araçelyan tarafından tasarlandı. İki katlı bina yakında bulunan Soykırım Anıtı’nın görkemine gölge düşürmemek

için doğrudan bir tepenin yamacında inşa edildi. Müzenin çatısı düz ve beton fayanslarla kaplı. Ağrı vadisi ve Ağrı dağı manzarasına bakıyor.

Araştırma

Ermeni Soykırım Müzesi ve Enstitüsü (Armenian Genocide Museum and Institute - AGMI) aynı zamanda Ermeni Ulusal Bilimler Akademisi'nin çatısı altında bir araştırma merkezi. Enstitünün önde gelen araştırma hedefi Ermeni soykırımının tarihi belgeler, arşiv dokümanları, fotografik kaynaklar ve yeni bilgilerin edinilmesi ekseninde araştırmak. Enstitü çeşitli uluslararası arşivlerden malzeme ve evraklar ediniyor. Müze aynı zamanda soykırımın görgü tanıklarının anlatılarını da topluyor, katalogluyor ve arşivliyor. Arşivlenen belge ve anlatılar AGMI tarafından çevrilerek yayınlandı.

Eğitim

AGMI aynı zamanda bir uluslararası bilimsel enstitü ve Soykırım Araştırmaları okulu kurmaya çalışıyor. Bu yönde, AGMI'de bir lisansüstü sonrası derecesi sunuyor ve Ermeni Soykırımının uluslararası anlamda oybirliğiyle kabul görmesi için bilimsel faaliyetlere katılıyor. Her yıl kabul edilen doktora adaylarının sayısı 3 ile 5 arasında değişiyor.

Bu hedeflere ulaşmak için AGMI konferanslar, yuvarlak masa tartışmaları düzenliyor ve hem elektronik hem de matbu bültenler, makale ve kitaplar yayınlıyor.

Hayk Demoyan Ermeni Soykırımı Müze-Enstitüsü'nün müdürü, aynı zamanda 2001'de doktorasını tamamladığı Erivan Devlet Üniversitesi'nde tarih dersleri veriyor. İlgi alanları arasında Ermeni soykırımının tarihi, Türkiye dış politikası ve Dağlık Karabağ sorunu var. Demoyan aralarında *Türkiye ve Karabağ Sorunu* (Rusça), *Osmanlı Devletinde Ermeni Spor ve jimnastiği* ve *1988-1990'da Karabağ Sorununun Batı Basınında Yer Alması* (İngilizce konu incelemesi yayınlanacak) ve benzeri konularda 40'ı aşkın makale ve konu

incelemesi yazdı. Ermeni-Türk ilişkileri, soykırım tanınma kampanyası ve Karabağ sorunu konularında sık sık basın konferanslarında konuşuyor ve röportajlar veriyor. Demoyan belli bir derecede Türkçe biliyor. Email: demoyan@gmail.com, director@genocide-museum.am

Ermeni Soykırım Müzesi

Tsitsernakaberd
375028, Erivan - Ermenistan

Tel: +374 10 39 09 81

www.genocide-museum.am

Noravank Vakfı (Noravank Foundation)

Noravank 2000 yılında Ermeni hükümetinin verdiği bir kararla kurulmuş olan akademik bir Vakıf. Tüzüğüne göre, Vakfın müteveli heyeti başkanlığını görevli başbakan yapıyor. Vakfın araştırma bölümleri arasında Erivan Devlet Üniversitesi'nden Ruben Melkonyan'ın (yukarıda) başkanlığını yaptığı Ermeni Araştırmaları Merkezi (Armenian Studies Center) var. Melkonyan'ın merkezi Ermeni Diasporası Bakanlığı ile işbirliği yapıyor. Vakıf aynı zamanda bir Bilgilenme Araştırmaları, politik araştırmalar merkezi (bölgesel ve jeopolitik meselelerle ilgileniyor) ve bir eğitim merkezi mevcut. (ikincisi yaz okulları ve Noravank Okumaları adlı, tanınmış akademisyen, politikacı ve uzmandan sunumlar içeren temalı dersler düzenliyor.)

Noravank *21. Yüzyıl* (Ermenice, Rusça ve İngilizce), *Globus: ulusal güvenlik* ve *Globus: enerji ve bölgesel güvenlik* (Armrosgazprom CJSC'le ortak olarak yayınlanıyor) adlı dergileri yayınlıyor. Vakıf bugüne dek 150'yi aşkın kitap, dergi ve benzeri yayın çıkardı.

Vakfın direktörü **Gagik Harutyunyan**.

Noravank Vakfı (Noravank Foundation)

Garegin Nzhdehi St., Building 23/1,
0026Erivan – Ermenistan

Tel: +374 10 440473 (Direktör), +374 10 443846 (bilgilenme bölümü), +374 10 443853
(araştırma bölümü)
Faks: +374-10-440473
Email: office@noravank.am
www.noravank.am

İşadamları

Gagik Makaryan

Gagik Makaryan Ermenistan Cumhuriyetçi İşverenler Birliği'nin (Republican Union Employers of Armenia) Yönetici Direktörü. Kariyeri onu Erivan Devlet Üniversitesi'ndeki katı hal fiziğinden (1975-1976) 'Hai Consult' danışmanlık fonuna (1997'den bugüne dek) ve Ermenistan Cumhuriyetçi İşverenler Birliği'ne getirdi. 1997 ile 2008 arasında Makaryan Ermenistan Ulusal Verim ve Rekabet Sempozyumu'nu düzenledi.

Meslek itibarıyla fizikçi olan Makaryan elektronik doktorası yaptı.

Makaryan Ermeni-Türk normalleşme süreci ve ekonomik ve turizm boyutu ile ilgili birçok tartışma ve ticari projeye katıldı.

E-mail: gag_mak@yahoo.com, ruca@mail.am, employers_republ@mail.ru

Ermenistan Cumhuriyetçi İşverenler Birliği

5 Agatangeghos street,
0010, Erivan - Ermenistan

Tel: + 374 10 524472

Faks: +374 10 52 44 72

<http://www.employers.am/>

Arsen Ghazaryan

Arsen Ghazaryan Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi'nin ortak başkanı (Turkish-Armenian Business Development Council - TABCC). Hukuk derecesinin üstüne Erivan Devlet Üniversitesi'nde Felsefe doktorası (dinler tarihi alanında) yaptı. Erivan Beden Eğitimi Enstitüsü'nde felsefe dersleri vermenin yanısıra çeşitli yerel şirketlerde hukuk danışmanlığı da yapmaya başladı. 1993'te Ermenistan, Gürcistan ve Rusya'da ofisleri olan uluslararası taşımacılık şirketi Apaven'i kurdu, halen de şirketin genel müdürü. Ghazaryan Ermenistan Üreticiler ve İşadamları Birliği'nin (UMBA) eski başkanı. Hükümetle ilişkilerini iyi tutuyor ve önde gelen politikacılarla toplantı ve ekonomi ve finansla ilgili faaliyetlere sık sık katılıyor. Türkiye ziyaretlerinde genellikle önemli Türk işadamlarıyla ve hükümet yetkilileriyle görüşüyor. Ermeni-Türk normalleşme sürecinin destekçisi.

Ghazaryan ESI' a yaptığı açıklamada şöyle dedi:

“Hac turizmi Türkiye ile Ermenistan arasındaki işbirliği dallarından biri (buraya gelen ve buradan Türkiye'ye giden diaspora Ermenileri), ama sınırın açılması öncelikle sınır ticaretinin güçlenmesini etkiler. Örneğin, Ermenistan'dan Moskova'ya kayısı götürürken nakliye masrafları çok fazla (kamyon başına 18000 - 20000 USD). Öte yandan, aynı ürün Türkiye'ye gitseydi masraflar çok daha az olurdu (kamyon başına 4000 USD civarında) ve gelirken oradan mal getirebilirdik. İkincisi, bütün işgücümüz Rusya'ya dönük. Türk pazarının da bu boşluğu doldurabileceğini düşünüyorum. Enerji ve gaz programları için de potansiyel var. Türkiye transit ticaret için de iyi. Son yıllarda transit ticaret kısıtlamaları zayıfladı. Ama mallar Türkiye'ye, İzmir'e gelip orada boşaltılarak Ermenistan'a nakliye için yeni mallar yüklenemiyor. Bu olamıyor. Transitten sonra, turizm de iyi olurdu. [...] Sınırın açılmasından sonra olası temas noktaları nakliye, enerji, inşaat, tarım, üretim, tekstil olacak.”⁸

Apaven Erivan Ofisi

6/1 Abelyan Street, 375038 Erivan

Tel: +374 10 319231 / 319431 / 319531 / 381140 / 381180 / 396152

Faks +374 10 351240

E-Mail apaven@apaven.am ya da arsen@apaven.am

⁸ Arsen Ghazaryan ile ESI röportajı

II. Bölüm: Türkiye

Resmi Adı:	Türkiye Cumhuriyeti
Nüfus: 2009) ⁹	72,561,312 (31 Aralık
Yüzölçümü:	783,562 km ²
Büyük şehirler:	İstanbul (12.8 Milyon); Ankara (4.5 milyon); İzmir (3.5 milyon); Bursa (2.3 milyon); Adana (1.8 milyon)
Kişi başı milli gelir:	11,200 ABD doları (2009)
Cumhurbaşkanı:	Abdullah Gül (28 Ağustos 2007'den bu yana)
Mevcut hükümet:	Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), tam çoğunluk (Kasım 2002'den beri, Temmuz 2007'de yeniden seçildi).
Başbakan:	Recep Tayyip Erdogan
Siyasi Partiler: Mecliste:	AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi), CHP (Cumhuriyet Halk Partisi), MHP (Milliyetçi Hareket Partisi); BDP (Barış ve Demokrasi Partisi), DSP (Demokratik Sol Parti)
Kayıtlı STKların sayısı:	85,009 (Temmuz 2010)
Günlük gazete tirajı:	4.6 milyon

⁹ Türk İstatistik Enstitüsü, http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?tb_id=39&ust_id=11.

Türk Medyasının Görünümü

Türk medyası son yirmi yılda daha canlı ve çeşitli bir hale geldi. Sınırlı sayıda büyük medya kuruluşlarının çok sayıda gazete ve TV kanalını yutmasına rağmen demokratikleşme süreci aynı zamanda politik, bölgesel, belirli etnik köken/mezhep odaklı ve sosyal yelpazenin farklı uçlarından birçok yeni gazetenin, haftalık yayının ve TV kanalının doğuşuna da şahit oldu. Televizyon Türkiye’de açık arayla en etkin araç. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu’nun bir araştırmasına göre, günde televizyon karşısında geçirilen ortalama zaman 5 saatten fazla.¹⁰ Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu’nun yürüttüğü ilk televizyon kanalı devlet eliyle 1964 yılında kuruldu. 1990 yılına dek görsel-işitsel yayın bu kanalın tekeli altındaydı. İlk özel ticari televizyon kanalı STAR 1 yayınlarına 1990 yılında Almanya’dan uydu yayınıyla başlayarak lisanssız olarak yayın hayatlarına başlayan 100 kadar yerel ticari televizyon kanalına ve 500 yerel radyo kanalına yolu açtı. Bu yarı-kanunsuz durumun bir sonucu olarak, yayın alanında radikal zorluklar yaşandı. Bu zorluklar sonunda 1993 yılının Ağustos ayında meclisten geçen anayasa değişiklikleriyle aşularak özel televizyon (ve radyo) kanallarında bir patlamaya yol açtı. Halen 13 devlet kontrolünde (TRT), 24 ulusal özel, 16 bölgesel özel ve 224 yerel özel televizyon kanalı, ayrıca 36 ulusal özel, 108 bölgesel ve 944 yerel radyo istasyonu yayın yapmakta.¹¹

Türk basını, günlük tirajları 4.5 ila 5 milyon arasında değişen ulusal gazetelerin egemenliğinde. Bölgesel gazeteler önemli bir rol oynamasa da, büyük ulusal gazetelerin bazı bölgelerde çıkardıkları ekler mevcut (Ege, Ankara, Karadeniz, vs.). Halen ülke genelinde dağıtımı yapılan 34 ülke genelinde dağıtılan gazete ve 900 civarında yerel gazete var.¹² Buna ek olarak, toplam tirajları 120,000 olan 16 haftalık yayın var. Bunlar arasında en çok satanı Feza Grup’a ait olan Aksiyon -40,000 civarında bir tirajla-. 2009’dan beri Newsweek’in Türkçe versiyonu da mevcut (3500 sayı).

¹⁰ European Journalist Centre, Turkey Media Landscape, http://www.ejc.net/media_landscape/article/turkey/

¹¹ RTÜK, Özet Olarak Türkiye’de Yayıncılık Sektörü, http://www.rtuk.org.tr/sayfalar/DosyaIndir.aspx?icerik_id=0004e97a-0664-41cf-b83c-e636c7de1868.

¹² Esra Arsan, Out of the box: Turkish media going global, *The Bridge*, http://www.bridge-mag.com/magazine/index.php?option=com_content&task=view&id=380.

Gazete dağıtımı

Haziran 2010 itibariye satışa çıkan ve dağıtılan ulusal gazeteler:¹³

	Gazete	Nüsha
1		830.016
2		521.641
3		466.875
4		361.279
5		239.695
6		184.712
7		184.486
8		174.498
9		171.517
10		153.218
11		141.527
12		140.246
13		121.960
14		116.224
15		104.464
16		104.184
17		70.409
18		55.752
19		55.045
20		52.349
21		52.312
22		51.845
23		49.998
24		38.917
25		38.505
26		32.743
27		25.481
28		11.808
29		11.724
30		11.247
31		8.501
32		6.007
33		5.891
34		5.454
35		5.420
36		5.373
37		2.140
	TOPLAM	4.613.463

¹³ Gazetelerin tirajları: <http://www.medyatava.com/tiraj.asp>.

Radio ve Televizyon Üst Kurulu

RTÜK (Türkçe: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, İngilizce: Radio and Television Supreme Council) radyo ve televizyon yayınlarının denetim, düzenleme ve yaptırımından sorumlu devlet kurumudur. 1994'te kurulan RTÜK Büyük Millet Meclisi tarafından seçilen dokuz üyeden oluşur. Merkezi Ankara'da olan RTÜK'ün İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Van'da da yerel büroları var. RTÜK kanunu Şubat 2010'da değişti. Türkçe dışındaki dillerde 24 saat yayın yapmak mümkün; şu ana kadar 14 televizyon ve radyo kanalı Kürtçe, Zazaca ve Arapça dillerinde yayın yapmak üzere lisans aldı.

<http://www.rtuk.org.tr/>

Türkiye'nin Önde Gelen Medya Kuruluşları

1980'ler sonrasında, gazetecilik dışında deneyimlere sahip işadamlarının belli başlı medya kanallarını satın almasıyla ya da yeni kanallar açmasıyla medyanın mülkiyet yapısı ciddi bir değişikliğe uğradı. Önde gelen holdingler ve belli başlı kanalları arasında aşağıdakiler sayılabilir (alfabetik sıra):

Albayrak Medya Grubu

Albayrak Grubu 1952'de kuruldu. 1982'ye dek yalnızca inşaat sektöründe faaliyet gösteriyordu. Grup 1995 yılında günlük Yeni Şafak gazetesini çıkarmaya başladı. 2007'den beri bir haber kanalı olan TVNET'in sahibi.

<http://www.albayrak.com.tr/55yil/55yil-en/55yil-en.swf>

Ciner Medya Grubu

Ciner Holding 1978 yılında Park Holding adı altında otomotiv ve enerji sektörlerine ek olarak başka sektörlerde de faaliyet göstermek üzere kuruldu. Holdingin medya sektörüne girişi 2002 yılında başladı. Eylül 2007'de kurulan Ciner Yayın Holding halen Habertürk.com, Habertürk Radyo, Habertürk TV, Ajans Habertürk ve Gazete Habertürk'ü bir çatı altında topluyor. Holdingin portföyünde aynı zamanda uluslararası televizyon ve radyo kanalları ve dergileri de var. Bunlar arasında Bloomberg TV ve Bloomberg HT Radyo, ayrıca Newsweek, FHM, Marie Claire Maison, Marie Claire, Food and Travel, GEO, ve Mother and Baby'nin Türkçe edisyonları bulunuyor.

<http://www.cinergroup.com.tr/index.php>

Çukurova Holding

Çukurova 1923'te Adana'da kurulmuş olan bir holding. Akşam, Güneş, Tercüman ve Alem gazetelerini yayımlıyor ve Show ve Sky Türk TV kanallarının sahibi.

<http://www.cukurova.com.tr/>

Doğan Medya Grubu

1980’de kurulan Doğan Medya Grubu bugün Türkiye’nin en büyük medya kuruluşu. Holdingin kurucusu Aydın Doğan 1979 yılında Milliyet gazetesinin sahibi oldu. 2009’un sonuna dek holdingi yönetmeye devam etti. Kızı Arzuhan Doğan Yalçındağ 2010’da holdingin başına geçti.

Grup halen 8 günlük gazete çıkarıyor: Hürriyet, Referans, Hürriyet Daily News, Milliyet, Radikal, Posta, Fanatik ve Vatan. Grup aynı zamanda ulusal televizyon kanalları Kanal D, Star ve CNN Türk ile Dream TV, Fenerbahçe TV, Beşiktaş TV, Galatasaray TV, D Yeşilçam, Emlak TV, Movie Smart gibi temalı kanalların ve ayrıca Radyo D, CNN Türk Radyo, Slow Türk ve Radyo Moda radyo kanallarının da sahibi. Doğan kendi haber ajansı DHA’yı da yürütüyor.

Medya grubuna aynı zamanda Alman yayınevi Burda ve İtalyan medya kuruluşu Rizzoli ile ortak bir girişim olan Doğan Burda Rizzoli (DBR) de dahil. Birlikte 22 dergi çıkarıyorlar.

2009 yılında, Maliye Bakanlığı Doğan Holding’e 2005’le 2007 yılları arasında vergi düzensizlikleri olduğu gerekçesiyle 3.76 milyar TL (\$2.53 milyar) düzeyinde rekor bir vergi cezası kesti. Bu durum Doğan Medya kanalları ile AKP hükümeti arasında gergin günlerin yaşandığı bir zamana denk geldiğinden, cezanın siyasi sebeplere dayandığı konuşuldu. Konuyla ilgili davalar sürüyor.

<http://www.dyh.com.tr/eng/>

Doğuş Yayın Grubu

Doğuş Yayın Grubu faaliyetlerine 1999 yılında başlayarak bunun hemen akabinde haber kanalı NTV’yi satın aldı. Buna ek olarak, Grup CNBC, NBA, Billboard, Virgin, ve National Geographic gibi uluslararası markalarla da çalışıyor.

http://www.dogusgrubu.com.tr/en/icerik/9847/1/webkurumsal/dogus_group

Feza Gazetecilik Grubu

Feza Grup 1986 yılından beri Türkiye’nin en yüksek tirajlı gazetesi Zaman’ı çıkarıyor. Grup 1994 yılında aynı zamanda Cihan haber ajansını yürütmeye ve Aksiyon haftalık dergisini yayımlamaya başladı. Ocak 2007’den bu yana Feza İngilizce günlük gazete Today’s Zaman’ı çıkarıyor. Feza’nın Samanyolu Grup’la bir ortaklık anlaşması mevcut. Her iki grup da Gülen hareketi ile ilişkili.

<http://www.zaman.com.tr/import.do?kunye>

Samanyolu Yayın Grubu

Samanyolu Grubu 1993’te kuruldu. Elektronik medya odaklı grubun sahibi olduğu kanallar Samanyolu TV, Samanyolu Haber TV, Mehtap TV ve Ebru TV ve Burç, Dünya ve Samanyolu Haber Radyosu.

<http://samanyolu.com.tr/>

Turkuvaz Medya Grubu

Turkuvaz Radyo Televizyon Gazetecilik ve Yayıncılık Grubu Çalık Holding’e ait. Grup 2007 yılında Ciner Holding’den Merkez Medya Grubunu satın alarak Yeni Asır (İzmir), Sabah, Takvim, Günaydın ve Pas Fotomaç gazetelerinin, Bebeğim ve Biz, Sinema, Home Art, Yeni Aktüel ve Global Enerji haftalık dergilerinin, ve ATV televizyon kanalının sahibi oldu.

<http://www.turkuvazyayin.com.tr/>

Haber ajansları

Anadolu Ajansı

Türkiye'nin en eski haber ajansı olan Anadolu Ajansı (AA), Kurtuluş Savaşı sırasında Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 1920 yılında kuruldu. Bugün ajansın Türkiye'de 41, yurtdışında 26 ofisi var.

<http://www.aa.com.tr/en/news/>

Doğan Haber Ajansı

Doğan Haber Ajansı (DHA) 1999 yılında Hürriyet ve Milliyet haber ajansları birleştiğinde kuruldu. Halen 30 yurtiçi ve 19 yurtdışı ofisi bulunuyor.

<http://www.dha.com.tr/cenglish.php?c=english>

Cihan Haber Ajansı

Cihan Haber Ajansı 1994 yılında Feza Medya Kuruluşu'nun bir parçası olarak kuruldu. 6 yurtiçi ofisine sahip. Cihan günde ortalama 450 metin hikaye, 400 fotoğraf, 180 fotoğraflı hikaye ve 85 video hikayesi üretiyor. Cihan aynı zamanda İngilizce ve Arapça dillerinde haber ve hizmetler sağlıyor.

<http://www.cihan.com.tr/>

http://www.cihanmedya.com/media_services/

İhlas Haber Ajansı

İhlas Haber Ajansı (İHA) İhlas Holding'e ait. Türkiye ve yurtdışında 145 ofisi mevcut.

<http://www.ihacom.tr/>

Dicle Haber Ajansı (DIHA)

Merkezi İstanbul'da, Türkiye genelinde 5 ofisi ve Kuzey Irak'ta 1 ofisi olan DIHA 2002'de kuruldu. DIHA, Türkçe, Kürtçe ve –bazen- İngilizce haberler sağlıyor.

<http://www.diclehaber.com/>

Türkçe dışındaki dillerde yayın yapan gazeteler ve azınlık basını

Azadiya Welat (Kürtçe)

Azadiya Welat tek Kürtçe günlük gazete. 1991'de çıkarılarak Kürtçe dilindeki yayınları meşru kılan bir kanunun ardından, Welat adı altında bir haftalık gazete İstanbul'da 22 Şubat

1992'de yayımlandı. Bunun ardından kapatılan gazete, adını 1996'da Azadiya Welat olarak değiştirdi. O zamandan beri (mahkeme kaynaklı yasaklara bağlı) bazı kesintilere rağmen yayımlanmaya devam ediyor. 2003 yılında gazete merkezini İstanbul'dan Diyarbakır'a taşıdı ve 2006'da günlük olarak çıkmaya başladı. Gazete bütün ülkede dağıtımda ve 4000 ile 10,000 arasında bir tiraja sahip.

<http://www.welat.org/>

Apoyevmatini (Yunanca)

Apoyevmatini, veya "İkinci," 1925 yılından bu yana çıkıyor. Dört sayfalık gazete haftada bir yayımlanıyor. Editörü Mihail Vasiliadis. 2002'de gazetenin başına geçtiğinde Vasiliadis'in hedefi

gazetenin İstanbul'deki tüm Rum evlerine girmesiydi. Her hafta basılan 580 sayıdan 550'si İstanbul'daki Rum ailelerine dağıtılıyor.

Iho (Yunanca)

Iho, veya eko, 1977 yılında iki haftada bir yayımlanmaya başladı. İki yıl sonra günlük bir gazeteye dönüştü. Altı sayfalık gazete 500 sayı civarında satıyor. Iho da Apoyevmatini gibi büyük sembolik önem taşıyan ama gazetecilik anlamında etkisi az olan bir gazete. Abonelerinin neredeyse tamamı İstanbul'da yaşayan Rumlar.

Şalom (Türkçe – Judeo-İspanyol)

Osmanlı Devleti'nde 1493 yılında İstanbul'daki ilk matbaayı Yahudiler kurdu ve şehir daha sonra 16. yüzyıl ile 18. yüzyıl arasında İbranice yayınlar için önemli bir merkez haline geldi. İlk Yahudi gazetesi "La Buena Esperansa" (İyi Ümit) İzmir'de 1840'de yayımlandı. İstanbul'daki ilk gazete "Or Israel" (İsrail'in Işığı) 1853'de çıktı. Bunu izleyen

yıllarda Ladince (Judeo-İspanyol), Fransızca ve Türkçe birçok Yahudi yayım yapıldı.

Bugün yalnızca bir tanesi ayakta. 16 sayfalık bir haftalık gazete olan Şalom 1947 yılında kuruldu ve 1980'lere kadar tamamen Ladince yayın yapıyordu. Daha sonra artık Ladino dilini konuşmayan genç Yahudi nesline de hitap edebilmek amacıyla Türkçe'ye geçti. Fakat, bir sayfası hala İspanyolca'nın eski bir formu olan bu dilde basılıyor.

Şalom halen 3,500 sayı olarak basılıyor ve yurtdışında 500 abonesi var. Gönüllü olarak katkıda bulunan 40 yazarı ve 15 çalışanı var.

<http://www.salom.com.tr/>

Hürriyet Daily News – Today’s Zaman

TODAY'S ZAMAN

Her ikisi de günde 5500 civarında satan iki İngilizce günlük gazete var. Öncesinde adı Turkish Daily News olan Hürriyet Daily News, Türkiye'nin ilk İngilizce gazetesi olarak 1961'de kuruldu. 2001 yılından beri gazete Doğan Medya Grubuna ait. Kasım 2008'de ismi değişti.

İkinci İngilizce günlük gazete, Today's Zaman (Zaman gazetesinin bir yan kuruluşu) 2007 yılında kuruldu.

Hürriyet Daily News ve Today's Zaman'a katkıda bulunanlar arasında gazetelerin Türkçe edisyonlarına yazan yazarlar bulunuyor. Bazı yazarlar ise yalnızca İngilizce edisyonlarda yazıyor.

<http://www.hurriyet.com.tr/english/> /
<http://www.todayszaman.com/>

Ermeni gazeteleri

İstanbul'daki ilk Ermeni matbaası 1567 yılında Venedik'ten gelmiş olan Ermenilerce kuruldu. 1812'de çıkan Tidak Püzantayan gazetesi Ermeni basınının başlangıcı oldu.

İstanbul uzun soluklu birçok Ermeni yayınına ev sahipliği yaptı. Bunlar arasında, "Jamanak" ve "Marmara" Türk Ermeni basınına geleneksel olarak uzun süredir temsil ediyorlar.

Jamanak

28 Ekim 1908'de yayın hayatına başlayan Jamanak, (Ermenice: Ճամախակ, "Zaman") Türkiye'de kesintisiz devam eden en eski günlük gazete. Gazete bir aile kuruluşu. Misak Koçunyan, Jamanak'ın ilk editörüydü; Koçunyanlar nesiller boyunca onun izinden gittiler. Gazeteyi 1992 yılından beri Ara Koçunyan yönetiyor.

Fotoğraf: Ara Koçunyan cumhurbaşkanları Gül ve Sarkisyan ile 14 Ekim 2009'da Bursa'da.

Jamanak

Posta Kutusu 22,
Beyoğlu – İstanbul
Türkiye

Tel: (90-212) 243 5639

Marmara

Marmara (Ermenice: Մարմարա, bazen "Nor Marmara" - Yeni Marmara) 1940'tan beri İstanbul'da yayımlanıyor. Souren Shamlian tarafından kuruldu. 1967'de Robert Haddeler gazeteyi devraldı. Haftada altı kere basılıyor (pazarları hariç). Cuma sayısında Türkçe bir bölüm bulunuyor. Tirajı 1500 civarında. Abonelerin yarısı Türkiye'den taşınmış olan yurtdışındaki Ermeniler. Marmara Türkiye'de internet sitesi kuran ilk Ermeni gazetesi.

E-mail: info@normarmara.com

<http://www.normarmara.com/>

Lraper

LRAPER

İstanbul'daki Ermeni Patrikhanesi'nin haber bülteni olan Lraper, Ermenice, Türkçe ve İngilizce olarak basılıyor.

<http://www.lraper.org/main.aspx?Action=ChangeLanguage&Language=ENG>

Lraper

Sevgi Sokak No:20

TR 34130 Kumkapı / İstanbul

Tel: +90 212 517 0970/71

Faks: +90 212 516 4833

E-Mail: haybaddivan@gmail.com

AGOS

Agos toplumun daha geniş kesimlerine hitap eden tek azınlık gazetesi. Zamanla bu gazete, demokratikleşme, Avrupalılaşma, insan hakları ve çokkültürlü ve hoşgörülü bir toplum arayışındaki alternatif sesler – Ermeniler,

diğer Hristiyanlar, Türkler ve Kürtleri de aynı çatı altında topladı.

Agos'un hikâyesi aynı zamanda kurucusu ve uzun süreli yazı işleri müdürü, 1954'te Malatya'da doğan ve İstanbul'a çocukluğunda gelen Hrant Dink'in de hikâyesini yansıtıyor.

1996'da popüler Türk basını Türk Ermenileri ile terörist PKK arasında bağlantı kurmaya çalışırken Ermeni Patriği Karekin II'nin düzenlediği bir toplantıda Agos'un kuruluşunun temelleri atıldı. Dink, Agos kurulana kadar profesyonel bir gazeteci değildi. O zamana kadar yerel Ermenice gazetelerde arada sırada yazılar yazıyor ve kitap eleştirileri yapıyordu. Kısa sürede Agos'taki başyazılarıyla ün kazandı. Zaman ve BirGün ulusal gazetelerinde de köşe yazıları yazdı.

Ağırlıklı olarak Türkçe yayın yaparak, Dink toplumun geneliyle olan iletişim kanallarını açtı. 2000'lik bir tirajla yayın hayatına başlayan Agos'un tirajı Hrant Dink'in ölümü sırasında 6000'e ulaşmıştı. Gazete ülke genelinde dağıtımdaydı.

Hrant Dink 19 Ocak 2007'de İstanbul'da Agos ofisinin önünde öldürüldü. Gazeteyle bir dayanışma duygusu içerisinde, abonelikler, Ermeni olmayıp da editörlük yapanlar ve düzenli yazı katkısı verenlerin sayısı arttı.

Dink'in ardından gazeteci (Taraf, Today's Zaman) ve akademik (TESEV) kimliğiyle tanınan Etyen Mahçupyan, genel yayın yönetmeni oldu. Haziran 2010'dan beri ise, 1990'lardan bu yana Agos'ta gazetecilik yapan Rober Koptaş genel yayın yönetmeni, Mahçupyan ise yayın danışmanı.

AGOS

Halaskargazi cad. Sebat apt. No:74 kat:1
80220Osmanbey - İstanbul

Tel: (212) 296 23 64 - 231 56 94

Faks: (212) 247 55 19

E-mail: agos@agos.com.tr

<http://www.agos.com.tr/>

Aras Yayıncılık

ARAS YAYINCILIK

Aras Yayıncılık, Türkiye'deki tek Ermeni matbaası. 1993 yılında bir grup İstanbullu Ermeni tarafından kuruldu.

Bugün kendini Türkçe ve Ermenice olarak iki dilde baskı yapan sayılı matbaalardan biri olarak kabul ettirmiş durumda. Aras gelecek nesiller için Türkiye Ermenilerinin kültürel mirasını korumayı amaçlıyor.

Yayınlarnın listesi için: http://www.netkitap.com/yayinevi/2374/aras_yayinlari.htm

Aras Yayıncılık

Istiklal Cad. Hıdivyal Palas No: 231 – Z
Tünel / Beyoğlu (34430) İstanbul - Türkiye

Tel +90 (212) 252 65 18

Faks +90 (212) 252 65 19

http://www.arasyayincilik.com/store/Getron_DynamicIndex.asp

**Türkiye – Ermenistan ilişkileri üzerine düzenli olarak yazan gazeteciler
Amberin Zaman (Economist ve Habertürk)**

Amberin Zaman uzun yıllardır çalışmalarında Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve Türkiye’deki Ermeni azınlığı hakkında yazılara yer veriyor. Kendisi bir süre Erivan’da da yaşadı.

Habertürk’teki makaleleri için:

<http://www.haberturk.com/htyazarlar/index/0>

“Türkiye-Ermenistan Uzlaşması: Karanlık ama Zifiri Değil”, 16 Mart 2010, http://www.gmfus.org/publications/article.cfm?id=871&parent_type=P

E-Mail: azaman@htgazete.com.tr

Yavuz Baydar (Sabah ve Today’s Zaman)

Baydar uzun yıllardır Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında yazıyor. Ermenistan’ı birçok kez ziyaret etti ve gazeteciler için Türk-Ermeni değişim programlarına katıldı. Aynı zamanda ATV’de bir televizyon programı sunuyor.

“Sarkisyan ve Erdoğan: Şimdi ne yapmalı?”

<http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-207118-sarkisyan-and-erdogan-what-to-do-now.html> (12 Nisan 2010)

E-mail: y.baydar@todayszaman.com

Etyen Mahçupyan (Taraf, Agos, Today’s Zaman)

Akademisyen ve gazeteci Etyen Mahçupyan, önde gelen Türkiye Ermenilerinden. Küçük bir topluluk olan Ermeni Katoliklerden olan Mahçupyan Radikal’de yazmaya başladığı 1997 yılından beri köşe yazarlığı yapıyor. 2001 yılından bu yana Zaman’da da yazıyor. Hrant Dink’in öldürülmesinden sonra, Şubat 2007’de Agos’un genel yayın yönetmeni olarak Haziran 2010’a kadar görev yaptı. Taraf’ta da bir köşesi var.

Taraf’taki makaleleri: <http://www.taraf.com.tr/etyen-mahcupyan/>

“Seçim yılında Ermeni meselesi” (26 Mart 2010)

<http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-205440-the-armenian-issue-in-the-election-year.html>

Mahçupyan aynı zamanda birçok kitabın da yazarı. 2005 yılında İçimizdeki Öteki başlıklı otobiyografisini yayınladı.

E-mail: emahcupyan@gmail.com

Markar Esayan (Taraf)

1997'den 2008'e dek Agos'ta yazan Esayan daha sonra Taraf'ta köşe yazarı oldu. Esayan'ın iki kitabı bulunuyor. 1915'in hatırası hakkındaki en son kitabı "Karşılaşma" 2007'de çıktı.

Esayan aynı zamanda Türkiye-Ermenistan dialogu üzerine çeşitli proje ve faaliyette yer aldı. 19 Kasım 2009'da Erivan'da uzlaşma üzerine yapılan bir atölye hakkında yazdı: Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve Udi Yervant <http://www.taraf.com.tr/markar-esayan/makale-turkiye-ermenistan-iliskileri-ve-udi-yervant.htm>

Esayan'ın Taraf'taki makaleleri: <http://www.taraf.com.tr/markar-esayan/>

E-mail: markaresayan@hotmail.com

Aris Nalçı (Agos)

Aris Nalçı Agos'ta 13 yıl önce, hala bir üniversite öğrencisiyken yazmaya başladı. Halen editörlük yapıyor ve bir köşesi var. Nalçı çeşitli Türk-Ermeni gazeteci değişim projelerine katıldı. Kendisi halen Agos'un sorumlu yazışleri müdürü.

E-mail: aris.nalci@agos.com.tr

Cengiz Çandar (Radikal)

Cengiz Çandar Türkiye'nin deneyimli bir gazetecisi. 1976'dan bu yana çeşitli gazete ve haber ajanslarında çalıştı. Halen Radikal'de bir köşesi var; makaleleri Hürriyet ve Referans'ta da yayınlanıyor. Çandar birçok kez Ermenistan'da bulundu ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerini yakından takip ediyor.

23 Nisan 2010'da Çandar "Türkiye-Ermenistan – Derin Dondurucuda", <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=14507914&yazarid=215>

14 Ekim 2009'da "Erivan'dan Bursa'ya: Tarihi Yeniden Yazmak", <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=12684420&yazarid=215>

10 Ekim 2009'da ise Türkiye-ile Ermenistan: "Dönüşü Olmayan Yolda" <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=12660345&yazarid=215> makalelerini yazdı.

Makalelerinin bir dizini için:

http://www.hurriyet.com.tr/index/cengiz_%C3%A7andar/

http://www.referansgazetesi.com/sonhaber.aspx?YZR_KOD=151

İletişim: ccandar@radikal.com.tr

Leyla Tavşanoğlu (Cumhuriyet)

Leyla Tavşanoğlu günlük gazete Cumhuriyet'te yazan deneyimli bir gazeteci. Derinlikli röportajlarıyla tanınan Tavşanoğlu, Tigran Mkrtchyan ile 3 Kasım 2009'da iki ülke arasında imzalana protokoller ile ilgili mülakat yaptı: "Karabağ'ın adı bile geçmedi", <http://www.cumhuriyet.com.tr/?im=yhs&hn=91768>

Tavşanoğlu, 3 Haziran 2010'da Konrad Adenauer Vakfı'nın Türkiye-Ermenistan uzlaşması üzerine düzenlediği bir konferansta konuştu:

http://www.kas.de/proj/home/events/44/1/veranstaltung_id-41010/index.html

Mehmet Ali Birand (Posta, Kanal D)

Mehmet Ali Birand Türkiye'nin en göz önünde gazeteci ve dış politika uzmanlarından biri. Birand yurtdışında yaşadığı 20 yılın büyük bir kısmını Brüksel'de Milliyet gazetesi için çalışarak geçirdi. 1991'de Türkiye'ye döndü. Kendisi halen Posta'da köşe yazarı ve CNN Türk'le ortak bir haber servisi sunan Kanal D televizyon kanalında ana haber sunucusu.

Kanal D'de aynı zamanda kanalın haftada bir yayınlanan ana haber programı 32. Gün'ün sunucularından biri.

Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine de sıklıkla yazan Birand'ın bu konudaki en son yazısı 23 Nisan 2010'da

yayınlanan "Sarkisyan, hem Erdoğan'ı hem de protokolleri kurtardı" idi.

http://www.posta.com.tr/siyaset/YazarHaberDetay/Sarkisyan_hem_Erdogan_i_hem_de_protokolleri_kurtardi_.htm?ArticleID=27394

Posta'daki bütün makaleleri:

<http://www.posta.com.tr/yazarlar/tumyazilari?AuthorID=304>

Hürriyet: <http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/yazarlar/default.aspx?ID=69>

Hürriyet Daily News: <http://www.hurriyetdailynews.com/c.php?c=opinion>

32. Gün hakkında detaylar ve son programların kayıtları:

<http://www.kanald.com.tr/Program/Detail.aspx?programId=10>

mabirand@e-kolay.net

<http://www.mehmetlibirand.com.tr/>

Erdal Güven (Radikal)

Erdal Güven, Radikal'in köşe yazarlarından. Kıbrıs konusunda uzman olan Güven, Türkiye-Ermenistan ilişkilerini de işliyor. Güven 1994'ten 2010'a kadar Ermenistan'da 5 kere bulundu. 2010'da Türkiye'den bir gazeteci ile Erivan'a gittikten sonra bu gezi hakkında köşesinde "Protokoller için çöküşten önce son çıkış" başlıklı bir yazı kaleme aldı: <http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalYazarYazisi&ArticleID=988575&Yazar=ERDAL&Date=30.03.2010&CategoryID=100>

Radikal'deki bütün makaleleri:

<http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalYazarlar&AuthorCatID=0&Date>

Ömer Taşpınar (Sabah; Today's Zaman)

Ömer Taşpınar, Washington merkezli Brookings Enstitüsü'nde Türkiye proje direktörü. Aynı zamanda National War College (Milli Savaş Üniversitesi)'de profesör ve Johns Hopkins Üniversitesi'nin İleri Uluslararası Çalışmalar Fakültesi'nde (School of Advanced International Studies) konuk profesör. Taşpınar Sabah ve Today's Zaman gazetelerinde köşe yazarlığı yaparak, Türkiye-Ermenistan ilişkileri dahil dış politika meselelerine eğiliyor. Yazılarından bazı örnekler:

"Turkish-Armenian Stalemate" (Türkiye-Ermenistan Açmazı) (11 Şubat 2010), <http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-198162-turkish-armenian-stalemate.html> ve "Türk-Ermeni travmaları" (12 Ekim 2009), <http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-189611-turkish-armenian-traumas.html>

"Protokolleri komadan çıkarma formülü" (28 Aralık 2009)

http://www.sabah.com.tr/Yazarlar/taspinar/2009/12/28/protokolleri_komadan_cikarma_formulu

Kronolojik sırada Today's Zaman için yazdığı makaleler: <http://www.todayszaman.com/tz-web/78-omer-taspinar.html>

Abdülhamit Bilici (Cihan News Agency, Zaman, Today's Zaman)

Abdülhamit Bilici, Cihan Haber Ajansı'nın Genel Müdürü ve Zaman ve Today's Zaman gazetelerinde köşe yazarı. Bilici ağırlıklı olarak dış politika konularına eğiliyor. Türkiye-Ermenistan ilişkileri konusundaki son makaleleri arasında "Normalization with Armenian Surrealism?" (Ermeni sürrealizmiyle normalleşme) (17 Nisan 2010), <http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-207650-normalization-with-armenian-surrealism.html>

Ve “Does Armenia Want A Solution?” (Ermenistan çözüm istiyor mu?) (2 Şubat 2010), <http://www.todayszaman.com/tz-web/columnists-200290-does-armenia-want-a-solution.html> bulunuyor.

E-mail: a.bilici@cihan.com.tr

Semin Gümüsel (Newsweek)

Semin Gümüsel Newsweek Türkiye’de “dünyadan haberler” kısmından sorumlu bir dış politika habercisi. Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında düzenli olarak yazılar yazıyor ve aralarında Ter-Petrosyan’ın da bulunduğu çeşitli Ermeni politikacıyla röportajları yayımlandı (12 Ocak 2008).

<http://www.newsweekturkiye.com/haberler/detay/22211/Baska-iletisim-yollari-hep-vardi>

7 Mart 2010’da, Gümüsel ve Afşin Yurdakul, Ermeni Diasporası hakkındaki kapak konusu olan hikayeyi kaleme aldılar.

<http://www.newsweekturkiye.com/haberler/detay/36797/Diasporanin-ebatlari>

Tel: (0212) 313 60 00

Faks: (0212) 313 74 55

sgumusel@newsweekturkiye.com

İpek Yezdani (TRT Türk)

İpek Yezdani, Nisan 2010’a dek Milliyet’te Türkiye-Ermenistan ilişkileri de dahil, dış politika meselelerini kapsamlı olarak işledi. Yezdani birkaç kez Ermenistan’da bulundu. Ocak 2010’da Ermenistan’daki kültürel ortam hakkında bir dosya hazırladı,

<http://cadde.milliyet.com.tr/2010/01/13/YazarDetay/1185213/KAFKASLAR-IN-EN-HIP-CAZ-KULUBU>

Yezdani şu an Orta Doğu masasından sorumlu olduğu TRT Türk televizyon kanalında çalışıyor.

<http://twitter.com/iyezdani/>

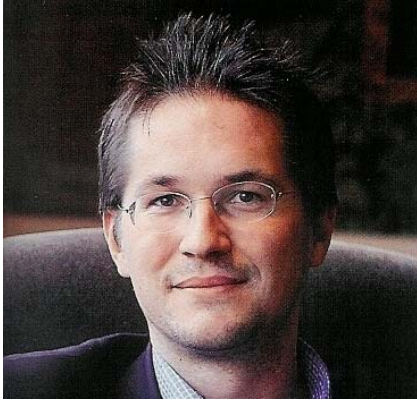
Düşünce Kuruluşları

Avrupa İstikrar Girişim Derneği (European Stability Initiative - ESI)

ESI, Avrupa'da istikrar ve refahın desteklenmesi için bağımsız bir yaklaşımla, derinlemesine araştırma yapan, Berlin-merkezli bir araştırma ve politika üretim enstitüsü. ESI, Haziran 1999'da Balkanlar ile ilgili kapsamlı deneyime sahip çok uluslu bir pratisyen ve analist grubu tarafından kurulmuştur.

2007 yılından beri ESI Güney Kafkasya (Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan) üzerinde de çalışmaktadır.

ESI yönetim kurulu başkanı Gerald Knaus, aynı zamanda ESI'nin kurucuları arasında. Kendisi Oxford, Brüksel ve Bologna'da yüksek eğitimini tamamladı, Ukrayna'daki Chernivtsi Devlet Üniversitesinde ekonomi üzerine öğretim görevlisi olarak çalıştı. Ardından, Bulgaristan ve Bosna'da STK ve uluslararası kuruluşlarda beş yıl çalıştı. 2001-2004 arasında ESI tarafından idare edilen Birleşmiş Milletler Misyonunda AB desteği ile yürütülen Alınan Dersler ve Analizler Biriminin (LLA), yönetici olarak çalıştı. 2005 yılından beri İstanbul'da oturan Knaus, bir yıl Harvard Üniversitesi Kennedy School'daki Carr Merkezinde konuk araştırmacı olarak bulundu. Knaus, ESI'nin stratejik gelişmesini tasarlar, yayınlarındaki pozisyonlarını (araştırmacılar ve editörlerle birlikte) belirler ve fon bulma faaliyetlerini yürütür.

Knaus'un, "Rumeli Observer" adı altında bir blogu var. 20 Temmuz 2009 tarihinde Piotr Zalewski ile birlikte Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında "Red herrings in Turkish-Armenian Debate" (Türk-Ermeni Tartışmasında Dikkati Başka Yöne Çekenler) adlı makaleyi kaleme aldı.

<http://www.esiweb.org/rumeliobserver/2009/06/20/red-herrings-in-turkish-armenian-debate/>

E-mail: g.knaus@esiweb.org

ESI'de 2004'den beri çalışan kıdemli analist Diba Nigar Göksel, 2007 yılından beri Kafkasya araştırmalarına odaklanmakta. Kendisi aynı zamanda Turkish Policy Quarterly'nin (TPQ) de genel yayın yönetmeni.

Göksel sık sık Ermenistan-Türkiye ile ilgili yazılar kaleme almakta. Son yazıları arasında bulunanlar:

2 Ekim 2009 tarihli "A Brave New World for Turkey and Armenia?" (Türkiye ve Ermenistan için Cesur Yeni Bir Dünya mı?)

<http://www.gmfus.org/publications/article.cfm?id=667>

18 Mayıs 2009 tarihli "Turkey and Armenia: Adjusting Expectations" (Türkiye ve Ermenistan: Beklentileri Uyarlamak)

<http://www.gmfus.org/publications/article.cfm?id=586>

Nigar aynı zamanda Ermenistan'ın sosyal, ekonomik ve siyasi gelişmelerini Türkçe olarak çeşitli yayınlar için analiz etti:

<http://www.esiweb.org/pdf/21.%20Yuzyil,%20Nigar%20Goksel%20-%20Ermenistandan%20Manzaralar%20-%20January-March%202009.pdf>

2009 ve 2010 yıllarında Nigar Göksel Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine Londra'da Chatham House, Washington'da Jamestown Foundation, Oslo'da NUPI ve Barselona'da CIDOB gibi platformlarda çeşitli sunumlar yapmıştır. Nigar Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında bir dizi sivil diyalog atölyesinde yer almıştır.

E-mail: n.goksel@esiweb.org

2002 yılından bu yana yayınlanan Turkish Policy Quarterly (TPQ), Türkiye ve komşu bölgelerinde öne çıkan tartışmaları ve Türk dış politikasının seyrini, küresel bir perspektiften ele alarak ve farklı görüşlere yer vererek değerlendirmektedir.

Dergi, Kafkasya bölgesine geniş yer ayırmakta ve bu çerçevede Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine sık sık analiz dahil etmekte. Başeditör/genel yayın yönetmeni olarak Nigar Göksel ESI'nin de desteği ile derginin içeriğini hazırlamakta.

E-mail: nigar@turkishpolicy.com

Türkiye-Ermenistan ilişkileri ile ilgili ESI yayınları:

Gerçeklerle Yüzleşmek. Ermenistan, Türkiye ve Soykırım Tartışması 21 Nisan 2009, http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=156&document_ID=108 (İngilizce)

http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=156&document_ID=110 (Türkçe)

http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=156&document_ID=109 (Ermenice)

Gerçeklerle Yüzleşmek

Ermenistan, Türkiye ve Soyuların Tartışması

Berlin - İstanbul - Erivan
21 Nisan 2009

ESI - Berlin ofisi
Großbeerenstraße 83
10963 Berlin - Almanya

Tel: +49 30 53214455
Faks: +49 30 53214457
E-mail: berlin@esiweb.org
<http://www.esiweb.org/>

ESI - İstanbul ofisi
Arpacı Çeşmesi sok. 19/4
34470 Rumelihisari
İstanbul – Türkiye

Tel: +90 212 2574337
Faks: +90 212 2575069
E-mail: Istanbul@esiweb.org
<http://www.esiweb.org/>

İnternette Resimli Hikaye: “Armenia-Turkey: The Great Debate” (Ermenistan-Türkiye: Büyük Tartışma) (Haziran 2009)

http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=322&debate_ID=2

Ermenice de mevcut: [Հայաստան-Թուրքիա: Մեծ Բանավեճը.](#)

12 Mart 2010 tarihli bülten: “Turkey's friends and the international debate on the Armenian Genocide,”

http://www.esiweb.org/index.php?lang=en&id=67&newsletter_ID=45

Bu bülten Türkçe olarak da mevcuttur: [Türkiye'nin dostları ve Ermeni Soykırımı üzerine uluslararası tartışmalar](#) (29 Mart 2010)

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) 1994 yılında kuruldu. TESEV Türkiye ve yakın çevresinde yürütülen politikalar hakkındaki sorulara odaklanıyor. Programın konuları üç başlık altında toplanıyor:

- Demokratikleşme
- Dış Politika
- İyi Yönetişim

TESEV Dış Politika Programı'nın Ermenistan üzerine çalışan ekibi:

Mensur Akgün (Program Danışmanı), 2002 ile 2009 arasında TESEV'de Dış Politika Programının direktörüydü. Kendisi aynı zamanda Küresel Siyasal Eğilimler Merkezi (GPoT)'un da direktörü ve İstanbul Kültür Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler Bölümü'nün başkanıdır. Halen Dış Politika Programına danışmanlık yapmaktadır.

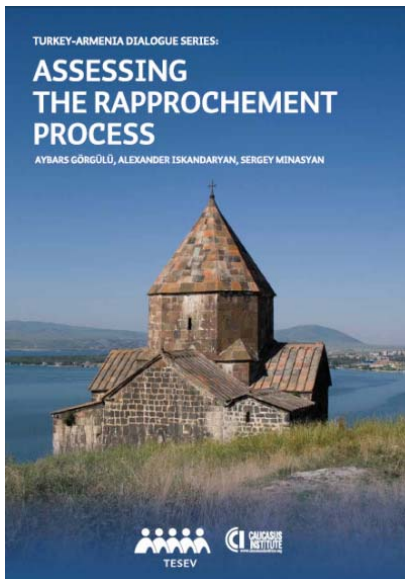
E-mail: makgun@tesev.org.tr

Aybars Görgülü (Asistan Program Sorumlusu) TESEV'in Dış Politika Programına Aralık 2006'da katıldı. Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi Politika Bölümünde – doktoraına devam ederken – öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Kendisi Kamu Yönetimi Programının Ermenistan projelerinin koordinatörüdür.

E-mail: aybars@tesev.org.tr

Faaliyet ve yeni yayınlar:

28 Mayıs 2010: “Turkey - Armenia: Moving on?” (Türkiye-Ermenistan: İlerliyorlar mı?)

Yarım günlük sempozyum TESEV'in İstanbul Karaköy'deki ofisinde düzenlendi. Konuşmacılar Mensur Akgün, Aybars Görgülü, Alexander Iskandaryan (Kafkasya Enstitüsü), Erdal Güven (Radikal), Thomas De Waal (Carnegie Endowment), Cengiz Aktar (Bahçeşehir Üniversitesi), David Hovhannisyanyan (Emekli Büyükelçi), ve Sabine Freizer (Uluslararası Kriz Grubu) idi.

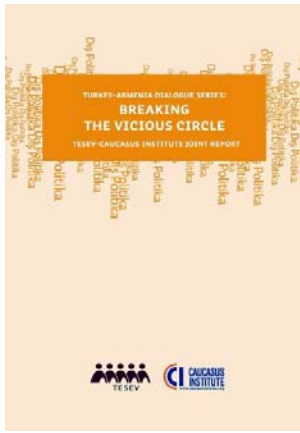
Sempozyumda TESEV, Erivan merkezli Kafkasya Enstitüsü'nün başlattığı Türkiye-Ermenistan Diyalogu dizisinin bir parçası olarak yeni yayını olan “Assessing the Rapprochement Process”i (Uzlaşma Sürecini Değerlendirmek) sundu. Yayını Aybars Görgülü, Alexander

Iskandaryan ve Kafkasya Enstitüsü'nden Sergey Minasyan kaleme aldı. Rapor 2009'daki protokollerin imzalanmasından sonraki süreci ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin mevcut durumunu analiz ediyor. Yazarlarına göre "rapor, konuya protokollerin muhafazaya değer olduğu varsayımıyla yaklaşıyor." Rapor aynı zamanda – üst düzey politika bir kenara – uzlaşma ve sivil toplumun rolünün normalleşme sürecinin yaşamsal yönleri olduğunu altını çiziyor.

Rapor şu adresten indirilebilir:

http://www.tesev.org.tr/UD_OBJS/PDF/DPT/ERM/ERM_Ass.%20the%20Rap.%20Process_2010.pdf

Dış Politika programının temalı konularından biri de "Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin Normalleşmesi." Bugüne kadar Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine iki yayın çıktı:

"Turkey - Armenia Dialogue Series: Breaking the Vicious Circle" (Türkiye-Ermenistan Diyalogu Dizisi: Kısırdöngüyü Kırma), Aybars Görgülü, Alexander Iskandaryan, Sergey Minasyan ve Sabiha Şenyücel Gündoğar, 15 Nisan 2009

Bu rapor TESEV ve Kafkasya Enstitüsü'nün organize ettiği, Kasım 2008'de düzenlenen Türkiye-Ermenistan ilişkileri atölyesinin akabinde yayınlandı. Atölyede varılan sonuçlar özetleniyor ve açılıyor. [Yayını indirmek için](#)

"Türkiye-Ermenistan İlişkileri: Bir Kısır Döngü", Aybars Görgülü, 15 Mayıs 2008

Bu raporda Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin arkadas bıraktığımız 17 yılını gözden geçirerek kilit sorunları tanımlanıyor, diplomatik ve sivil çabaların altı çiziliyor ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerini normalleştirme ihtiyacı vurgulanıyor. [Raporu indirmek için](#)

TESEV

Bankalar Caddesi, Minerva Han, No.2, Kat.3,
34420, Karaköy, İstanbul, Türkiye

Tel: +90 (212) 292 89 03

Faks: +90 (212) 292 90 46

E-mail: info@tese.org.tr

<http://www.tesev.org.tr/default.asp?PG=ANAEN>

Küresel Siyasal Eğilimler Merkezi (GpoT)

Küresel Siyasal Eğilimler Merkezi (Global Political Trends Centre - GPoT), İstanbul Kültür Üniversitesi'nin desteğiyle bir araştırma birimi olarak 2008'de kuruldu. GPoT Centre Gelecek Forumu, Kıbrıs'taki son gelişmeleri izleyen projeler, Türkiye-Ermenistan ilişkileri tartışmaları, İsrail ve Suriye arasındaki ikinci derece diplomasi ve Türk-Arap diyalogu gibi çeşitli girişimlere katıldı.

Merkezin araştırma projelerinden biri de "Ermenistan ve Türkiye Medyalarında Karşılıklı Yanlılık ve Nesnellik" (EPF ile ortak bir proje). Araştırma Norveç Dışişleri Bakanlığı ve Birleşik Devletler Uluslararası Gelişim Acentesi (USAID)'nin desteklediği "Ermenistan ve Türkiye'de Medya Yanlılığını Azaltma" programı çerçevesinde yapılacak. Çalışma Ermenistan ve Türkiye'de kitle iletişimindeki belli başlı eğilimlerin medya tarafındaki paydaşlarını bilinçlendirmeye yardımcı olacak.

<http://www.gpotcenter.org/projects/>

Proje çerçevesindeki faaliyetler:

13/14 Ekim 2009, Bursa:

Türkiye ile Ermenistan arasında Bursa'da oynanacak futbol maçının arifesinde, Türk ve Ermeni gazeteciler normalleşme sürecinde medya yanlılığının rolünü ve medyanın kazanılmış olan ivmeye ne katabileceğini tartıştılar. (Bu toplantının 6 ay öncesinde, Ermenistan'da EFP araştırma ekibinin yaptığı benzer görüşmelere paralel olarak Kars, Kayseri ve İstanbul'da fokus grup görüşmeleri yapmışlardı.)

<http://www.gpotcenter.org/conferences/353>

İkinci toplantı 17 - 21 Aralık 2009 tarihlerinde Erivan'da gerçekleşti. Türkiye ve Ermenistan'dan uzman ve gazetecileri bir araya getiren tartışmalar, Karabağ ikiliğinin Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerindeki etkisi, protokollerin onaylanması süreci ve normalleşme sürecinin Kafkas

bölgesindeki etkisi üzerine yoğunlaştı.

4 gün süren toplantılar için Ermenistan'a davet edilen on Türk gazeteci Dışişleri Bakanı Edward Nalbandian, Başkanlık Genel Sekreteri Vigen Sarkisian, Cumhuriyetçi Parti (koalisyonun en büyük ortağı), milletvekili Artak Zakarian ve (muhalafet) Miras Partisi milletvekili Stephan Safarian ile görüştü.

24 - 28 Mart 2010'da GpoT ve Ermenistan'daki Avrasya Ortaklık Vakfı (EPF) Erivan'da 'Ermenistan-Türkiye Uzlaşmasında İkinci ve Üçüncü Günler' adlı, Türk ve Ermeni paydaş, uzman ve gazetecilerin katıldığı bir atölye düzenlediler.

<http://www.gpotcenter.org/conferences/504>

15 Şubat 2010'da, GPoT 'Türkiye'deki Düzensiz Ermeni Göçmenlerin Durumu' hakkında bir faaliyet düzenledi.

Merkez aynı zamanda Yalım Eralp'ın Türk - Ermeni İlişkilerinin Geleceği ve Nabucco ("The Future of Turkish Armenian relations and Nabucco") makalesini yayınladı. (Nisan 2009)

<http://www.gpotcenter.org/dosyalar/yalim%20eralp%20-%20pb.pdf>

Mensur Akgün GPoT'un Direktörü ve İstanbul Kültür Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler departmanının başkanıdır. Yayınlarının çoğu uluslararası ilişkiler ve Türk dış politikası üzerinedir.

mensur.akgun@gpotcenter.org

Sylvia Tiryaki Direktör Vekilidir.

sylvia.tiryaki@gpotcenter.org

Can Yirik GPoT'de Asistan Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır. Can Türkiye-Ermenistan projelerinde yer almıştır.

can.yirik@gpotcenter.org

Küresel Siyasal Eğilimler Merkezi (GPoT)

İstanbul Kültür Üniversitesi

Ataköy Kampüsü

Bakırköy, 34156, İstanbul – Türkiye

Direk hat: +90 212 4984476 - Faks: +90 212 4984405,

Esra Köse: +90 212 4984141

esra.kose@gpotcenter.org

<http://www.gpotcenter.org/>

Uluslararası Stratejik Araştırma Kuruluşu (USAK)

2004'te kurulan Uluslararası Stratejik Araştırma Kuruluşu (USAK), bölge çalışmaları programı dahilinde Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerinde çalışmaktadır. USAK'ın 14 Haziran 2010'dan beri direktörü olan **Özdem Sanberk**, emekli bir üst düzey diplomat. 1985-1987 arasında Sanberk, zamanın Başbakanı Turgut Özal'a Dış Politika Başdanışmanlığı yaptı. 1995'ten 2000'e İngiltere Büyükelçisiydi. 2000 yılında emekli olan Sanberk, Eylül 2003'e kadar Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) başındaydı.

USAK'ın 2004'te kuruluşundan beri direktörlüğünü yapan **Sedat Laçiner**, şu anda Genel Koordinatör olarak görev yapmaktadır. Laçiner "Türkler ve Ermeniler, Uluslararası İlişkiler üzerine bir Çalışma" başlıklı 2004 yılında yayınlanan Türkçe bir kitabın da yazarı.

Sedat Laçiner: slaciner@gmail.com

USAK Orta Asya ve Kafkas Çalışmaları araştırmacı ve uzmanları

[Turgut Demirtepe](#)

USAK'ta Orta Asya Çalışmalarının başında olan Turgut Demirtepe, aynı zamanda Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi'nin de editörüdür. Aksaray Üniversitesi'nde de Siyaset ve Siyaset Sosyolojisi bölümünde ders vermektedir.

[Kamer Kasım](#)

Kamer Kasım USAK'ta Türkiye Uluslararası İlişkileri dersleri vermekte ve araştırma yapmaktadır.

[Güner Özkan](#)

Güner Özkan uluslararası ilişkiler uzmanıdır. USAK'ta Kafkaslar ve Hazar bölgelerindeki güvenlik konularında uzman olarak çalışmaktadır.

[Hasan Selim Özertem](#)

Avrasya ve Uluslararası İlişkiler üzerine araştırma yapmakta, özellikle Hazar Bölgesi, Rusya ve enerji konularına eğilmektedir.

Uluslararası Stratejik Araştırma Kuruluşu (USAK)

Ayten Sokağı, No: 21, Mebusevleri, Tandoğan, Ankara.

Tel: +90 312 212 28 86 (PBX),

Faks: +90 312 212 25 84

Email: info@usak.org.uk; merkez.usak@gmail.com

<http://www.usak.org.tr/EN/merkez.asp?id=17>

Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi (TÜRKSAM)

Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Analizler Merkezi TÜRKSAM <http://www.turksam.org/en/>) 2004 yılında Ankara’da kuruldu. Direktörü Sinan Oğan’dır. TÜRKSAM’ın projeleri Avrasya bölgesi odaklıdır. TÜRKSAM’ın Kafkasya bölgesel programı çerçevesinde bir Ermeni Çalışmaları Enstitüsü bulunmaktadır <http://www.turksam.org/en/b45.html>.

Türkiye-Ermenistan konularıyla ilgili faaliyetler:

26 Mart 2010

“Ermeni Sorunu” Konulu Beyin Fırtınası Toplantısı

“Türkiye-Ermenistan-Azerbaycan İlişkileri, Protokoller ve Ermeni Tasarıları”

Gözde Kılıç Yaşın: gozde.kyasin@turksam.org

Sinan Oğan, TÜRKSAM kurucu ve başkanı,
sinan.ogan@turksam.org

Sinan Oğan’ın kişisel internet sitesi: <http://www.sinanogan.com/>

Sinan Oğan’ın makaleleri:
<http://www.sinanogan.com/listele.aspx?ID=MAKALELER>

Türksam’ın Ermenistan’la ilgili yayınları:

“Karabağ Provizyonu Ermenistan’la sınırların açılması için mi yumuşatıldı?”, 20 Nisan 2010, <http://www.turksam.org/en/a259.html> (Is Karabakh Provision diluted for opening the borders with Armenia)

Günlük Ermeni gazetesi Zhamanak’ta Sinan Oğan’ın bir röportajı, 13 Nisan 2009, <http://www.turksam.org/en/a251.html>

TÜRKSAM

Oğuzlar Mahallesi, Türkocağı Cad. 1388. Sok (eski 32. Sok), No: 52
Balgat / Ankara

Tel: +90 312 285 31 00, +90 312 285 00 66

Faks: +90 312 285 00 71

e-mail: turksam@turksam.org

<http://www.turksam.org/>

Ortadoğu Stratejik Araştırmalar - ORSAM (Centre for Middle Eastern Strategic Studies)

ORSAM (Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi - Centre for Middle Eastern Strategic Studies) 2009'da kuruldu. Ağırlıklı olarak Ortadoğu meselelerine eğilse de, Kafkaslardaki gelişmeler üzerine de yayın yapmaktadır.

ORSAM'ın Kafkaslarla ilgili makalelerine Türkçe olarak şu adresten ulaşılabilir:

<http://www.orsam.org.tr/tr/yazilar.aspx?DosyaID=18>

Hasan Kanbolat – Başkan, hasankanbolat@orsam.org.tr

Ilyas Kamalov – Avrasya Danışmanı, ilyaskamalov@orsam.org.tr

ORSAM

OrtaDoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi
Mithatpaşa Caddesi No: 46/3-4
06420 Kızılay / Ankara

Tel : +90 (312) 430 26 09
Faks: +90 (312) 430 39 48
orsam@orsam.org.tr
<http://www.orsam.org.tr/>

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) 2009'un başında Ankara'daki Türkmeneli İşbirliği ve Kültür Vakfı tarafından kuruldu. Enstitünün amacı Türkiye'nin Kafkaslar, Balkanlar, Doğu Avrupa, Asya (özellikle Rusya ve Türki Cumhuriyetler), Ortadoğu (özellikle Irak) ve AB ve üye ülkeleri ile ilgili konularda Türkiye'nin rolü üzerine araştırma yapmak.

Araştırmaları Enstitüsü'nü (ERAREN, <http://www.eraren.org/>) çatısı altına aldı. AVİM aynı zamanda özellikle Ermenistan'a odaklanan iki derginin yayımlanmasına katkıda bulundu. Bunlar, Ermeni Araştırmaları (ilk sayı 2001'de çıktı) ve Review of Armenian Studies'dir (ilk sayı 2002'de çıktı).

Enstitü Ermeni meseleleri, Balkanlar, Irak, Asya ve Avrupa ile ilgili haber ve analizler içeren günlük bir bülten hazırlıyor. Bu bülten yaklaşık 3000 aboneye e-posta yoluyla iletiliyor.

Emekli Büyükelçi Ömer Engin Lütem Avrasya Araştırmaları Merkezi'nin direktörüdür.

Enstitünün aynı zamanda dört farklı bölümden oluşan bir internet sitesi bulunmaktadır: Kafkaslar ve Ermeni meselesi, Balkanlar, Asya ve Avrupa. Kafkaslar ve Ermenistan bölümleri Ermenistan ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine makaleler içerir. 'Ermeni Sorunu' altında 'Türkiye ve Azerbaycan'ın Ermenistan'la olan sorunları' üzerine bir bölüm vardır.

<http://www.avim.org.tr/sablon3.php?icerik=gir&bolum=1&dil=1>

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Daire 2
Çankaya / Ankara

Tel: +90 312 4385023-24

Faks: +90 312 4385026

info@avim.org.tr

www.avim.org.tr

Türkiye Ekonomik Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)

TEPAV Ekim 2004'te kurulmuş olan bağımsız, sivil topluma ait ve partilerden bağımsız bir düşünce kuruluşudur. TEPAV'ın faaliyetlerini desteklemek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) aracılığıyla bir fon kaynağı yaratılmıştır.

Vakfın üç araştırma enstitüsü vardır:

- Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü– EPRI
- Ekonomik İstikrar Enstitüsü– ESI
- Uluslararası Politika Araştırmaları Enstitüsü– IPRI

TEPAV'ın direktörlüğünü Güven Sak yürütmektedir.

guven.sak@tepav.org.tr

Dış Politika Etütleri Programı

<http://www.tepav.org.tr/eng/index.php?type=foreignpolicy&title=D>

Burcu Gültekin Punsmann

Burcu Gültekin-Punsmann TEPAV'da Kafkasya ve özellikle Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine yoğunlaşan bir dış politika analistidir. Mayıs 2003 ile Nisan 2009 arasında Londra merkezli, barış yaratmayı hedefleyen bir sivil toplum kuruluşu olan International Alert'te Kafkasya İş ve Gelişim Ağı (CBDN) projesinde çalıştı. 2007-2008'de Gültekin-Punsmann Avrupa Parlamentosu'nun Dış Politikalar Genel

Direktörlüğü için Karadeniz Sinerjisi, enerji güvenliği, Türkiye-Ermenistan ilişkileri ve azınlık meseleleri üzerine brifing notları ve raporlar hazırladı. 2006-2008 döneminde Ankara'daki Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ndeki Avrupa Araştırmaları Merkezi'nde doktora sonrası araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2004-2005'te NATO Manfred Wörner bursunu alarak NATO'nun kaynak sağladığı "Bridging Perceptions of Security, Integrating the Black Sea Region" (Güvenlik Anlayışları Arasında Köprü Kurma, Karadeniz Bölgesinde Bütünlük Sağlama) adlı projede baş araştırmacı olarak görev yaptı.

Yayınları:

"Building Bridge of Trust and Confidence between Turks and Armenians" (Türklerle Ermeniler Arasında Güven ve İtimada Dayalı Bir Köprünün Kurulması) 8 Nisan 2010, <http://www.todayszaman.com/tz-web/news-206806-159-building-bridge-of-trust-and-confidence-between-turks-and-armenians.html>

"Moving Beyond Symbolism - The normalization of Turkish-Armenian Relations: a Window of Opportunity for Regional Prosperity?" (Sembolizmin Ötesine Geçmek – Türkiye-Ermenistan İlişkilerinin Normalleşmesi: Bölgede Kalkınma Fırsatı mı?), TEPAV Politika Notu, Ekim 2009, http://www.filbilisim.com/external/tepav.org.tr/upload/files/1257767367r1562.Moving_Beyond_Symbolism.pdf.

"[Linking Turkey's EU Accession Process and the ENP Regional Initiative: Necessary Cross-Border Cooperation with South Caucasus](#)" (Türkiye'nin AB'ye Giriş Süreci ve ENP Bölge Girişimi: Güney Kafkasya ile Sınırlar Ötesi İşbirliği Gereği), Bezen Balamir-Coşkun/Birgül Demirtaş-Coşkun (ed.) Neighborhood Challenge: The European Union and Its Neighbors (Komşuluk Sınavı: Avrupa Birliği ve Komşuları), 2009.

"Black Sea Regional Policy Approach: A Potential Contributor to European Energy Security" (Karadeniz Bölgesel Politika Yaklaşımı: Avrupa Enerji Güvenliğine Potansiyel bir Katılımcı) <http://www.europarl.europa.eu/activities/expert/eStudies.do?languageEN>

E-mail: burcu.punsmann@tepav.org.tr

Proje: Sınır nehri üzerindeki köprünün yeniden yapımı

TEPAV Akhuryan (Arpaçay) nehri üzerinde 10. yüzyıldan kalma bir köprüyü yeniden inşa etme çabasını başlattı. Tarihi İpek Yolu üzerinde uzanan nehir Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırı belirliyor. TEPAV ekibine göre, proje Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkiyi beslemeye yönelik yaratıcı ve samimi, güven oluşturan adımlara olan ihtiyaca cevap vermeye amaçlıyor.

TEPAV Ermenistan'da:

Aralarında Prof. Güven Sak, Prof. Erol Taymaz, Dr. Burcu Gültekin Punsmann ve Mezenef Hatam'ın da olduğu bir heyet sponsorluğunu GMF Türkiye'nin organize ettiği bir dizi görüşme için 10-13 Şubat 2010 tarihlerinde Erivan'ı ziyaret etti. 11 Şubat'ta – bu araştırma misyonu çerçevesinde – Dünya Bankası Erivan ofisi bağışçı kuruluşları ve bölgesel gelişimle ilgilenen sivil toplum kuruluşlarını biraraya getiren bir atölye düzenledi. 12 Şubat 2010'da TEPAV ve Ermenistan'daki Amerikan Ticaret Odası "Türkiye-Ermenistan İlişkileri ve Sınır Ötesi Bölgesellik" üzerine bir panele ev sahipliği yaptı.

<http://www.tepav.org.tr/eng/index.php?type=event&cid=182>

Türkiye Ekonomik Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
Söğütözü Cad. No:43 TOBB-ETÜ Yerleşkesi 2. Kısım
06560 Söğütözü – Ankara

Tel: +90 312 292 5500
Faks +90 312 292 5555
E-Mail: kurumsal_iletisim@tepav.org.tr
<http://www.tepav.org.tr/>

Toplum ve Demokrasi Derneği

Toplum ve Demokrasi Derneği (TDD) 2004'te Genç Anadolu Liderleri Birliği adı altında Tuna Bekleviç, Aslı Yaman, Elif Gürsoy, Göksel Akman, Özen Demircan, İdris Kardaş ve Burak Karapınar tarafından kuruldu. 2009'da dernek adını bugünkü haline çevirdi. Başkan Tuna Bekleviç, başkan vekili Mahir Toprak ve genel sekreter Göksel Akman'dır.

Ermenistan'la ilgili projelerin koordinatörü, Mart 2010'da Ermeni sivil toplum kuruluşlarıyla görüşmek üzere Erivan'a giden Aybars Örsek'tir. Bu ziyaretiyle Türk Ermeni Ortak Gelecek Platformunu oluşturmakta etkili olmuştur. 27-30 Haziran 2010 tarihleri arasında TDD 10 Türk ve 10 Ermeni öğrenciyi Maryland Üniversitesi profesörü Edy Kaufman ile 'diğerinin algıları' adlı bir atölye için İstanbul'a getirmiştir.

<http://www.toplumvedemokrasi.org.tr/kategori/turkish-armenian-common-future-platform/>

Toplum ve Demokrasi Derneği

Büyükdere Cad. Hukukçular Sitesi No:24 Kat:6 Daire:63
Şişli-İstanbul

Tel: +90 212 347 20 11
Faks: +90 212 282 46 21
<http://www.toplumvedemokrasi.org.tr/>

Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Merkezi (SETA)

Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Merkezi (SETA) ulusal, bölgesel ve uluslararası meselelerle ilgili araştırmalar yürüten bir araştırma enstitüsüdür. Amacı, politikaları belirleyenlere ve kamuya politika, ekonomi ve toplum alanlarında güncel ve doğru uzmanlık ve analizler sunmak.

Taha Özhan, Genel Koordinatör
tozhan@setav.org

Talip Küçükcan
tkucukcan@setav.org

Bülent Aras, Dış Politika Koordinatörü
abulent@isikun.edu.tr

“[A diplomatic mistake over Armenia](#)”, Guardian, 5 Mart 2010 (Ermenistan’la ilgili diplomatik bir hata),

Türkçe yayın: Türkiye-Ermenistan ilişkileri hakkında SETA Raporu, Haziran 2009,
<http://www.setav.org/ups/dosya/9606.pdf>

SETA'nın Washington ofisinin koordinatörü daha önce STAR gazetesi ve Kanal 24'te çalışmış olan Nuh Yılmaz'dır. Yılmaz Türkiye Ermenistan ilişkileri hakkında düzenli olarak yazmıştır.

7 Mart 2010, “Ermeni Tasarısı Kaç Bahar Daha Gerecek?” (How many more springs will the Armenian plan still stretch?),
<http://www.setav.org/public/HaberDetay.aspx?Dil=tr&hid=25429>

15 Şubat 2010, “Soykırımın Jeopolitiği” (Genocide Geopolitics),
<http://www.setav.org/public/HaberDetay.aspx?Dil=tr&hid=23191>

Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırma Merkezi (SETA)

Reşit Galip Cd. Hereke Sokak No: 10
Gaziosmanpaşa / Çankaya
06700 Ankara

Tel: +90 312.405 61 51
Faks: +90 312.405 69 03

Insight Turkey, 1999'dan beri dağıtımda olan ve senede dört defa yayınlanan dergi, halen SETA çatısı altında yayınlanmaktadır. Şu anda 12. sayısında olan Insight Turkey Türkiye'nin iç ve dış politikasına ek olarak komşu bölgeleriyle de ilgili geniş bir alana yayılan konuları kapsar. Insight Turkey araştırmacıların birbirini denetlediği, politika yönelimli bir dergidir. Editörü Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden İhsan Dağı'dır.
<http://www.insightturkey.com/>

Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM)

BİLGESAM WISE MEN
CENTRE FOR STRATEGIC STUDIES

BİLGESAM çift taraflı ve çok taraflı meseleler, Türkiye'nin güvenlik stratejileri ve yurt içi siyasal, ekonomik, teknolojik, çevresel ve sosyo-kültürel sorunlar hakkında bilimsel araştırmalar yapmaktadır.

Başkan: Atilla Sandıklı (fotoğrafta)
Başkan Vekili: Sadi Bilgiç

Kafkasya BİLGESAM'ın Bölgesel Araştırmalar bölümü dahilinde incelenen bölgelerden biridir. Bugüne kadar Türkiye-Ermenistan hakkında üç yayın çıkarılmıştır.

Cansu Arısoy, "Nagorno-Karabakh Problem: On the Edge of Peace Talks", 22 Şubat 2010, (Dağlık Karabağ Sorunu: Barış Görüşmelerinin Kıyısında)
http://www.bilgesam.org/en/index.php?option=com_content&view=article&id=235:nagorno-karabakh-problem-on-the-edge-of-peace-talks-&catid=86:analizler-kafkaslar&Itemid=145

Muharrem Ekşi, From the Process of Caucasus Cooperation and Stability Platform to the Normalization of Turkish-Armenian Relations, 27 Ekim 2009, (Kafkasya İşbirliği Süreci ve İstikrar Platformundan Türkiye-Ermenistan İlişkilerinin Normalleşmesine)
http://www.bilgesam.org/en/index.php?option=com_content&view=article&id=209:from-the-process-of-caucasus-cooperation-and-stability-platform-to-the-normalization-of-turkish-armenian-relations&catid=86:analizler-kafkaslar&Itemid=145

Bulent Aras ve Fatih Özbay, "Turkish-Armenian Relations: Will Football Diplomacy Work?", 1 Temmuz 2009, (Türkiye-Ermenistan ilişkileri: Futbol diplomasisi işe yarayacak mı?)
http://www.bilgesam.org/en/index.php?option=com_content&view=article&id=186:turkish-armenian-relations-will-football-diplomacy-work&catid=86:analizler-kafkaslar&Itemid=145

Fatih Özbay, "Türkiye-Ermenistan İlişkileri: Antipatiyi Empatiye Çevirmek", 24 Eylül 2009,
http://www.bilgesam.com/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=458:turkiye-ermenistan-iliskileri-antipatiyi-empatiye-cevirmek-&catid=86:analizler-kafkaslar&Itemid=148

Bilge Adamlar Stratejik Araştırmalar Merkezi (BİLGESAM)

Abide-i Hürriyet Caddesi, No: 10,
Celil Ağa İş Merkezi, Kat:9, Daire:36.
Mecidiyeköy - İstanbul

Tel: +90 212 217 65 91
Faks: +90 212 217 65 93
E-mail: bilgesam@bilgesam.org

Bilgesam Ankara Ofisi
Atatürk Bulvarı Havuzlu Sok.4/6
A. Ayrancı/Cankaya - Ankara

Tel: +90 0312 4253290
Faks: +90 0312 4253290
E-mail: bilgesam@gmail.com

ABD Alman Marshall Fonu (The German Marshall Fund of the United States - GMF) - Ankara

GMF'nin Ankara ofisi 2005'te açıldı. Ofisin amacı Türkiye'de komşu ülkelerinde güçlü sivil toplumu desteklemek ve Amerikalıların, Avrupalıların ve Türklerin

birbirlerinden birşeyler öğrenerek ortak sorunlarına eğilebilecekleri bir forum yaratmak.

GMF'nin Türkiye'ye doğru genişlemesi Balkanlar, Karadeniz Bölgesi ve Ortadoğu dahil olmak üzere Avrupa sınırlarındaki varolan politika sorunlarına eğilme ihtiyacını yansıtır. Ofiste, Türklerin transatlantik topluluğa daha aktif ve geniş katılımını teşvik etmek için politika programları, burslar ve bağış bulma faaliyetleri yürütülüyor.

Özgür Ünlühisarcıklı
Ankara Ofisi Direktörü

“A culture of trust and tolerance, or a beautiful, but lonely Turkey?”, 6 Aralık 2009, (Bir güven ve tolerans kültürü mü yoksa güzel ama yalnız bir Türkiye mi?)
<http://www.gmfus.org/publications/article.cfm?id=608>

The German Marshall Fund of the United States Ankara ofisi

Hatır Sokak 27/1
G.O.P. 06670 Ankara, Turkey

Tel: +90 312 447 4080
Faks: +90 312 447 4048
<http://www.gmfus.org/about/office.cfm?city=ankara>

Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM)

Merkezi Ankara'da olan KAFKASSAM'ın Erivan, Bakü, Tiflis, Tebriz ve Sochi'de ofisleri var. Enstitü Kafkasya genelinde çalışır, ancak Ermenistan'da ve Ermeni ortaklarla olan projelere ağırlık verir. Bugüne kadar bu türden

iki proje gerçekleştirildi. Biri Türkiye ve Ermenistan'da yürütölen, karşılıklı algılar üzerine bir dizi anketten oluşuyordu (anketlerden ilk ikisi Ermenistan'daki Ekim 2009 futbol maçından önce ve sonra yapıldı).

Bir başka projeleri ise Gümrü'de sınırlar konusunda toplantılar yapmak ve sergiler düzenlemek üzere her iki ülkeden altışar geni ressamı biraraya getirmek oldu. Bu grubun ikinci buluşması İstanbul'da 'Hayalden gerçeğe İstanbul' adı altında gerçekleşecek. Ressamlar şehri nasıl gördüklerini kağıda aktaracak. Sonuçlar özel bir sergide sergilenecek.

KAFKASSAM'ın internet sitesi 2 Ocak 2010'da yayına girdi. İnternet sitesinde Kafkasya'daki ölkeler ve Türkiye ile ilişkileri hakkında makaleler, raporlar, analizler ve yorumlar toplanıyor. Bir bölümde Ermenistan hakkında makaleler ve yorumlar yer alıyor.

Merkezin direktörlüğünü Hasan Oktay yapıyor.

E-mail: hasanoktay@kafkassam.com

KAFKASSAM

Necatibey cad. 33/9

Kızılay / Çankaya – Ankara

Tel: +90 312 229 82 40

Faks: +90 312 229 82 30

info@kafkassam.com

<http://www.kafkassam.com/>

Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE)

Stratejik Düşünce Enstitüsü resmi olarak 3 Mart 2009 tarihinde Stratejik Düşünce ve Araştırma Vakfı çatısı altında faaliyet göstermek üzere kuruldu.

Hasan Köni, Yönetim Kurulu Başkanı (fotoğrafta)

Nüzhet Kandemir, Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Başkan: Yasin Aktay

SDE'den Birol Akgün ve Murat Çemrek "The Armenian Problem in Turkey's Foreign Policy: The Suggestions to Solve the Historical Deadlock" (Türkiye'nin Dış Politikasında Ermeni Sorunu: Tarihi Kördüğümün Çözümü için Öneriler) başlıklı bir analiz yayınladılar. SDE'nin Nisan 2010'da düzenlediği 'Ermeni Sorununa Yeni Bakış Açılımları' atölyesinin hemen ardından yayınlanan makale, 'Ermeni Sorununun İçselleştirilmesi' ve 'Ermeni Soykırımını İddialarının Arka Planı' gibi konulara eğiliyor. Türkiye'nin bu meseleler hakkındaki stratejilerini belirtirken, analiz aynı zamanda her iki tarafın da 2009 protokolleri karşısındaki beklentilerini de gözden geçiriyor.

http://www.sde.org.tr/userfiles/file/sde_ermeni.PDF

Stratejik Düşünce Enstitüsü (SDE)

Çetin Emeç Bulvarı A. Öveçler Mah.
4. Cad. 1330. Sk. No:12
06460 Çankaya, Ankara

Tel: +90 (312) 473 80 45

Faks: +90 (312) 473 80 46

E-mail: sde@sde.org.tr

<http://www.sde.org.tr/en/default.aspx>

Stratejik Araştırmalar Merkezi - SAM (Dışışleri Bakanlığı dahilinde)

Stratejik Araştırmalar Merkezi, Mayıs 1995'ten bu yana aktif. SAM uluslararası ilişkiler ve bölgesel çalışmaları üzerine araştırmalar yürüterek, uluslararası çatışmaları inceliyor, ilgili meseleler hakkında bilimsel değerlendirmeler yapıyor ve Türk dış politikasını ve uzun vadedeki sonuçlarını gözden geçiriyor. SAM bunları yaparken benzer konularda çalışan hem Türk hem de yabancı niversiteler, enstitüler ve uzmanlar ile işbirliği yapıyor. İlgili konular geniş bir mercekte inceleniyor, ve Merkez bu yönde politik, ekonomik, finansal ve kültürel alanlardaki uzmanların olduğu kadar dış politika alanında uzmanlığı olan gazetecilerin de görüşlerine başvuruyor.

Feridun Sinirlioğlu
Dışışleri Bakanlığı Mşteşarı, Yönetim Kurulu Başkanı

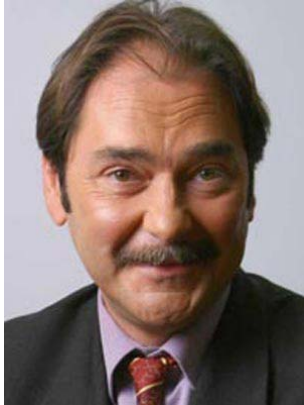
SAM

Türkiye Cumhuriyeti
Dışışleri Bakanlığı
Stratejik Araştırma Merkezi (SAM)

Dr. Sadık Ahmet Cad. No:8
A Blok 12. Kat
06100Balgat / Ankara

Tel: +90 312 292 2622, +90 312 292 2622
Faks: +90 312 292 26 35
E-mail: strategy@mfa.gov.tr
www.sam.gov.tr

Türkiye-Ermenistan ilişkileri konusunda çalışan akademisyenler Cengiz Aktar (Bahçeşehir Üniversitesi)

Cengiz Aktar İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi'nde profesör ve Avrupa Birliği İlişkileri Bölüm Başkanı. Kendisi aynı zamanda Vatan gazetesinde haftalık köşe yazıları yazıyor. Aktar Türkiye-AB ilişkileri uzmanı ama aynı zamanda Türkiye'de azınlık meseleleri, Kürt sorunu ve tarihi uzlaşma ile ilgilenen sivil toplum girişimlerinin faaliyetleri ile de ciddi anlamda ilgili. Aktar Aralık 2008'de başlatılan, Türklerin ve Kürtlerin 1915 olaylarına dair üzüntülerini bildirdikleri özür kampanyasının mimarlarından biriydi.

Aktar'ın Vatan'daki makaleleri:

<http://w10.gazetevatan.com/root.vatan?exec=yazareskiyazilar&wid=121>

“Resmî Ermenistan açılışının sonu”, 7 Mayıs 2010,

<http://haber.gazetevatan.com/haberdetay.asp?Newsid=291871&Categoryid=4&wid=121>

E-mail: caktar@bahcesehir.edu.tr

Ahmet İnsel (Galatasaray Üniversitesi)

Ahmet İnsel İstanbul Galatasaray Üniversitesi Ekonomi Bölümünde profesör olarak görev yapmaktadır.

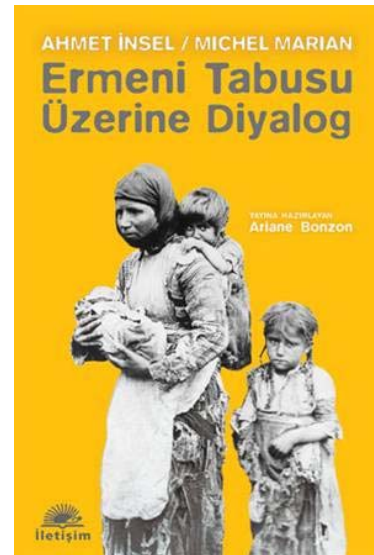
Ahmet İnsel aylık olarak çıkan Birikim dergisinin editörüdür ve Radikal'in pazar eki Radikal II'ye de uzun zamandır yazı yazmaktadır. 20 Nisan 2010'dan beri

İnsel Radikal'de köşe yazıları yazmaktadır. Makaleleri için:

<http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalYazarlar&AuthorCatID=0&Date=>

Ahmet İnsel Aralık 2008 özür kampanyasını başlatanlardan biriydi.

Nisan 2010'da Michel Marian'la birlikte Türkçe ve Fransızca olarak 'Ermeni Tabusuyla ilgili Diyalog' adlı makaleyi yayınladı.

Birikim'de yayınlanan makalelerinin listesi için, bkz. www.birikimdergisi.com.

E-mail: ainsel@gsu.edu.tr

Mustafa Aydın (Kadir Has Üniversitesi direktörü)

Mustafa Aydın doktorasını Lancaster Üniversitesi'nde tamamlamış bir Uluslararası İlişkiler uzmanıdır. Şubat 2010'dan beri İstanbul'da özel bir üniversite olan Kadir Has Üniversitesi'nin rektörüdür. Kendisi aynı zamanda Uluslararası Politika Araştırmaları Enstitüsü (TEPAV-IPRI) direktörü ve Türkiye Uluslararası İlişkiler Konseyinin (UIK) de başkanıdır.

Aydın halen Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırma Dergisi'nin (Journal of Strategic Research) yazı işleri müdürüdür. Danışmanlık yaptığı birçok kuruluş arasında International Centre for Black Sea Studies (Uluslararası Karadeniz Araştırmaları Merkezi - ICBSS) ve Hellenic Center for European Studies (Yunan Avrupa Araştırmaları Merkezi - EKEM) vardır.

Aydın birçok kitap ve makale yayınlamıştır; bölge ile ilgili yayınlarından bazıları aşağıdadır:

- “Turkey’s Caucasus Policy”, UNISCI Tartışma Makalesi, No. 23, 2010, sf. 177-191. (Türkiye’nin Kafkasya Politikası), <http://www.ucm.es/info/unisci/english/index.html>.
- “Geopolitical Dynamics of the Caucasus-Caspian Basin & the Turkish Foreign and Security Policies”, (Kafkasya-Hazar Havzası ve Türk Dış ve Güvenlik Politikaları) The South Caucasus 2021: Oil, Democracy and Geopolitics (Güney Kafkasya 2010: Petrol, Demokrasi ve Jeopolitik), Elkhan Nuriyev (der.), Londra, Routledge, Nisan 2010.
- “Turkey; Internal Developments and Foreign Policy” (Türkiye, İç Gelişmeler ve Dış Politika), Gayane Novikova (der.), Report on Turkey in a New Geopolitical Situation: Views from Armenia and Turkey, (Yeni bir Jeopolitik Durum Karşısında Türkiye Hakkında Rapor: Ermenistan ve Türkiye ile ilgili Görüşler) Erivan, Spectrum, Mayıs 2008, sf. 14-23.
- “Turkish Policy toward the Caucasus” (Kafkasya’ya Yönelik Türk Politikası), Raoul Mottika ve B. Balcı (der.), Religion et politique dans le Caucase post soviétique; Les traditions réinventées à l’épreuve des influences extérieures, Paris, Maisonneuve&Larose, 2007, sf. 69–80.
- “Geopolitics of Central Asia and the Caucasus: Continuity and Change since the End of the Cold War” (Orta Asya ve Kafkasya’nın Jeopolitiği: Soğuk Savaşın Sonundan Bu Yana Süreklilik ve Değişim), Gabriele Rasuly-Paleczeck, Julia Katsching ve David Bryan (der.), Central Asia: Past, Present and Future (Orta Asya: Dün, Bugün ve Yarın), Wiener Beiträge zur Ethnologie und Anthropologie, Vol. 17, Viyena, Facultas Verlag, 2005.
- “(In)Security and Geopolitics in the Post-Soviet Eurasia, 1989-2003: Regional Threats, Transnational Challenges, Global Responses” (Sovyet Sonrası Avrasyasında Güven(siz)lik ve Jeopolitik, 1989-2003: Bölgesel Tehditler, Uluslar Ötesi Sorunlar, Küresel Tepkiler), Review of International Affairs, Vol. 4, No. 2, Kış 2004.
- “Foucault’s Pendulum: Turkey in Central Asia and the Caucasus” (Foucault’nun Sarkacı: Orta Asya ve Kafkaslar’da Türkiye), Turkish Studies, Vol. 5, No 2, 2004, sf. 1–22.

Kadir Has Üniversitesi’ndeki kişisel internet sitesi:

<http://www.khas.edu.tr/en/about-khu/administration/cv/prof-dr-mustafa-aydin-kisa.html>

Aline Ozinian

Aline Ozinian Erivan Devlet Üniversitesi Siyasal Bilimler fakültesinde doktorasını yapıyor. Çalışmalarının yanısıra, Ozinian International Alert-CBCD’de Türkiye Proje Koordinatörlüğü, Zaman gazetesinde bölgesel politik analist ve TABDC/Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi’nde basın ve kamu koordinatörü.

Ozinian Türkiye-Ermenistan ilişkileri ile ilgili çeşitli çalışmaların da yazarıdır:

Ermenistan’ın Karadeniz Ekonomik İşbirliği, İstanbul, Türkiye Araştırma Çalışmaları Daimi Temsilciliği: “The intellectual and spiritual atmosphere in Turkey about the Armenian Problem” (Türkiye’de Ermeni Sorunu hakkındaki Düşünsel ve Manevi Ortam).

“Armenian citizens working illegally in Turkey” (Türkiye’de Yasadışı olarak Çalışan Ermeni Vatandaşları) Friederich Ebert Stiftung-Türkiye 2007-2008.

“State of Armenian Working Migrants in Turkey” (Türkiye’deki Ermeni Çalışanların Durumu) Eurasia Partnership Foundation (Avrupa Ortaklık Vakfı) 2009-2010, http://www.epfound.am/index.php?article_id=287&clang=0

Ozinian’ın Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerine makalelerinden bazıları:

Kapıları kapalı bir ülkeye göç

<http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=963994&title=yorum-alin-ozinian-kapilari-kapali-bir-ulkeye-goc> , 21 Mart 2010

Does Turkey want to open its common border with Armenia? (Türkiye Ermenistan’la ortak sınırını açmak istiyor mu?)

<http://www.todayszaman.com/tz-web/news-201172-does-turkey-want-to-open-its-common-border-with-armenia-by-aline-ozinian.html> , 11 February 2010

Does a Turkish-Armenian like Armenia? (Türk-Ermeniler Ermenistan’ı Seviyor mu?)

<http://www.sundayszaman.com/sunday/detaylar.do?load=detay&link=184103>

16 Ağustos 2009

E-mail: aline.ozinian@tabdc.org

Sivil Toplum Kuruluşları, Vakıflar

Uluslararası Hrant Dink Vakfı

Uluslararası Hrant Dink Vakfı 2007’de Hrant Dink’in mirasını sürdürmek üzere kuruldu. Vakfın faaliyetleri Kültür ve Sanat, Eğitim, Tarih, Demokratikleşme ve İnsan Hakları, ve Türkiye-Ermenistan Araştırma olarak sınıflanmaktadır.

Türkiye-Ermenistan Araştırmaları Programı ve Türkiye-Ermenistan Araştırmaları Projeleri

Vakfın amaçlarından biri Türkiye’nin ‘en uzak’ komşusu Ermenistan ile olan ilişkilerinin normalleşmesi ve gelişimidir. Ana hedef, iki ülke arasındaki doğrudan iletişimi ve hareketliliği artırmak, bütün alanlarda ortak platformların oluşumunu sağlamak ve ilişkilerin ileriye götürülmesi için girişimlerde bulunmaktır. Vakfın internet sitesinde “iki ülkenin insanları arasında iletişim ve karşılaşmalar yoluyla ‘ortak bir dil’ oluşturulabileceğine inanıyor, ve dolayısıyla Ermenistan’ın çeşitli alanlardaki bütün projelerimize Ermenistan’ın katılımını özellikle destekliyoruz,” denmektedir.

<http://www.hrantdink.org/faaliyetler.asp?bolum=5>

Proje: Manşeti Komşuda Atalım!

Uluslararası Hrant Dink Vakfı ve Heinrich Böll Stiftung Derneği’nin ortak bir girişimi olan Türkiye-Ermenistan Diyalog Programı Mayıs 2009’da başladı. Program çerçevesinde Türkiye’den 10 gazeteci Mayıs 2009’da Ermenistan’a gitti ve Erivan, Gümrü ve Vanadzor’da toplantılara katıldılar. Ermenistan’dan 9 köşe yazarı Ekim 2009’da Ankara, Bursa ve İstanbul’a iade-i ziyarette bulunarak üst düzey görevlilerle görüştüler ve Bursa’daki Türkiye-Ermenistan maçını izlediler. Bir haftalık ziyaretleri süresince katılımcılar Türkiye’deki Ermeni cemaatinin temsilcileriyle ve Ermenistan’a daha önce gelmiş olan 10 Türk gazeteci ile de görüştüler. Katılımcı gazetecilerin iki tarafı da ilgilendiren bilgi ve haberleri paylaşmasına ve yaymasına yardımcı olmak için bir iletişim ağı kuruldu.

<http://www.hrantdink.org/detay.asp?id=22&bolum=Faaliyet&altbolum=5>

Yönetim Kurulu Üyeleri

Rahil Dink – Başkan

Delal Dink – Başkan Yardımcısı

Yervant Dink – Yönetim Kurulu Bütçe Sorumlusu

Zabel Dink, İbrahim Betil, Betül Tanbay, Oral Çalışlar

Uluslararası Hrant Dink Vakfı

Uluslararası Hrant Dink Vakfı

Halaskargazi Cd. Sebat Apt. No:74 Kat 1 Daire 1

Osmanbey 80220 Şişli - İstanbul

Tel: +90 212 2403361; +90 212 2403362; +90 212 2403365

Faks: +90 212 2403394

E-mail:info@hrantdink.org

<http://www.hrantdink.org/>

Heinrich Böll Stiftung Derneği

HEINRICH BÖLL STIFTUNG DERNEĞİ TÜRKİYE TEMSİLCİLİĞİ

Heinrich Böll Stiftung Derneği Alman Yeşillerin vakfıdır ve 1994'ten beri İstanbul'da bir ofisi vardır. Vakıf yerel sivil

toplum kuruluşlarına destek sağlamakta, kendi konferanslarını düzenlemekte ve yayınlarını yapmaktadır. Vakfın faaliyetleri üç grup altında toplanır: demokratikleşme, ekoloji ve dış ve güvenlik politikası. Vakfın dış politika faaliyetleri arasında Türkiye-Ermenistan projeleri ve Türkiye'deki Ermenilerle ilgili projelere destek vermek bulunmaktadır.

Türkiye ofisi 2004'ten beri Ulrike Dufner tarafından yönetilmektedir.

E-mail: udufner@boell-tr.org

Projeler

Ermenistan ve Türkiye sivil toplum kuruluşları arasında Ani Diyalog

Heinrich Böll Stiftung Derneği'nin Güney Kafkasya ve Türkiye ofisleri, Kafkasya Enstitüsü ile işbirliği içerisinde Türkiye ve Ermenistan'dan genç STÖ aktivistleri (18-35 yaşları arasında) için Ani Diyalog sürecini başlattılar.

2010 Ani Diyalog süresince aşağıdaki çalışma grupları kurulacaktır:

- Kültür ve Miras
- Eğitim ve Araştırma
- Çevre
- İnsan Hakları ve Demokratikleşme
- Medya ve Gazetecilik

İlk atölye 13-17 Ekim 2010 tarihlerinde Erivan'da yapılacaktır. İlgili katılımcılar için son başvuru tarihinde 1 Eylül 2010'dur.

Türkiye Ermenistan Gazeteci Değişim Programı

Mayıs 2009'da başlayan ve Hrant Dink Vakfı ile ortak yürütölen bu program her iki ülkeden 10 genç (35 yaşını geçmemiş) basın gazetecisini biraraya getiriyor.

<http://www.boell-tr.org/web/110-361.html>

Katılan Türk gazeteciler:
Demet Bilge Ergün (Radikal)
Ergün Çolakoğlu (Yeni Şafak)
Bedia Ceylan Güzelce (Haber Türk)
Yonca Poyraz Doğan (Today's Zaman)
Namık Durukan (Milliyet)
Tuğba Tekerek (Taraf)
Kemal Göktaş (Vatan)
Aslı Sözbilir (Hürriyet)
Gülşen İşeri (Birgün)
Erdoğan Ergenç (Sabah)

Bu gazetecilerin program hakkındaki makalelerine buradan ulaşılabilir: <http://www.boell-tr.org/web/385.html>

Yayın

“Ermeni Sorunu Tartışılırken”, Türkçe ve Almanca, 2006, <http://www.boell-tr.org/web/111-412.html>

Heinrich Böll Stiftung Derneği

İnönü Cad. Hacı Hanım Sok. 10/12+4
Gümüşsuyu 34439 İstanbul

Tel: + 90 212 249 15 54

Faks: + 90 212 245 04 30

E-mail: info@boell-tr.org

www.boell-tr.org

Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği

Friedrich Ebert Stiftung Derneği (FES) Alman Sosyal Demokratik Parti'nin (SPD) vakfıdır. Direktör ve ülke temsilciliğini Michael Meier yapmaktadır.

Derneğin Kafkasya projelerinden Mert Onur sorumludur. mert.onur@festr.org.

Ermenistan-Türkiye ile ilgili projeler:

1. Hrant Dink Anısına Atölye Çalışmaları, 26-30 Mayıs 2010, İstanbul

<http://myweb.sabanciuniv.edu/hrantdink-workshop/>;

<http://www.hrantdink.org/detay.asp?id=15&bolum=Duyuru>

2. Toplum ve Demokrasi Derneği & ACGRC ile ortak Türkiye-Ermenistan Ortak Gelecek Projesi Çok Yönlü Atölyeleri, 28-30 Haziran 2010, İstanbul

<http://www.toplumvedemokrasi.org.tr/turkiye-ermenistan-ortak-gelecek-projesi-hayata-geciyor/>

3. Türkiye-Ermenistan Diyalogları Dizisi: Kötüden Erdemliye. TESEV Dış Politika Programı ile ortak bir yuvarlak masa tartışması, 2010 sonbaharında İstanbul'da yapılması planlanıyor.

Yayımlar:

FES Türkiye, Aybars Görgülü'nün "Türkiye-Ermenistan İlişkileri: bir kısır döngü" başlıklı TESEV raporunu destekledi.

http://www.tesev.org.tr/UD_OBJS/PDF/DPT/ERM/Turkey-Armenia%20Relations%20A%20Vicious%20Circle.pdf

Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği

Cihannüma Mahallesi

Mehmet Ali Bey Sk.

Kumcuoğlu Apt. No:12 D:5

34353 Beşiktaş / İstanbul

Tel: +90 (0) 212 310 8237

Faks: +90 (0) 212 258 7091

E-mail: contact@festr.org

Ankara Ofisi

Abidin Daver Sk. No. 5 D.9

06550 Çankaya / Ankara

Tel: +90 312 4418596/ 97

Faks: +90 312 4418598

E-mail: contact@festr.org

<http://www.festr.org/en/index.php>

Anadolu Kültür

oldu, osmankavala@superonline.com.

Anadolu Kültür 2002 yılında sanatın çeşitli disiplinlerinden bireylerin ve kuruluşların katılımıyla kuruldu. Anadolu Kültür'ün direktörü başlangıçtan bu yana Osman Kavala

Anadolu Kültür Türkiye, komşuları ve Avrupa'daki sanatçıları, kültür ve eğitim kuruluşları ve yerel otoriteleri arasında kültürler arası işbirliği ve değişim için bir platform ve aracı olmayı amaçlamaktadır. 2005'ten bu yana, Anadolu Kültür kültürel değişimin diyalog ve toplumlar arasında karşılıklı anlayışa katkıda bulunacağı inancı doğrultusunda komşu ülkelerle ortak projeler geliştirmekte ve uygulamaktadır.

Bölgesel İşbirliği: Ermenistan

Anadolu Kültür 2005 yılında Ermenistan'la yakın işbirliği içerisinde projeler üzerinde çalışmaya başladı.

Tamamlanan projeler

Sergiler:

Kafkasya'nın Genç Gözleri (28 Eylül - 2 Ekim 2005)

Merhabarev (3 - 23 Aralık, 2006)

Sınırsız Sanat; Ermenistan, Gürcistan, İran ve Türkiye'den Bir Çağdaş Sanat Sergisi (21 Kasım - 8 Aralık 2007)

Soviet Agitart: Restorasyon (18 Ocak - 29 Şubat 2008)

Sireli Yeğpayrıs (Sevgili kardeşim) (14 - 27 Eylül 2009)

Gösterimler:

Ermenistan'dan filmler (6 - 12 Ekim 2006)

Atölyeler:

Güney Kafkasya ve Doğu Anadolu'nun Ortaçağ Mimari Mirası; Sanat Tarihi Atölyeleri (8 - 11 Eylül 2007 ve 10 - 12 Ekim 2008)

Devam eden projeler:

Ermenistan Türkiye Sinema Platformu

2009'da kurulan Ermenistan Türkiye Sinema Platformu (ATCP) Ermenistan ile Türkiye arasında yürütülen, her iki ülkeden film yapımcıları, prodüktörler, aktörler ve sanatçılar arasında bir işbirliği örneği yaratmayı ve olası ortak yapım ve ortaklıkların gelişimine katkıda bulunmayı amaçlayan bir yapım ve iletişim girişimidir.

ATCP'nin ilk projesi Erivan'da Temmuz 2009'da düzenlenen bir belgesel geliştirme atölyesiydi. Platformun 5. buluşması Nisan 2010'da İstanbul'da düzenlendi. Türkiye'den 40 ve Ermenistan'dan 18 proje atölyeye başvurdu. Her ülkeden beşer proje seçildi.

Ermenistan-Türkiye Uzlaşmasına Giden Bir Yol Olarak Yetişkin Eğitimi ve Sözlü Tarih

Ekim 2009'da dvv international ve Etnolojik Araştırmalar Merkezi ile ortak bir sonbahar kampı düzenlendi. Türkiye'den ve Ermenistan'dan 10'ar öğrenci Ermenistan'ın Dilijan kentine buluşarak bir haftalık bir sözlü tarih atölyesine katıldılar.

Ana fikir, genç insanları çok kültürlü hafıza ve kimlik odaklı olarak her iki ülkede röportajlar yapmaları için eğitip yetkilendirmektir. Araştırma kısmı iki ünlü toplumbilimci tarafından yürütüldü: Erivan Bilimler Akademisi'nden Profesör Hranush Kharatyan-Arakelyan ve İstanbul Sabancı Üniversitesi'nden Leyla Neyzi. Kampın bitmesinden bir önceki gün, öğrenciler Dilijan'da ve etrafında yaşayanlarla röportaj yaptılar.

Bunu takiben, Ekim 2009 ile Şubat 2010 arasında Kharatyan-Arakelyan ve Neyzi'nin denetimindeki sırasıyla Ermenistan ve Türkiye'de bulunan araştırma ekipleri sözlü tarih araştırması yaptılar. Her iki ülkeden üniversitesi öğrencileri araştırma sürecinde aktif rol aldılar. Bu araştırmanın sonuçları iki dilde (Ermenice-Türkçe) bir kitapta ve İngilizce olarak yayınlanacak. Proje ikinci bir öğrenci kampının düzenleneceği 2010'da, bu sefer Türkiye'de devam edecek. <http://www.learningtolisten.de/>

Anadolu Kültür

Cumhuriyet C. No: 40 Ka-Han Kat: 3
Elmadağ 34367 İstanbul

E-Mail: iletisim@anadolukultur.org
www.anadolukultur.org

Meltem Aslan
Genel Koordinatör
T: +90.212 233 23 47
F: +90.212 232 18 66
meltemaslan@anadolukultur.org

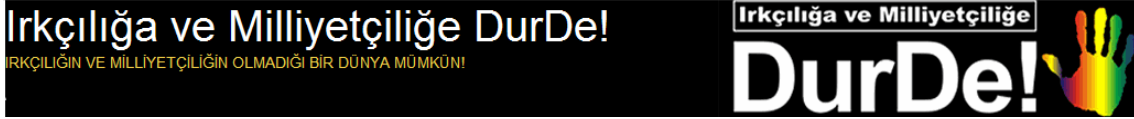
Sibil Çekmen
Proje Asistanı
Kafkas Programları
T: +90.212 233 23 47
F: +90.212 232 1866
sibilcekmen@anadolukultur.org

Nor Zartonk

Nor Zartonk (Yeni Rönesans) 2007’de genç İstanbullu Ermenilerce kurulmuş bir dernektir. Konferanslar, panel tartışmalar ve yayınlarla, Nor Zartonk Türkiye’deki Ermenilerin ve diğer azınlıkların durumu ve geçmişle uzlaşma gibi konulara eğilir. Ocak 2009 itibariyle Nor Zartonk üyeleri her akşam Türkçe ve Ermenice ve aynı zamanda Yunanca, Kürtçe ve Lazca yayın yapan Norradio adlı bir internet radyo istasyonunu da yürütmekteler. (<http://www.norradio.com/>).
E-mail: info@norzartonk.org

İrkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe

DurDe girişimi Şubat 2007’de Hrant Dink’in öldürülmesi üzerine aktivistlerce ırkçılıkla ve milliyetçilikle mücadele etmek üzere kuruldu. Ermeni azınlığı ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri başlangıçtan beri gündeminde oldu. Planlanan ilk faaliyetlerden biri 2008’de Ermenistan’a bir ziyaret oldu. Ancak kaynak eksikliğinden dolayı gerçekleşmedi.

DurDe peşisıra çeşitli kampanya ve faaliyetler düzenledi. Bunların arasında Türk medyasında ve uluslararası medyada geniş yankı bulan Aralık 2008 özür kampanyasıydı. İlk imza atanlar arasında 300 kadar entelektüel vardı.

DurDe İstanbul’da Aralık 2008 ve Ocak 2009’da “Neden Özür Diliyoruz?” kampanyası altında iki forum düzenledi. Üçüncü forum Mart 2009’da Ankada’da düzenlendi.

DurDe 14 Ekim 2009’da Bursa’da Ermenistan’la Türkiye arasında oynanan futbol maçına gelen iki otobüsü organize edenler arasındaydı. En son faaliyeti 24 Nisan 2010’da Taksim Meydanı’nda düzenlenen bir anma töreniydi. Bu anma töreninin çağrısı bir grup entelektüel ve sanatçı tarafından yapıldı ve 1500 kadar kişi çağrıya yanıt vererek törene katıldı. Tören ulusal ve uluslararası basında büyük ilgi uyandırdı.

İrkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe

Karakedi Kültür Merkezi,
İstiklâl Cad, Bekâr Sokak, 16/2, Beyoğlu, İstanbul.

Tel: 0090 212 - 249 17 76

E-mail: durde@durde.org

<http://www.durde.org/>

Türkiye-Ermenistan faaliyetleri ile ilgili sorular için:

Cengiz Algan cengiz.algan@gmail.com

ARI Hareketi

1994 yılında kurulan ARI Hareketi Türkiye’de özellikle gençler arasında toplumsal katılımı teşvik etmek, bilgiye dayalı analiz niteliklerini güçlendirmek ve geleceğin liderlerinin yetişmesine katkıda bulunmak amacını taşır. Uluslararası ilişkiler alanında da faal olan bu kurum, özellikle Anadolu gençliğine ve Türkiye’deki genç kadınlara yönelik birçok seminer, eğitim projesi ve değişim programı gerçekleştirmiştir.

Başkan: Ural Aküzüm (solda)
E- mail: uralakuzum@gmail.com
ural@akuzum.com

Başkan Yardımcısı ve Uluslararası İlişkilerden sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Arda Batu, E-mail: arda@ari.org.tr

Türkiye-Ermenistan ilişkileri ile ilgili süregiden projeler

Karadeniz Gençlik Forumu Zirvesi (GMF finansmanı ile)

Bir kompozisyon yarışması sonucunda seçilen, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Ukrayna ve Türkiye’den 20 genç, 3 gün süren, kamuya açık bir konferansla sona eren bir atölyede biraraya gelerek bölgelerindeki askıda kalan fikir ayrılıklarına çözüm bulmaya çalıştılar. Sonuç finalde açıklanan ve bütün ilgili kurumlara dağıtılan Karadeniz Gençlik Forumu Zirvesi Bildirgesi oldu. ARI Hareketi’nin amacı bu projeyi her yıl bölgedeki farklı ülkelerde tekrarlamak.

Ermeni-Türk Ekip Haberciliği Projesi

Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club), ARI Hareketi işbirliği ve Avrasya Vakfı (Eurasia Foundation) desteğiyle, bir Ermeni-Türk araştırmacı ekip haberciliği projesine katılmak isteyen gazeteciler için, her iki tarafı da ilgilendiren meseleler hakkında kaliteli hikâyeler çıkarmak amacıyla bir yarışma açtı. Proje Ermenistan-Türkiye sınır ötesi girişimleri hakkında farkındalığın gelişmesine yardımcı oldu. Seçilen gazetecilere İstanbul’da Ocak 2008’de iki günlük bir hazırlık atölyesinden sonra kapsamayı tercih ettikleri konu hakkında malzeme toplamak ve çalışmak üzere birer aylık süre verildi. Gerektiğinde Erivan Basın Kulübü (Yerevan Press Club) ve ARI Hareketi tarafından idari, lojistik, finansal destek ve bilgi desteği sağlandı.

ARI 13-16 Temmuz 2010’da Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye’den 4’er katılımcı ile “Güney Kafkasya Genç Liderler Zirvesi”ni düzenledi.

Ural Aküzüm Friedrich Ebert Stiftung Derneği’nin destek verdiği Sivil Diplomasi Diyalog Projesi’nin düzenli bir katılımcısı. Arda Batu ise 2008-2010 arasında konferanslar için birkaç kez Ermenistan’a seyahat etti.

ARI Hareketi

Cumhuriyet Cad. No: 133 Kat 8

34367 Şişli İstanbul

Türkiye

Tel: +90 212 211 90 71 - 72

Faks: +90 212 273 00 85

<http://www.ari.org.tr/>

Politikacılar, diplomatlar, Dışişleri Bakanlığı

Abdullah Gül (Cumhurbaşkanı)

Türkiye'nin 11. Cumhurbaşkanı olan Abdullah Gül, Ağustos 2007'den beri görevde. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ilk olarak 1991'de seçilen Gül 1990'lardan bu yana etkin bir politikacı. 2001'de AKP'nin kurucularından biri oldu ve 2002 seçimlerinden sonra bir yıl boyunca başbakanlık ve 2003'ten 2007'ye dışişleri bakanlığı yaptı. Dışişleri bakanı olarak Gül hem AB hem de komşu ülkelerle ilişkileri geliştirmeye çalıştı; onun döneminde Türkiye resmi olarak AB ile üyelik müzakerelerine başladı.

6 Ekim 2008'de Türkiye ile Ermenistan arasındaki bir futbol maçı davetini kabul ederek Ermenistan'ı ziyaret eden ilk Türk cumhurbaşkanı ve üst düzey politikacısı oldu.

Cumhurbaşkanlığı internet sitesi: <http://cankaya.gov.tr/>

Ahmet Davutoğlu, dışişleri bakanı

Ahmet Davutoğlu 2009'dan beri Türkiye'nin dışişleri bakanı. Kendisi bundan önce başbakan danışmanı idi. ABD Büyükelçisi Mark Parris tarafından "Türkiye'nin Kissinger'ı" olarak adlandırılan Davutoğlu, Türkiye'nin dış politikası için yeni bir entelektüel çerçeve oluşturmakla tanınıyor. Konya'da doğmuş olan Davutoğlu, İstanbul'da Alman okulundan mezun oldu ve Boğaziçi Üniversitesi'nde doktorasını yaptı. Malezya'daki Uluslararası İslam Üniversitesi'nde siyaset bilimi dersleri verdikten sonra Türkiye'ye dönerek Beykent Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler bölüm başkanı oldu.

2001 yılında Davutoğlu'nun Türkiye ile komşu bölgeleri arasında ilişkilerin geliştirilmesi gerektiğini savunduğu "Stratejik Derinlik" adlı kitabı yayımlandı. Bu strateji daha sonra "komşularla sıfır problem" olarak anıldı. Göreve geldiğinden beri Davutoğlu Ermeni mevkidaşıyla birkaç kere buluşarak 10 Ekim 2009'da Zürih'te çok tartışılan iki protokolü imzaladı.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı

Balgat / Ankara / Türkiye 06100

Tel: (+90 312) 292 10 00

<http://www.mfa.gov.tr/ahmet-davutoglu.en.mfa>

İbrahim Kalın (dış politika danışmanı)

Halen Başbakan'a dışişleri başdanışmanlığı yapan İbrahim Kalın, lisansüstü derecesini Malezya Uluslararası İslami Üniversitesi'nden aldıktan sonra doktorasını Washington'daki George Washington Üniversitesi'nde tamamladı. Worcester, Massachusetts'teki College of the Holy Cross'ta Dini Araştırmalar bölümünde fakülte üyesiydi (2002-2005). Bir İslami Araştırmalar bilimadamı olarak, Georgetown Üniversitesi'nde Prince Alwaleed Bin Talal İslam-Hristiyan Anlayış Merkezi'nde görev yaptı. Bunun öncesinde, ABD'de Holy Cross Üniversitesi'nde çalıştı. Kalın, Ankara merkezli SETA (Siyasal, Ekonomik ve Toplumsal Araştırma Vakfı)'nın kurucu başkanı ve 2006'dan 2009'a dek vakfın genel koordinatörlüğünü yaptı. Başbakanı danışmanlık yapmanın yanısıra halen Sabah gazetesinde köşe yazarlığı yapıyor.

E-mail: ibrahimkalin@gmail.com

Ermenistan üzerine çalışan diplomatlar Feridun Sinirlioğlu, diplomat

Sinirlioğlu Doğu ve Güneydeki komşu ülkeler alanında özellikle deneyimli, en prestijli diplomatlardan biri. PKK lideri Öcalan Suriye'de yakalandığında ve daha sonra 1999'da yakalandığında cumhurbaşkanı Demirel'in etkin bir danışmanıydı. Sıkıntılı zamanlarda İsrail'de büyükelçiydi ve Abdullah Gül dışişleri bakanı olduğunda müsteşar yardımcısı oldu. Müsteşar Sinirlioğlu Nisan 2010'da özel elçi olarak Ermenistan'a gönderildi.

Ünal Çeviköz, diplomat

Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ünal Çeviköz Nisan 2010'da Londra Büyükelçiliğine atandı.

Diplomatlık kariyeri süresince Kafkasya-Orta Asya bölümünün başkanı olarak görev yaptı, Bakü büyükelçiliği yaptı ve Ermenistan'la müzakerelerde başı çektii. ABD'nin Irak'ı işgali sırasında Bağdat'ta büyükelçi olarak bulundu.

turkemb.london@mfa.gov.tr

Ali Babacan, devlet bakanı, eski dışişleri bakanı

Foto: Ali Babacan (sağda) Ermenistan dışişleri bakanı Edward Nalbandian (solda) ile Kasım 2008'de İstanbul'da.

Ali Babacan 2007'deki seçimlerden Nisan 2009'da ekonomi bakanı olana kadar Türkiye'nin dışişleri bakanıydı. Bu süre boyunca, ikili ilişkilerde önemli adımlar atıldı. Babacan Cumhurbaşkanı Gül ile 6 Eylül 2008'de Erivan ziyaretine katıldı, futbol karşılaşması ardından Ermeni muadili ile toplantı yaptı. Bu toplantının ardından Ermenistan dışişleri bakanı ile Ali Babacan Nisan 2009'ya kadar yedi kez daha görüştü.

Tel: 0090 312 4154016 -2047155 Faks: 0313 2128764

Suat Kınıklıoğlu, AKP milletvekili

Suat Kınıklıoğlu TBMM'ye ilk olarak Temmuz 2007'de AKP Çankırı milletvekili olarak seçildi. Kınıklıoğlu AKP Dış İlişkiler Başkan Yardımcısı ve Dış İşler Komitesinin bir üyesi ve AKP içerisinde en açık sözlü dış politika uzmanlarından biri. Kınıklıoğlu lisans derecesini Carleton Üniversitesi Ottawa'da tamamladıktan sonra Ankara Bilkent Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler yüksek lisansı yaptı. Milletvekilliğinin öncesinde Kınıklıoğlu Ankara'daki Avustralya Büyükelçiliği ve Kanada Uluslararası Gelişim Ajansında çalıştı ve 2005'ten 2007'ye ABD German Marshall Vakfı'nın direktörlüğünü yaptı.

Suat Kınıklıoğlu Türkiye-Ermenistan ilişkileri ile ilgili de meclis içinde ve dışında çalışmalarda bulunuyor, örneklerden bazıları arasında şunlar var:

Röportaj: 11 Mart 2010, Türkiye'nin Ermenistan'la Uzlaşması Artık Kulağa 'İmkansız Yakın' Geliyor, Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL) Erivan Ermenistan yayını, <http://www.suatkiniklioglu.org/en/press-room/turkish-ratification-of-armenia-accords-almost-impossible-now.html>

Basın Toplantısı: 4 Mart 2010 "Ermeni Diasporası için pahalı bir zafer", Washington'da ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi'nin kararı üzerine Kınıklıoğlu, "Sonuç rakam bazında aleyhimize işlemiş olsa da, bugün burada olan herkes bunun Ermeni Diasporası için pahalı bir zafer olduğunu gördü. Bu sebepten dolayı bu mücadelede emeği geçenlere teşekkür etmek isterim", <http://www.suatkiniklioglu.org/en/etkinlikler/kiniklioglu-a-costly-victory-for-the-armenian-diaspora.html>

Röportaj: 22 Şubat 2009, Sunday's Zaman, Türkiye ve Ermenistan ilişkisi büyük bir atılıma doğru yaklaşıyor, <http://www.suatkiniklioglu.org/en/interviews/turkey-and-armenia-nearing-major-breakthrough-in-relations.html>

Op-ed: 26 Nisan 2006, Turkish Daily News, Türkler ve Ermeniler
<http://www.suatkiniklioglu.org/en/op-eds/turks-and-armenians.html>

Suat Kınıklıoğlu düzenli olarak Today's Zaman'da köşe yazıları yazmaktadır:
<http://www.todayszaman.com/tz-web/80-suat-kiniklioglu.html>

<http://www.suatkiniklioglu.org/en/home.html>

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tel: +90 312 420 5840

Faks: +90 312 420 6961

<http://www.suatkiniklioglu.org/en/contact-information/suat-kiniklioglu.html>

Ufuk Uras, BDP milletvekili

Ufuk Uras Temmuz 2007 seçimlerinde İstanbul Anadolu yakasından bağımsız aday olarak seçildi. Kürt DTP partisinin kapatılmasından ve milletvekillerinden ikisine siyaset yasağı konulmasından sonra Uras meclis grubu kurabilmeleri için DTP'nin halefi BDP'ye katıldı.

Ufuk Uras, cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün katıldığı 6 Eylül 2008'de Erivan'da oynanan futbol maçında bulunan tek Türkiye milletvekiliydi. Uras ayrıca 24 Nisan 2010'da İstanbul'da düzenlenen anma törenini organize edenler arasındaydı.

E-mail: ufukuras@tbmm.gov.tr

<http://www.ufukuras.net>

<http://twitter.com/UfukUras>

Mevlüt Çavuşoğlu (AKP milletvekili, PACE başkanı)

Mevlüt Çavuşoğlu halen Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE – Avrupa Konseyi Parlamenter Kurulu)'nun başkanıdır. İlk olarak 2002'de Meclis'e giren Çavuşoğlu TBMM'de AKP adına Antalya'yı temsil etmektedir.

Mayıs 2010'de Çavuşoğlu PACE başkanı olarak Ermenistan'ı ziyaret ederek cumhurbaşkanı Sarkisian, siyasi partiler ve sivil toplum temsilcileri ile görüştü. Soykırım anıtını (Dzidzernagapert) ziyaret etmeyi reddetmesinden dolayı ziyareti "resmi" ziyaretten "çalışma" ziyaretine çevrilerek Ermeni Devrimci Federasyonu'nun (Taşnak partisi)

toplantıları boykotuna yol açtı.

Faks: +90 312 420 69 72

E-mail: bilgi@mevlutcavusoglu.com

Kişisel internet sitesi (Türkçe) <http://www.mevlutcavusoglu.com/>

Emekli büyükelçiler

Temel İskit (Emekli Büyükelçi)

Emekli büyükelçi Temel İskit Dışişleri Bakanlığı'na 1963'te katıldı. Kırk yıllık diplomatlık kariyerinde Türkiye'nin çeşitli yabancı elçiliklerinde görev yaptı ve Dışişleri Bakanlığı'nın merkezi teşkilatında AB İlişkileri Genel Direktörlüğü ve Ekonomik İşler Müsteşar Yardımcılığı dahil farklı görevler aldı. Emekli olduktan sonra Büyükelçi İskit beş yıl boyunca Sabancı ve Bilgi Üniversitelerinde ders verdi. Şu an TARAF gazetesinde bir köşesi var (köşe yazıları: <http://taraf.com.tr/temel-iskit/>).

E-mail: tiskit@turk.net

Volkan Vural, emekli büyükelçi

Ermenistan ve diğer Sovyet cumhuriyetleri bağımsızlıklarına kavuştuğunda Volkan Vural Moskova Türk büyükelçisiydi. Nisan 1991'de ikili ilişkilerin başlamasını tartışmak için Ermenistan'a seyahat eden ilk üst düzey Türk diplomatı oldu. Tahran, Batı Almanya ve İspanya büyükelçisi olarak görev yapmasının yanısıra, Başbakan başdanışmanlığı, dışişleri bakanlığı müsteşarlığı ve AB ilişkileri Genel Sekreteri görevlerinde bulundu.

Diplomatik teşkilattan 2006'da emekli olan Vural halen Doğan Grup'da danışmanlık ve TÜSİAD'da (Türkiye Sanayi ve İş Adamları Derneği) yönetim kurulu üyeliği yapmakta. Onun koordinatörlüğünde TÜSİAD 2010 yılının ilk yarısında Türkiye-Ermenistan ilişkileri konusunda kapalı bir beyin fırtınası faaliyeti düzenledi.

2008'de Neşe Düzel'e verdiği bir röportajda, Volkan Vural'ın ifadeleri ikili ilişkiler hakkındaki tartışmada geniş yer aldı: <http://www.taraf.com.tr/nese-duzel/makale-volkan-vural-ermeni-ve-rumlar-tekrar-vatandas.htm>

Bu röportajda dile getirdiği görüşler oldukça yankılandı:

“Yaşananlar Cumhuriyet'e yakışmıyor. Ben yetkili olsam, özür de dilerim. Verdiğimiz acılardan ötürü Rumlardan, Ermeniler'den özür dileriz. Bizim gibi bir devletin yapması gereken budur.”

“Osmanlı'da tehciye uğramış Ermeniler'e ve 6-7 Eylül'de gönderilen Rumlara, devlet, 'Ben, sana ve senin soyundan gelenlere tekrar vatandaş olma hakkını veriyorum' demeli.”

TÜSİAD aracılığıyla iletişim:

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Meşrutiyet Cad. No:74

Tepebaşı 34420 - İstanbul

Tel: 0090 212 249 54 48 /249 19 29

Faks :0090 212 293 37 83

İş Dernekleri / İşadamları

Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi

3 Mayıs 1997’de İstanbul ve Erivan’da kurulan Türk-Ermeni İş Geliştirme Konseyi (TABDC - The Turkish - Armenian Business Development Council) her iki ülkedeki kamu sektörü ve özel sektör arasındaki ilk ve tek resmi bağlantıdır. TABDC’nin ortak başkanlığını Arsen Ghazarian ve Kaan Soyak yürütmektedir.

TABDC’nin amacı Ermeni ve Türk iş çevreleri arasında yakın işbirliğini teşvik etmek ve desteklemek, Ermeni ve Türk şirketlerinin operasyon ve iletişim kanallarını hizalamalarına yardımcı olmaktır. TABDC çeşitli sektörlerde doğrudan ticaret ve iş bağlantıları ve küresel ekonomik politikalar oluşturmaları için Ermenistan ve Türkiye hükümetleri arasında yakın bağlar kurma yönünde çalışmaktadır.

Türkiye Direktörü: Kaan Soyak

Kaan Soyak, Kafkasya ve Orta Asya ülkelerine ABD hükümetinden insani yardım nakliyesini ilk organize eden oldu. Türkiye’deki Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi lisans derecesini aldı. Kendisi aynı zamanda Türkiye ile Rusya arasında ortak bir girişim kurarak Türkiye’ye ilk Rus sermayesinin gelmesine önayak oldu. 1961 doğumlu Kaan Soyak Alyans-Tempo Lojistik ve Nakliye Yönetimi’nin Başkan ve CEO’sudur. kaan.soyak@tabdc.org

Kaan Soyak, “Nisan 2010’a doğru Türkiye-Ermenistan Normalleşme Süreci ve Rusya’nın Kafkasya Politikaları”, TABDC Nisan 2010, Politika İncelemesi.

TABDC (Türkiye)

Tel: + 90 (212) 236 00 17 Faks: 90 (212) 259 72 51

E-mail: tabdc@tabdc.org

Basın & Kamu Koordinatörü

Aline Ozinian (aline.ozinian@tabdc.org)

ESI Hakkında

1999'da kurulan ESI, Avrupa'da istikrar ve refahın desteklenmesi için bağımsız bir yaklaşımla, derinlemesine araştırma yapan, Berlin- merkezli bir araştırma ve politika üretim enstitüsü. Kurum, Avrupa kıtasının barış ve refahı için AB genişlemesinin etkili bir araç olduğuna inanmakta ve Avrupa Birliği'nin güçlü, dış dünyaya açık, etkin olmasını desteklemektedir.

ESI son yıllarda Balkanlardaki uluslararası siyasetler, Balkanların Avrupalılaşması gibi konulardaki tartışmalara katkıda bulunmuş, Avrupa'nın Balkanlara desteği ve uluslararası camianın Kosova'ya yaklaşımı gibi konularda somut çözüm önerileri ortaya koymuştur.

2004 senesinden beri Türkiye de ESI'nin çalışmalarının merkezinde yer almıştır. Türkiye üzerine araştırmalar, geniş çapta etki yaratmış olan iki rapor ortaya koymuştur: "İslami Kalvinistler" ve "İkinci Kadın Devrimi." 2007 yılından beri ESI Güney Kafkasya (Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan) üzerinde de çalışmaktadır. 2009 başında yayınlanıp Türkiye-Ermenistan ilişkilerini ele alan "Gerçeklerle Yüzleşmek" raporu ardından 2010'da "Gürcistan'ın Liberter Devrimi" adlı 3 bölümlü bir rapor yayınlanmıştır.

Tüm ESI yayınları www.esiweb.org sitesinde tüm kullanıcılara açık olup karar alıcılar, akademisyenler, medya mensupları ve diğer ilgili okurlar tarafından yakından takip edilmekte. Ayrıca raporlar ilk yayınlandıklarında 34.000 kadar abone ile paylaşılmakta.

Bu rehber hakkında

Bu çalışma, Avrasya Ortaklık Vakfı (EPF) ve ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) aracılığıyla Amerika halkının desteği ile hazırlanmıştır.

İçeriğinden sadece Avrupa İstikrar Girişim Derneği (ESI) sorumludur. Çalışmada yer alan görüşler Avrasya Ortaklık Vakfı, ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) veya Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.